

Årsmelding og
årsregnskap

2015

Randaberg
kommune

Det er den draumen

Det er den draumen
Det er den draumen me ber på
at noko vidunderlig skal skje,
at det må skje -
at tidi skal opna seg,
at hjarta skal opna seg,
at dører skal opna seg,
at kjeldor skal springa -
at draumen skal opna seg,
at me ei morgonstund skal glida inn
på ein våg me ikkje har visst um.

Olav H. Hauge

FORSIDEBILDET: Steinaldermannen - eller Randabergmannen - på Torget i Randaberg sentrum vart avduka 23. september 1989. Landsbyhuset er god nabo til mannen (i bakgrunnen).

BILDET T.V.: Kommunehuset i Randaberg.

Innhold

Introduksjon	side 4
Organisasjon	side 8
Årsregnskap 2015	side 12
a. Regnskapsprinsipper	12
b. Hovedoversikt drift	13
c. Noter til balanse	20
d. Noter til regnskap	21
e. Finansforvaltning	28
f. Kommentarer og vurderinger	38
Revisjonsberetning	side 44
Personalpolitikk	48
Kommunefakta	51
Miljøstatus	52
Internkontroll	53
Rådmannen	58
Helse og oppvekst	62
Skole	98
Kultur	108
NAV	116
Plan og forvaltning	122
Teknisk	134

Introduksjon

Årsregnskapet og årsmeldingen gir en beskrivelse av hva Randaberg kommune ga av tjenester i 2015 og hvordan disse er finansiert.

Randaberg kommune har for 2015 samlet årsmeldingen og årsregnskapet i ett dokument som samlet skal gi et helhetlig bilde av den kommunale virksomheten i 2015. Dette dokumentet er en viktig brikke i det kommunale plansystemet og viser både de økonomiske og de driftsmessige sidene ved året som gikk.

Selve årsregnskapet med noter og kommentarer er et eget kapittel og gir revisor nok grunnlag for sin vurdering og behandling av regnskapet for 2015.

I årsmeldingen skal tjenesteproduksjon og øvrige aktiviteter evalueres i forhold til måloppnåelse. Det innebærer en beskrivelse av:

- Ressursbruk i kommunen samlet og fordelt på tjenesteområdene
- Ressursutnyttelse, resultatmåling og produktivitetsutvikling
- Kvalitet og omfang av tjenestetilbud i forhold til behov, rammer og ressurser

For kommuneorganisasjonen skal årsmeldingen, foruten å være en evaluering av virksomheten, også fungere som et grunnlag for organisasjonens målstyring.

Årsmeldingen evaluerer strategiske mål og tiltak knyttet til disse. Den er med på å danne grunnlaget for strategier og tiltak for senere år. Årsmeldingen skal fungere som et informasjonsdokument for kommunens innbyggere, næringsliv og andre lesere gjennom beskrivelse av de kommunale virksomheter og oppnådde resultater i 2015. Års-meldingen er detaljert og omfattende. Dette er gjort for at politikere og ansatte skal få grundig informasjon om kommunen både når det gjelder overordnede styringssystemer, tjenestebeskrivelser fra avdelingene, ressursbruk, mål og måloppnåelse.

BILDET: Rådmann Magne Fjell (t.v.) og økonomisjef Per Blikra.

Randaberg, april 2016

Magne Fjell

Rådmann

Per Blikra

Økonomisjef

I mai åpnet Ramine Debrest (Frankrike/Iran) sommerleiren for fyr på Tungenes. En utstillingen som bestod av et innendørs veksthus med små fyrfrø, som ikke helt har slått røtter, og ganske unge fyr som også trenger mye varme. Ute på plenen står 15 ungfyr. Det største av fyrene måler tre meter. Bedrest hadde også salgsutstilling i kafeen på fyret, fargesterke bilder med maritime motiver dette bildet er hentet fra.

Organisasjonen

Elever fra Randaberg videregående skole hjelper hver høst til under avvikling av Livsgledeuka i Randaberg.

Organisasjonen

Kommunestyret

25 representanter

Ordfører

Kontrollutvalget

- 3 medlemmer

Formannskapet

- 7 medlemmer

Hovedutvalg for nær- miljø og kultur (HNK)

- 11 medlemmer

Hovedutvalg for opp- vekst og levekår (HOL)

- 11 medlemmer

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne (MNF)

- 7 medlemmer

Eldrerådet

- 5 medlemmer

Barn og unges kommunestyre (BUK)

- 18 medlemmer

Administrasjonsutvalg/ Likestillingsutvalg (ADM)

- 6 medlemmer

Kommuneplanutvalget

- 7 medlemmer

Rådmannen

- Inkl. økonomi, personal- og organisasjonsutvikling og kommunikasjon og næring*

Helse og oppvekst

- Inkl. sykehjem, dagsenter, hjemmetjenester, bolig, barnehagene, PPT, helsestasjon og barnevern

Tekniske tjenester

- Inkl. renovasjon, renhold, teknisk drift, bygg og eiendom

Kultur

- Inkl. fritid, kulturskole, Tungenes fyr, Vistnestunet og bibliotek

Skole

- Inkl. tre skoler med skolefritid samt voksenopplæring

Plan og forvaltning

- Inkl. arealplanlegging, byggesak, oppmåling og jordbruk

Nav Randaberg

Interkomm. selskap (IKS):

- Interkommunalt vann-, avløps- og renovasjonsverk (IVAR)
- Brannvesenet i Sør-Rogaland
 - Stavangerregionen Havn
 - Interkommunalt arkiv i Rogaland (IKA)
 - Rogaland revisjon
 - Sørmarka Flerbrukshall
- Multihallen i Sandnes og Storhallen i Randaberg

Interkomm. samarbeid:

- Randaberg interkomm. PPT
- Rogaland kontrollutv. sekretariat

Foreninger/samarbeid:

- Ryfylke friluftsråd
- Jæren friluftsråd
- Voldtektmottaket Stvgr
- Region Stavanger BA
- Interkommunalt kulturråd
- Tilsynsutvalg Jærestrendene
- Transportsamarbeid Nord-Jæren
- Småbåtforeninger Skiftesvik og Ryggstranden

Stiftelser:

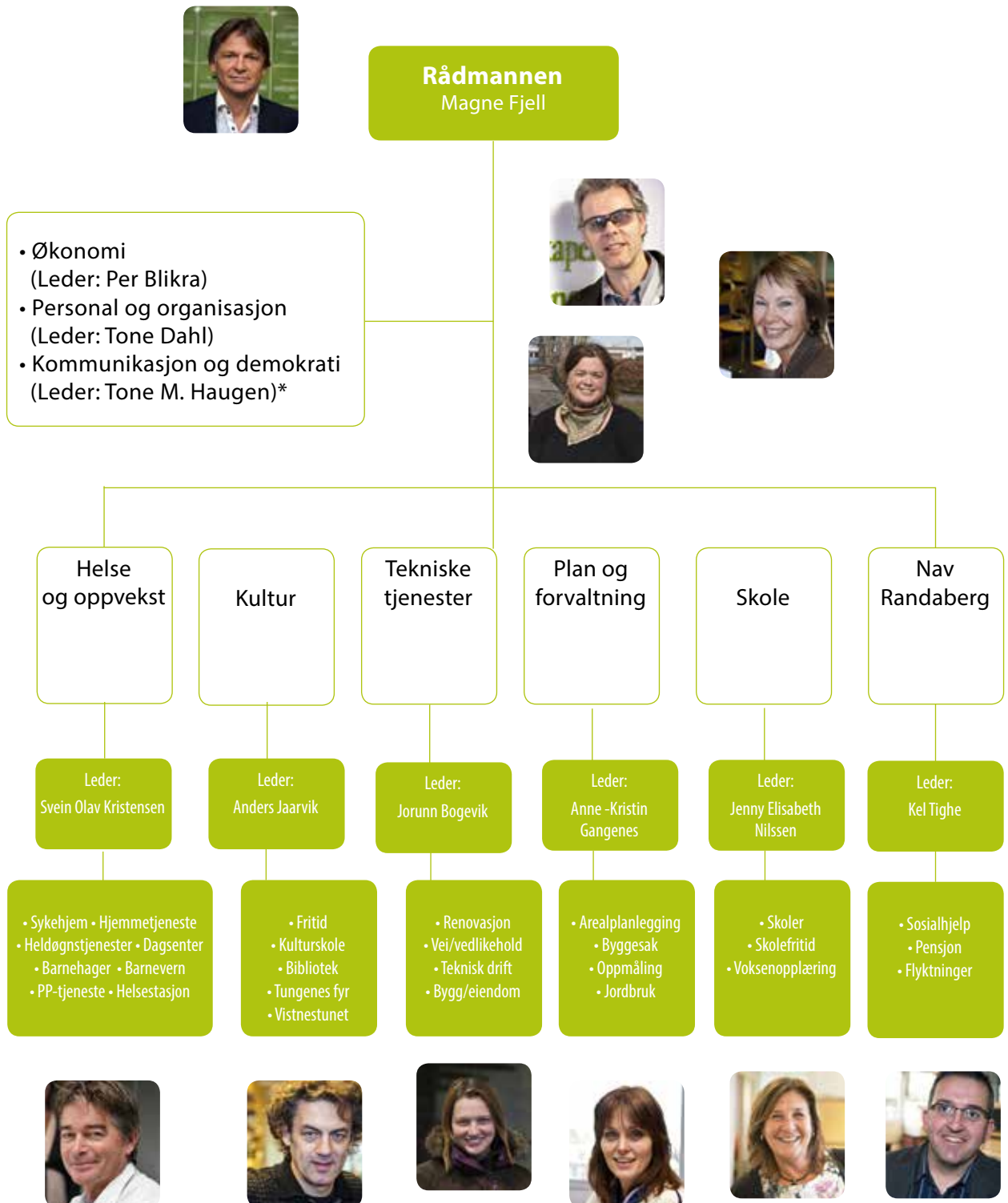
- Jærmuseet
- Rogaland Arboret
- Krisesenteret i Stavanger

Kommunale AS:

- Lyse Energi
- Randaberg Rennesøy bygdeblad
 - Ranso Treindustri
 - Allservice
 - Attende
- Landsbykonferansen Randaberg
- Nord-Jæren Bompengeselskap
 - Gastronomisk Institutt
 - Filmkraft
 - Måltidets Hus
- Greater Stavanger ED

Møter 2015

Kommunestyret	8
Kontrollutvalget	-
Formannskapet	9
HNK	8
HOL	7
MNF	7
Eldrerådet	7
BUK	4
ADM	3
Kommuneplanutvalget	7

* Fra 1.1.2015 endret tjenestoområdet navn til Kommunikasjon og demokrati, samtidig som Tone M. Haugen ble ansatt som ny leder.

Regnskapet

Sykkeltur for hele familien langs Vistnesveien.

Regnskapsprinsipper

Regnskapet er gjort opp i henhold til Kommuneloven og Forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner. Endelige og foreløpige standarder utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk er også lagt til grunn ved regnskaps-avslutningen.

I henhold til regnskapsforskriftens § 7 gjelder følgende prinsipper: All tilgang og bruk av midler i løpet av året skal framgå av regnskapet, og føring av tilgang og bruk direkte mot balansen skal ikke forekomme. Anordningsprinsippet skal benyttes ved regnskapsføringen. Det vil si at alle kjente inntekter og utgifter skal medtas i drifts- og investeringsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke når regnskapet avsluttes. Alle utgifter skal regnskapsføres brutto. Det skal således ikke gjøres fradrag for tilhørende inntekter til utgiftspostene, og inntektspostene skal ikke framstå med fradrag for eventuelle utgiftsposter.

Når det gjelder anleggsmidler skal investeringer med en verdi over kr. 100.000,- og økonomisk levetid lenger enn tre år føres i investeringsregnskapet og aktiveres i balansen til anskaffelseskost. Anleggsmidlene avskrives over forventet økonomisk levetid i henhold til forskriftenes bestemmelser om avskrivningsperioder.

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende såfremt de ikke er vurdert usikre eller foreldet.

Fra 2011 har Randaberg kommune finansiert investeringene samlet, det vil si at bruk av lån, avdrag-sinntekter fra Lyse og bruk av ubundne investeringsfond ikke er knyttet opp mot de ulike investeringsprosjektene. Dette medfører at vi ikke lenger har egne oversikter over ubrukte lånemidler og finansieringen av de enkelte investeringsprosjektene. Disse er erstattet av en enklere oversikt over medgått og gjenstående på investeringsprosjektene. I tillegg vil rådmannen i egen sak i forlengelsen av årsregnskapet foreslå å gjøre nødvendige budsjettendringer for å bruke ubrukte lånemidler og/eller fondsmidler til de prosjektene som skal videreføres fra 2015 til 2016 med finansiering fra tidligere år.

Hovedoversikt, drift

ALLE TALL I 1000	REG 2015	BUD 2015	JUST BUD 2015	REG 2014	BUD 2016
DRIFTSINNEKTER					
Brukerbetalinger (note 1)	-27 020	-26 248	-26 248	-25 981	-30 008
Andre salgs- og leieinntekter (note 2)	-67 410	-62 194	-63 037	-62 397	-64 393
Overføringer med krav til motytelser (note 3)	-108 663	-39 411	-56 571	-86 124	-67 403
Rammetilskudd fra staten (note 4)	-192 177	-189 137	-193 937	-186 820	-182 749
Andre statlige overføringer (note 5)	-35 904	-25 468	-29 843	-26 803	-44 971
Andre overføringer	-10 364	-648	-648	-679	-577
Skatt på inntekt og formue (note 4)	-344 173	-344 946	-332 146	-337 979	-377 022
Eiendomsskatt	-7 507	-7 851	-7 501	-11 953	-14 201
Andre direkte og indirekte skatter	0	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	-793 219	-695 903	-709 931	-738 736	-781 324
DRIFTSUTGIFTER					
Lønnsutgifter	421 393	385 190	392 975	391 804	428 666
Sosiale utgifter	106 947	110 848	109 513	105 329	119 643
Kjøp av varer og tjenester (note 6)	79 376	73 590	76 246	85 882	83 514
Kjøp av tj. som erstatter komm tj.produksjon	72 319	63 862	64 862	69 414	70 412
Overføringer (note 7)	73 972	43 677	50 369	67 436	50 902
Avskrivninger (note 8)	39 431	32 160	32 160	35 677	35 570
Fordelte utgifter	-3 747	-5 243	-5 263	-3 506	-5 359
Sum driftsutgifter	789 690	704 084	720 862	752 037	783 348
Brutto driftsresultat	-3 528	8 181	10 931	13 301	2 024
EKSTERNE FINANSTRANSAKSJONER					
Finansinntekter:					
Renteinntekter, utbytte og eieruttak (note 9)	-26 298	-23 181	-23 981	-24 551	-21 566
Mottatte avdrag på lån	-174	0	0	-91	0
Sum eksterne finansinntekter	-26 472	-23 181	-23 981	-24 642	-21 566
Finansutgifter:					
Renteutg., provisjon og andre finansutg (note 9)	16 373	16 840	16 840	18 258	19 106
Avdragsutgifter (note 9)	25 466	25 466	25 466	31 106	28 166
Utlån	152	110	110	126	110
Sum eksterne finansutgifter	41 990	42 416	42 416	49 490	47 382
Resultat ekst. finansieringstransaksjoner	15 519	19 235	18 435	24 848	25 816
Motpost avskrivninger	-39 431	-32 160	-32 160	-35 677	-35 570
Netto driftsresultat (note 10)	-27 440	-4 744	-2 794	2 472	-7 730
AVSETNINGER (note 11)					
Bruk av tidli. års regnskapsmessige mindre forb	0	0	0	-641	0
Bruk av disposisjonsfond	-1 867	-409	-409	-3 578	-375
Bruk av bundne fond	-1 764	-1 237	-1 237	-2 619	-1 399
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0
Sum bruk av avsetninger	-3 631	-1 646	-1 646	-6 839	-1 774
Overført til investeringsregnskapet	310	0	0	0	0
Dekning av tidli års regnskapsmessige merforbr	0	0	0	0	0
Avsetninger disposisjonsfond	4 862	102	102	836	239
Avsetninger til budne fond	5 338	273	273	3 531	139
Avsetninger til likviditetsreserve	0	0	0	0	0
Sum avsetninger	10 510	375	375	4 367	378
Regnskapsmessig merforbr./mindreforbruk	20 562	6 015	4 065	0	9 126

Regnskapsskjema 1A, drift

ALLE TALL I 1000	REG 2015	BUD 2015	JUST BUD 2015	REG 2014	BUD 2016
FRIE DISPONIBLE INNTEKTER					
Skatt på inntekt og formue	-344 173	-344 946	-332 146	-337 979	-377 022
Ordinært rammetilskudd	-192 177	-189 137	-193 937	-186 820	-182 749
Skatt på eiendom	-7 507	-7 851	-7 501	-11 953	-14 201
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	-35 904	-25 468	-29 843	-26 803	-44 971
Sum frie disponible inntekter	-579 762	-567 402	-563 427	-563 555	-618 943
FINANSINNEKTER/FINANSUTGIFTER					
Renteinntekter og utbytte	-26 472	-23 181	-23 981	-24 642	-21 566
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	16 373	16 840	16 840	18 258	19 106
Avdrag på lån	25 618	25 576	25 576	31 232	28 276
Netto finansinntekter/-utgifter	15 519	19 235	18 435	24 848	25 816
AVSETNINGER OG BRUK AV AVSETNINGER					
Til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	0	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	4 862	102	102	836	239
Til bundne avsetninger	25 900	6 288	4 338	3 531	9 265
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	0	0	0	-641	0
Bruk av ubundne avsetninger	-1 867	-409	-409	-3 578	-375
Bruk av bundne avsetninger	-1 764	-1 237	-1 237	-2 619	-1 399
Netto avsetninger	27 130	4 744	2 794	-2 472	7 730
FORDELING					
Overført til investeringsregnskapet	310	0	0	0	0
Til fordeling drift	-536 803	-543 423	-542 198	-541 178	-585 397
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	536 803	543 423	542 198	541 178	585 397
Merforbruk/mindreforbruk = 0	0	0	0	0	

Regnskapsskjema 1B, drift

ALLE TALL I 1000	REGNSKAP 2015	VEDTATT BUDSJETT	JUSTERT BUDSJETT	AVVIK REGNSKAP / JUSTERT BUDSJETT	REGNSKAP 2014
TJENESTEOMRÅDE					
Rådmannen samlet	35 703	50 443	38 669	(2 966)	44 140
Helse og oppvekst	273 088	270 927	275 129	(2 041)	276 509
Skole	136 949	135 499	136 949	(0)	133 027
NAV	31 417	26 239	27 861	3 555	26 118
Tekniske tjenester	22 735	20 620	20 539	2 196	22 158
Plan og utvikling	3 975	4 201	4 344	(369)	3 551
Kultur	23 148	22 843	23 180	(32)	22 558
Kirken	6 325	6 325	6 325	0	6 125
Samlet skjema 1B	533 339	537 097	532 997	343	534 186
Avvik mellom skjema 1B og 1A skyldes at visse transaksjoner ikke er ført 100% etter skillet 1A og 1B forutsetter. Det største avviket er avsetninger til fond og overføring til investeringsregnskapet, som er ført på tjenesteområdene (1B), og ikke i 1A.					
Sum ført på tjenesteområdene (1B)	533 339	537 097	532 997	343	534 186
Overføringsutgifter og finansutg. ført i drift (trekkes fra)	-10 680	-485	-485	-10 195	-3 880
Overføringsinntekter ført i drift (trekkes fra)	12 533	7 465	10 340	2 193	8 581
Finansinntekter ført i drift (trekkes fra)	3 831	1 646	1 646	2 185	4 703
Driftsutgifter ført utenom drift (legges til)	14	0	0	14	0
Driftsinntekter ført utenom drift (legges til)	-2 235	-2 300	-2 300	65	-2 412
Korr. driftsutg. (til 1A : "Sum fordelt til drift")	536 803	543 423	542 198	-5 395	541 178

Hovedoversikt, investering

ALLE TALL I 1000	REG 2015	BUD 2015	JUST BUD 2015	REG 2014	BUD 2016
INVESTERINGSINNEKTER					
Salg av driftsmidler og fast eiendom (note 12)	-860	0	0	-10 853	-25 000
Andre salgsinntekter	-18	0	0	-78	0
Refusjoner (note 13)	-23 282	-400	-1 011	-19 973	-2 632
Statlige overføringer	0	0	-1 600	-5 083	-13 660
Andre overføringer	-655	-500	-7 759	-250	-500
Renteinntekter og utbytte	-3	0	0	0	0
Sum inntekter	-24 818	-900	-10 370	-36 237	-41 792
INVESTERINGSUTGIFTER					
Lønnsutgifter	0	0	0	1 272	0
Sosiale utgifter	0	0	0	372	0
Varer og tjenester i kommunal egenproduksjon (note 14)	156 185	131 070	221 964	113 502	265 032
Kjøp av tjenester som erstatter egenproduksjon	38	0	0	0	0
Overføringer (note 15)	19 861	0	0	18 910	0
Renteutgifter og omkostninger	1 506	2 494	2 494	975	1 500
Fordelte utgifter	0	0	0	0	0
Sum utgifter	177 590	133 564	224 458	135 031	266 532
FINANSUTGIFTER					
Avdragsutgifter (note 16)	6 857	0	0	6 542	0
Utlån (note 17)	28 278	20 000	45 681	16 418	20 000
Kjøp av aksjer og andeler (note 18)	1 220	0	0	1 173	0
Dekning av tidligere års udekket merforbruk	0	0	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond (note 11)	921	308	308	826	718
Avsetninger til bundne fond (note 11)	5 426	0	0	6 851	0
Avsetninger til likviditetsreserven	0	0	0	0	0
Sum finansransaksjoner	42 702	20 308	45 989	31 809	20 718
Finanseringsbehov	195 477	152 972	260 077	130 602	245 458
FINANSIERING					
Bruk av lån (note 19)	-139 889	-112 876	-199 294	-112 607	-241 370
Mottatte avdrag på utlån (note 20)	-8 705	-3 280	-3 280	-10 130	-3 230
Salg av aksjer og andeler	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert mindreforbruk	0	0	0	0	0
Overføringer fra driftsregnskapet (note 11)	-310	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond (note 11)	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond (note 11)	-39 719	-36 816	-57 503	-1 188	-858
Bruk av bundne fond (note 11)	-6 851	0	0	-6 678	0
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0
Sum finansiering	-195 474	-152 972	-260 077	-130 602	-245 458
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0

Regnskapsskjema 2A

ALLE TALL I 1000	REG 2015	BUD 2015	JUST BUD 2015	REG 2014	BUD 2016
FINANSIERINGSBEHOV					
Investeringer i anleggsmidler	176 084	131 070	221 964	134 055	265 032
Utlån og forskutteringer	29 498	20 000	45 681	17 591	20 000
Avdrag på lån	8 363	2 494	2 494	7 517	1 500
Avsetninger	6 347	308	308	7 677	718
Årets finansierungsbehov	220 292	153 872	270 447	166 840	287 250
FINANSIERING					
Bruk av lånemidler	-139 889	-112 876	-199 294	-112 607	-241 370
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-860	0	0	-10 853	-25 000
Tilskudd til investeringer	-655	-500	-9 359	-5 333	-14 160
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-31 987	-3 680	-4 291	-30 103	-5 862
Andre inntekter	-21	0	0	-78	0
Sum ekstern finansiering	-173 412	-117 056	-212 944	-158 974	-286 392
Overført fra driftsregnskapet	-310	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-46 570	-36 816	-57 503	-7 865	-858
Sum finansiering	-46 880	-36 816	-57 503	-7 865	-858
Udekket/udisponert = 0	0	0	0	0	0

Anskaffelse og anvendelse av midler

ALLE TALL I 1000	REG 2015	REG 2014
ANSKAFFELSE AV MIDLER		
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	793 219	738 736
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	24 815	36 237
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	175 069	147 379
Sum anskaffelse av midler	993 103	922 353
ANVENDELSE AV MIDLER		
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	750 260	716 360
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	176 084	134 055
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	79 852	74 598
Sum anvendelse av midler	1 006 196	925 013
Anskaffelse - anvendelse av midler	-13 093	-2 660
Endring i ubrukte lånemidler	12 148	31 578
Endring i arbeidskapital	-945	28 917

Avsetninger og bruk av avsetninger

ALLE TALL I 1000	REG 2015	REG 2014
Avsetninger	37 108	12 044
Bruk av avsetninger	-50 201	-14 704
Til avsetning senere år	0	0
Netto avsetninger	-13 093	-2 660

Balanse

ALLE TALL I 1000	REG 2015	BUD 2016
EIENDELER		
A) Anleggsmidler		
Faste eiendommer og anlegg (note 21)	1 152 497	1 027 139
Utstyr, maskiner og transportmidler (note 21)	23 175	23 045
Utlån	148 315	128 779
Aksjer og andeler	53 972	52 722
Pensjonsmidler	653 858	616 695
Sum anleggsmidler	2 031 818	1 848 380
B) Omløpsmidler		
Kortsiktige fordringer (note 22)	61 181	51 681
Premieavvik	15 661	20 077
Aksjer og andeler	0	0
Sertifikater	0	0
Obligasjoner	0	0
Kasse, bankinnskudd	257 895	234 648
Sum omløpsmidler	334 737	306 407
Sum eiendeler (A + B)	2 366 555	2 154 786
EGENKAPITAL OG GJELD		
C) Egenkapital		
Disposisjonsfond (note 23)	-14 920	-11 884
Bundne driftsfond (note 23)	-15 597	-12 387
Ubundne investeringsfond (note 23)	-40 906	-79 705
Bundne investeringsfond (note 23)	-6 024	-7 127
Regnskapsmessig mindreforbruk (note 24)	-20 562	0
Regnskapsmessig merforbruk	0	0
Prinsippendringer som påvirker AK, drift	-11 751	-11 751
Kapitalkonto	-479 644	-403 451
Sum egenkapital	-589 404	-526 304
D) Gjeld		
Pensjonsforpliktelse	-812 364	-812 684
Ihendehaverobligasjonslån	0	0
Sertifikatlån	-328 758	-215 995
Andre lån (note 26)	-490 344	-483 386
Sum langsiktig gjeld	-1 631 466	-1 512 066
Kassekredittlån	0	0
Annen kortsiktig gjeld (note 27)	-145 685	-116 416
Premieavvik	0	0
Sum kortsiktig gjeld	-145 685	-116 416
Sum gjeld (D)	-1 777 151	-1 628 482
Sum egenkapital og gjeld (C + D)	-2 366 555	-2 154 786
Balansens nettosum	0	0
E) Memoriakonti		
Ubrukte lånemidler	79 292	67 144
Andre memoriakonti	7 117	6 550
Motkonto for memoriakontiene	-86 409	-73 694
SUM MEMORIAKONTI	0	0

Noter til balanse

ALLE TALL I 1000	REG 2015	REG 2014
DISPOSISJONSFOND		
Disposisjonsfond pr. 1.1	11 884	14 626
Avsatt til disp.fond i driftsregnskapet	4 862	836
Bruk av disp.fond i investeringsregnskapet	0	0
Bruk av disp.fond i driftsregnskapet	-1 867	-3 578
Disposisjonsfond pr. 31.12	14 920	11 884
UBUNDNE INVESTERINGSFOND		
Ubundne investeringsfond pr. 1.1	79 705	80 066
Avsatt til ubundne investeringsfond	921	826
Bruk av ubundne investeringsfond	-39 719	-1 188
Ubundne investeringsfond pr.31.12	40 906	79 705
BUNDNE INVESTERINGSFOND		
Bundne investeringsfond pr. 1.1	7 127	6 818
Avsatt til bundne investeringsfond	5 426	6 851
Bruk av bundne investeringsfond	-6 851	-6 542
Bundne investeringsfond pr. 31.12	6 024	7 127
BUNDNE DRIFTSFOND		
Bundne driftsfond pr. 1.1	12 387	11 611
Avsatt til bundne driftsfond	5 338	3 531
Bruk av bundne driftsfond i driftsregnskapet	-1 764	-2 619
Bruk av bundne driftsfond i investeringsregnskapet	0	-136
Bundne driftsfond pr. 31.12	15 597	12 387

Noter til regnskap

Noter til hovedoversikt for drifts- og kapitalregnskap og balanse (nummerhenvisning)

Driftsregnskapet:

- 1) Det er økte brukerbetalinger på egenbetaling pasienter og salg av mat.
- 2) Økte salgs- og leieinntekter skyldes utleie av lokaler og diverse gebyr samt diverse inntekter. Selvkostberegningen på VAR-området for 2015 viser en merinntekt på vann, avløp, renovasjon og feiing og merutgift på slam. Disse er trukket inn av eller avsatt til fond i henhold til selvkostforskriftene.
- 3) I refusjoner er 27,1 mill. kr sykepenges, 23,5 mill. kr og 26,0 mill. kr er refusjon for ressurskrevende brukere. Momskompensasjonen på drift er 12,4 mill. kr. Denne budsjetteres verken på inntekts- eller utgiftssiden da den netto er null, se også tilsvarende i note 7, overføringer.
- 4) Rammetilskudd og inntektsutjevning er 1,7 mill. kr lavere enn revidert budsjett. Det må ses i sammenheng med skatteinntekten og andre statlige overføringer. Samlet er rammetilskudd/inntektsutjevning og skatteinntekter 10,3 mill. kr høyere enn justert budsjett.
- 5) Andre statlige overføringer er prosjektmidler til skole, helsetjenester, barnevern, bekjempelse barnefattigdom, kompensasjon for investeringer skole og helse, integreringstilskudd og tilskudd til introduksjons- og kvalifiseringsprogram NAV.
- 6) Økt kjøp av varer og tjenester er spesielt på utstyr, lisenser, konsulenttjenester, energi, reise- og transportutgifter og vedlikehold kommunale bygg. Høyere husleieutgifter og vedlikehold utleieboliger har tilsvarende høyere leieinntekter.
- 7) I overføringer ligger merutgifter i forhold til budsjett på momskompensasjon drift på 12,4 mill. kr.
- 8) Det er foretatt ordinære avskrivninger på aktivert fast eiendom, utstyr, maskiner og transportmidler.
- 9) Renteinntekter og renteutgifter er netto 2,8 mill. kr. lavere enn justert budsjett. Dette skyldes i hovedsak lave lånerenter og en god bankavtale, avdrag på lån er på nivå med budsjettert. Det er i tillegg innbetalt ekstraordinært avdrag på startlån (ref. note 16) i kapitalregnskapet. I forhold til beregnet minimumsavdrag på 23,4 mill. kr er ordinære betalte avdrag på 25,5 mill. kr høyere.
- 10) Netto driftsresultat er det beløp som er til disposisjon før avsetninger og øvrige års- oppgjør-disposisjoner. Netto driftsresultat er for 2015 27,4 mill. kr eller 3,5 % av driftsinntektene. Netto driftsresultat var i 2014 – 2,5 mill. kr.
- 11) Oversikt over avsetninger og bruk av avsetninger framgår av eget vedlegg. Det er ikke foretatt overføring til investeringsregnskapet da momskompensasjonen på investeringer fra og med 2014 føres direkte i investeringsregnskapet.

Kapitalregnskapet:

- 12) Salg av eiendom er 0,9 mill. kr. Det var ikke budsjettert noe salg i 2015.
- 13) Refusjoner er i hovedsak momskompensasjon på investeringer, refusjon fra Husbanken til utleiebolig og Randaberg menighets- og felles-råds «egenandel» i kirkestueprosjektet.
- 14) I kapitalregnskapets utgifter er hovedtiltakene følgende:

- Tarzanskogen barnehage	1,1 mill. kr
- Nye leiligheter, Torset	1,3 mill. kr
- Randaberg Arena, 2. etasje	31,3 mill. kr
- Tilbygg/påbygg Nordheiå	6,0 mill. kr
- EDB/IKT	2,5 mill. kr
- Sanering Viste Hageby	3,3 mill. kr
- Mekjarvik næringsområde	19,8 mill. kr
- Gang/sykkelvei Sande-Tungenes	4,8 mill. kr
- Parkeringsplass Tungevågen	1,4 mill. kr

RANDABERG KOMMUNE

ÅRSMELDING 2015

SIDE 22

- VA Sørlibakken	3,0 mill. kr
- Innløsning tomt, ny Harestad skole	15,7 mill. kr
- Ny Harestad skole og kulturscene	18,6 mill. kr
- Ombygging Vardheim	10,0 mill. kr
- Boliger vanskeligstilte	10,9 mill. kr
- Maritimt vitensenter	1,2 mill. kr

15) Overføringer er momskompensasjonen på investeringsutgiftene.

16) Avdragsutgifter gjelder innbetalte avdrag på startlån 2014 som tilbakebetales Husbanken.

17) Utlån er utlån av nye startlån 2015.

18) Kjøp av aksjer og andeler er egenkapitalinnskudd i KLP for 2015, og kjøp av aksjer i Randaberg Landsbyforening AS og Goagarden AS.

19) Bruk av lån i 2015 er ikke knyttet til de ulike investeringsprosjektene, men ført samlet.

20) Mottatte avdrag på lån er fra Lyse Energi AS og løpende startlån.

Balanseregnskapet:

21) Arbeidet med verdifastsettelse og avskrivninger på faste eiendommer, anlegg og utstyr er videreført etter samme mønster som de siste åra.

22) Fordringer er forskjellige krav som skal innfordres på kort sikt. 8,8 mill. kr er momskompensasjon for deler av 2015, og 26,5 mill. kr er tilskudd for ressurskrevende tjenester for 2015. Ellers er restanser på kommunale avgifter og gebyr og refusjoner fra andre kommuner, fylke eller stat. Det er ingen utestående fordringer på kommunale foretak og bedrifter etter kommunelovens § 11. Heller ikke på interkommunale samarbeid etter kommunelovens § 27. Fordringene er gjennomgått og anses gode, men vil bli fulgt nøye opp i samarbeid med de ansvarlige tjenesteområder.

23) Fondsmidler er sammensatt av bundne og ubundne kapitalfond, bundne driftsfond og disposisjonsfond. Fordelingen av disse var pr. 31.12.15:

- bundne kapitalfond	6,0 mill. kr
- ubundne kapitalfond	40,9 mill. kr
- bundne driftsfond	15,6 mill. kr
- disposisjonsfond	14,9 mill. kr

Selvkostområdene utgjør en større andel av bundne driftsfond enn forrige år.

Gebyrfinansierte selvkosttjenester:

Gebyrfinansierte selvkosttjenester	Vann	Avløp	Renov.	Slam	Feiling	Totalt
Fond per 01.01	1 554	1 700	1 731	476	44	5 505
Inntekter	11 399	12 874	10 524	187	793	35 777
Utgifter	9 425	12 706	9 780	255	727	32 893
Korreksjon	49	35	40	8	1	133
Over-/underskudd	2 023	203	784	-60	67	3 017
Fond per 31.12	3 577	1 903	2 515	416	111	8 522

24) Regnskapet er gjort opp med et regnskapsmessig mindreforbruk på 20,5 mill. kr. etter bruk av fond og avsetninger.

25) Prinsippendringer vedrørende tilskudd til ressurskrevende brukere i 2008 samt prinsippendringer fra tidligere år vedrørende feriepenge, påløpte ikke betalte renter, landbruksvikarer og momskompensasjon er uendret i 2015.

26) Langsiktig gjeld som innbefatter kommunens samlede lånegjeld inkludert videreutlånsmidler, er økt med 119,7 mill. kr. Det er tatt opp nye lån i 2015 med 152,0 mill. kr og betalt avdrag med 32,3

mill. kr. Utgiftsførte avdrag er større enn minimumsavdrag etter kommunelovens § 50 nr. 7 da de fleste lån har nedbetalingstid over 20 og 25 år, mens større prosjekter som er lånefinansiert avskrives over lengre tid. Beregning av minimumsavdrag med utgangspunkt i avskrivninger multiplisert med langsiktig gjeld dividert med anleggsmidler gir et minimumsavdrag på 23,4 mill. kr mens betalte avdrag er 25,5 mill. kr uten ekstraordinært avdrag på startlån. Det er ikke langsiktig gjeld til kommunale foretak og bedrifter etter kommunelovens § 11. Heller ikke til interkommunale samarbeid etter kommunelovens § 27.

27) Kortsiktig gjeld er i hovedsak leverandørgjeld, 54,8 mill. kr, påløpte feriepenge, 47,9 mill. kr, påløpte lånerenter, 3,7 mill. kr, og skyldig skattetrekk og arbeidsgiveravgift, 24,3 mill. kr. Dessuten kortsiktig gjeld vedrørende inntekstutjevning november og desember 2015, 9,1 mill. kr og variabel lønn for desember 2015 utbetalt i januar 2016, 3,3 mill. kr. Det er ikke kortsiktig gjeld til kommunale foretak og bedrifter etter kommunelovens § 11. Kortsiktig gjeld til interkommunale samarbeid etter kommunelovens § 27 er 1,4 mill. kr.

Godtgjørelse/ytelse til revisjon, ordfører og rådmann

Godtgjørelse til revisjonen for 2015 var 800.591 kr inkl. mva. Av dette utgjorde forvaltningsrevisjon 322.362 kr inkl. mva.

Følgende ytelser til ordfører, varaordfører og rådmann ble innberettet i 2015:

	Ordfører	Varaordfører	Rådmann
Lønn (B.K, J.B, M.F, K.E., G.T.)	815 786 185 826	258 108 46 456	1 006 436

Kommunens garantiansvar 2014

Tall i 1000	Ansvar	Ansvar	Garanti
PERSON, FIRMA, ORG.	31.12.2015	31.12.2014	UTGÅR
IVAR, vann/avløp/renovasjon	76 533	59 930	2017-2046
Ryggstranden barnehage	934	1 142	2020
Endrestø barnehage	1 012	1 114	2025
Nyvoll barnehage	5 376	5 639	2032
Ranso AS	600	800	2018
Ranso AS	12 916	13 750	2031
Ranso AS	5 000	5 000	2033
Brannvesenet Sør R. IKS	190	210	2025
Sum garantiansvar	102 561	87 584	

Endring i arbeidskapital 2014

Alle tall i 1000 kr.

Endring i arbeidskapital iflg. bevilgningsregnskap	
Anskaffelse av midler	993 103
Anvendelse av midler	1 006 196
Anskaffelse - anvendelse	-13 093
Endring i ubrukte lånemidler	12 148
Endring i arbeidskapital	-945

Endring i arbeidskapital iflg. balanseregnskap	
Endring i omløpsmidler	28 331
Endring i kortsiktig gjeld	-29 269
Endring i arbeidskapital	-938

Differanse	7
------------	---

RANDABERG KOMMUNE

ÅRSMELDING 2015

SIDE 24

Pensjonsnote 2015

Tall i 1000	KLP	St. P	Total	2012
Pensjonsmidler:				
Per 01.01.15	475 764	140 931	616 695	556 367
Endring i 2015	40 467	-3 303	37 164	60 328
Per 31.12.15	516 231	137 627	653 858	616 695
Pensjonsforpliktelse inklusiv arbeidsgiveravgift:				
Pr. 01.01.15	609 947	202 737	812 684	748 292
Endring i 2015	34 852	-35 171	-320	90 244
Per 31.12.15	644 798	167 566	812 364	838 536
Premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift:				
Per 01.01.15	27 856	-7 779	20 077	17 242
Amortisert premieavvik	-3 143	925	-2 218	-2 124
Nytt premieavvik	-3 757	1 560	-2 197	4 958
Per 31.12.15	20 955	-5 294	15 661	20 077
Pensjonskostnad:				
Årets opptjening	35 974	9 401	45 375	46 377
Rentekostnad	24 473	5 941	30 414	30 131
Forventet avkastn.	-22 475	-5 504	-27 979	-26 108
Amortisert premieavvik	3 293	-811	2 482	1 861
Administrasjonskostnad	2 670	297	2 967	2 524
Sum pensjk. 2014	43 935	9 325	53 260	54 785

IKS

Randaberg kommunes årsmelding og regnskap, synliggjør alle aktiviteter i kommunal regi samtidig som det beskriver omfanget av tjenesteproduksjonen som er satt bort til andre. Oversiktene under viser hvilke samarbeid, felles selskaper og stiftelser/aksjeselskap som mer eller mindre ivaretar kommunal tjenesteproduksjon på vegne av Randaberg kommune og andre kommuner.

Kommunale aksjeselskaper :

- Lyse Energi AS
- Randaberg og Rennesøy bygdeblad AS
- Ranso Treindustri AS
- Allservice AS
- Attende AS
- Landsbykonferansen i Randaberg AS
- Nord-Jæren bompengeselskap AS
- Gastronomisk institutt AS
- Måltidets hus AS
- Filmkraft Rogaland AS
- Greater Stavanger ED AS
- Goagarden AS

Interkommunale selskaper:

- Interkommunalt vann-, avløps- og renovasjonsverk (IVAR) IKS

- Stavanger Interkommunale havn IKS
- Interkommunalt arkiv i Rogaland IKS
- Rogaland revisjon IKS
- Rogaland kontrollutvalgssekretariat IKS
- Sørmarka Arena IKS
- Multihallen i Sandnes og Storhallen i Randaberg IKS

Interkommunale samarbeid etter kommunelovens §27:

- Randaberg interkommunale PPT
- Rogaland kontrollutvalgssekretariat

Foreninger og etablerte samarbeid:

- Ryfylke friluftsråd
- Jæren friluftsråd

- Interkommunalt kulturråd
- Voldtekstmottaket i Stavanger
- Region Stavanger BA
- Viltnevd
- Tilsynsutvalg Jærstrendene
- Transportsamarbeid Nord Jæren
- Småbåtforeninger Ryggstranden og Skiftesvik

Private og offentlige stiftelser:

- Jærmuseet
- Rogaland Arboret
- Krisesenteret i Stavanger

Gjeld til interkommunale samarbeid

Kortsiktig gjeld per 31.12.2015 til interkommunale og interfylkeskommunale samarbeid etter kommunelovens § 27 med eget særregnskap:

Selskap	Sum
IVAR	1 330 714
Rogaland Revisjon IKS	79 550
Sum	1 410 264

Aksjeportefølje

Oversikt over kommunens aksjer og andeler 31.12.15:

Selskap	Kjøpsår	Kjøpsbeløp	Antall	Pålydende	%-eierskap
I.V.A.R. IKS					3,552
KLP egenkapitalinnskudd					
Stavanger interkommunale havn IKS	2003				
Rogaland Revisjon IKS	2004/2007				2,590
Brannvesenet i Sør-Rogaland IKS	2004				3,800
Rogaland Kontrollutvalgssekretariat IS	2004				3,500
Multihallen og Storhallen IKS	2010	30 600			5,100
Forus Industri A/S	1964	3 000	6	500	0,110
Allservice A/S	76/85/86	45 000	450	100	1,520
Ranso lettindustri A/S	91/92/00/10	4 000 000	4 000	1 000	50,000
Randaberg og Rennesøy Bygdeblad A/S	1997	119 000	1 190	100	34,000
Sola Terminalbygg A/S	1997	20 000	8	2 500	8,000
Nord Jæren Bompengeselskap A/S	1999	40 000	40	1 000	16,660
Lyse Energi A/S	1999	33 081 000	11 927		3,279
Kulinarisk institutt AS	2009	17 000	170	100	3,400
Landsbykonferansen i Randaberg AS	2011	18 800	8	2 350	16,660
Filmkraft Rogaland AS	2006/2013	80 000	80	1 000	5,000
Randaberg Landsbyforening AS	2014	15 000	3	5 000	3,000
Goagarden AS	2015	15 000	1	15 000	50,000

RANDABERG KOMMUNE

ÅRSMELDING 2015

SIDE 26

Selskap. Tall i 1000	Bokført verdi	Kommentar
I.V.A.R. IKS	874 310	Nedskrevet i 2009
KLP egenkapitalinnskudd	12 486 938	
Stavanger interkommunale havn IKS	3 433 130	
Rogaland Revisjon IKS	103 500	
Brannvesenet i Sør-Rogaland IKS	190 000	
Rogaland Kontrollutvalgssekretariat IS	30 000	
Multihallen og Storhallen IKS	30 600	
Forus Industri A/S	3 000	Org.nr. 919980761
Allservice A/S	15 000	Org.nr. 918260315
Ranso lettindustri A/S	3 400 001	Org.nr. 961552168
Randaberg og Rennesøy Bygdeblad A/S	119 000	Org.nr. 979490496
Sola Terminalbygg A/S	20 000	Org.nr. 979442394
Nord Jæren Bompengeselskap A/S	40 000	Org.nr. 981380185
Lyse Energi A/S	33 081	Org.nr. 980001482
Kulinarisk institutt AS	17 000	
Landsbykonferansen i Randaberg AS	18 800	Org.nr. 997302958
Filmkraft Rogaland As	80 000	Org.nr. 990279772
Randaberg Landsbyforening AS	15 000	Org.nr. 914495695
Goagarden AS	15 000	Org.nr. 915441459
Sum aksjer og andeler	20 924 360	

Kapitalkonto

Kapitalkonto per 31.12.2015:

Debet. Tall i 1000		Kredit	
01.01.15 Balanse (undersk. Kap.)		01.01.15 Balanse (kapital)	403 451
Debetposter i året:		Kreditposter i året:	
Av- og nedskrivning fast eiendom og anlegg	43 559	Aktivisering av fast eiendom og anlegg	168 917
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	7 367	Aktivisering av utstyr, maskiner og transportmidler	7 498
Salg av aksjer og andeler		Kjøp av aksjer og andeler	30
Nedskrivning av aksjer og andeler		Oppskrivning av aksjer og andeler	1 220
Avdrag på utlån	8 879	Utlån	28 415
Avskrivning utlån			
Bruk av midler fra eksterne lån	139 889	Avdrag på eksterne lån	32 323
Pensjonsforpliktelse inkl. arb.g.avg.	34 216	Pensjonsmidler	71 700
31.12.15 Balanse (kapital)	479 644	31.12.15 Balanse (undersk. Kap.)	
Sum	713 554		713 554

Note til kapitalkonto

Note til kapitalkonto per 31.12.15. Utstyr og fast eiendom.

Aktivisering/avskrivning. Tall i 1000	Mask, utstyr, transpmidler	Bygninger	Tekniske anlegg	Sum
Anskaffelseskost 01.01.15	92	1 099	403	1 594
Tilgang 2015	7	101	68	176
Avgang til anskaffelseskost		11		
Oppskrivning i året				
Samlet av- og nedskrivning per 31.12.15	75	299	217	591
Bokført verdi 31.12.15	23	899	253	1 175
Årets ordinære avskrivning 2015	7	23	9	39
Avskrivingsprosent	10-33 %	2-4 %	2-5 %	
Faktisk avskrivingsprosent	31,8 %	2,6 %	3,5 %	3,4 %

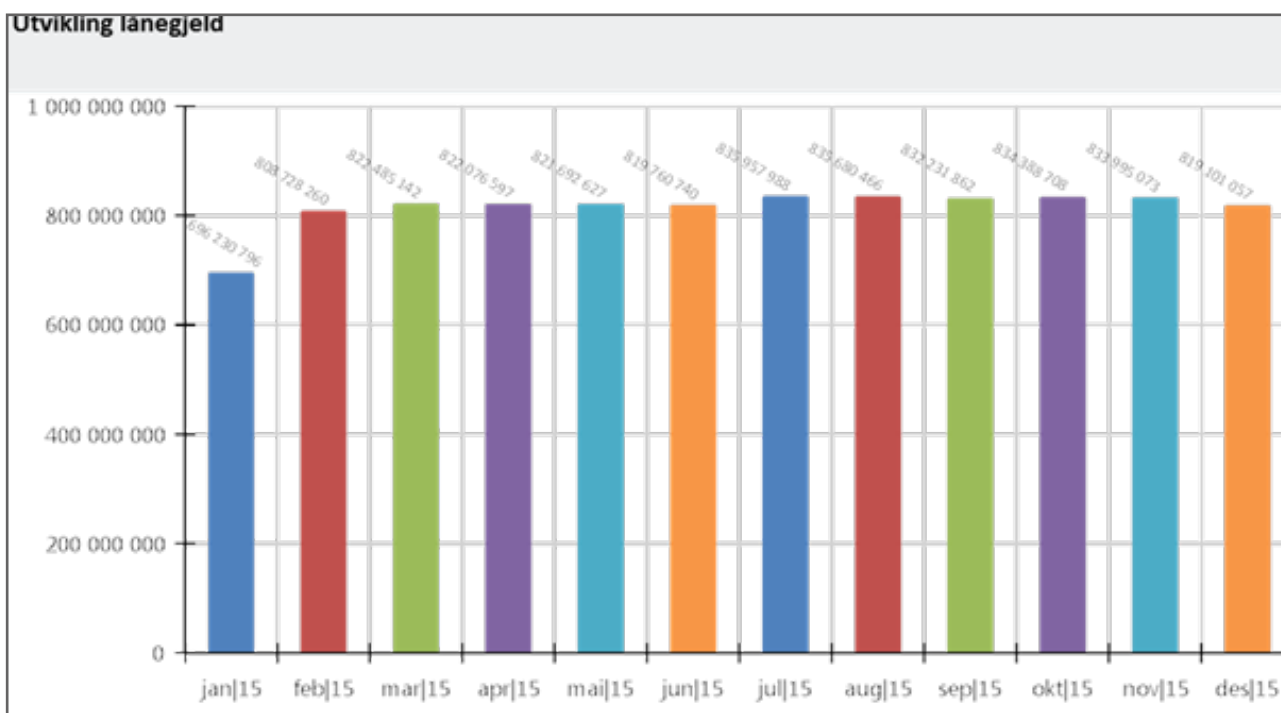

Finansforvaltning

Kommunestyret vedtok 13.12.01 reglement for finansforvaltning for Randaberg kommune gjeldende fra 01.01.02. Reglementet ble sist revidert 11.09.14 (sak 60/14).

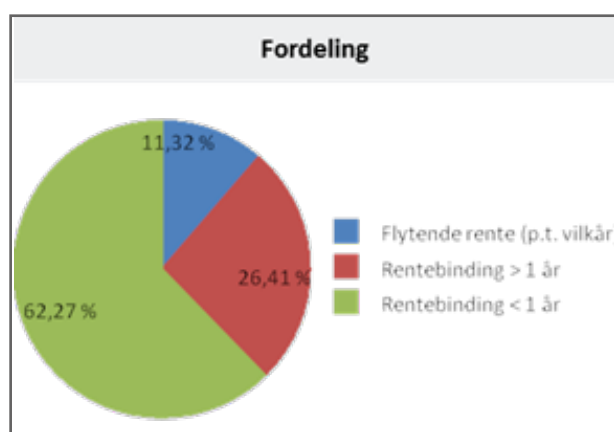
Plassering av kommunenes midler i 2015 er gjort i henhold til gjeldende bankavtale med Sandnes Sparebank. Kommunen har brukt lån til finansiering av investeringsprosjekter og til videreutlån til startlån. Netto lånegjeld i forhold til innbyggere er et av de sentrale resultatmålene for Randaberg kommune. Utviklingen i dette er vist i kommentarene til regnskapet.

Randaberg kommune inngikk i mars 2013 en avtale med Bergen Capital Management (BMC) om gjeldsforvaltning. Et resultat av dette samarbeidet er at Randaberg kommune har tatt opp nye lån som obligasjonslån eller sertifikatlån med lavere rente enn ordinære lån ville gitt. Vi har også refinansiert noen av de eldre lånene i 2014. Per utgangen av 2015 har vi 3 sertifikatlån på i overkant av 100 mill. kr hver. Avtalen med BMC ble avsluttet i 2015. Rapport fra BMC per 31.12.2015 er lagt ved regnskapet som vedlegg. Oppsummeringen av rapporten viser samlede lån ved ulike tidspunkt i 2015.

Gjennomsnittlig rente var 2,52 % ved utgangen av januar 2015. Den sank til 2,23 % midt i året og er 2,17 % ved utgangen av desember 2015. I vedtatt finansforvaltningsreglement for Randaberg kommune bør fastrente utgjøre mellom 20 og 50 % av låneporteføljen. Tabellen under viser at rentebinding over 1 år er på 26 %.

Etter at Randaberg kommune begynte å bruke sertifikatlån og korte obligasjonslån i 2014 har finansreglementet også et måltall knyttet til at gjennomsnitt rentebindingstid skal være mellom 1 og 5 år. Per 31.12.2015 er denne 1,2 år.

Avsetninger og bruk av avsetninger

BUNDNE DRIFTSFOND					
AVSATT			BRUK		
25102013	Kulturell skolesekk	-2 665	25101001	Lærlingemidler	32 485
25102022	Kompetanseheving bhg	-71 000	25102017	Kunnskapsløftet	745 000
25102022	Kompetanseheving bhg	-85 352	25102026	NAFO-stipend (skole)	170 000
25102028	Regionale utviklingsmidler	-96 000	25102027	SKU (Ungdomstrinn i uvikl.	163 000
25103016	Rusarbeid	-296 286	25103020	Rekr.tilskudd nye fastleger	525 000
25103021	Dagakt.plasser,Helsedir.	-240 000	25103023	Kompetansmidler barneh.	71 000
25103025	Migrasjon helsekoordin.	-184 603	25104004	Kompetansetilskudd NAV	41 100
25103026	Videreutdanning psyk/rus	-14 267	25105008	Den kulturelle spaserstokk	53 000
25103027	Komp.heving Helse oms.	-13 050	25105012	Kulturminneplan	16 000
25104005	Universll utf KS-nettverk	-16 000	25106004	Selvkost, slam	59 724
25104101	Boligsos handl.plan NAV	-259 931			
25104102	Ruspolitisk handlplan NAV	-216 604			
25104103	Erfaringskonsulent, NAV	-179 490			
25105006	S.L.T.	-86 604			
25105013	Kulturskolekor	-40 000			
25105014	Fattigdomsmidler, kultur	-207 000			
25106001	Selvkost, vann	-2 023 209			
25106002	Selvkost, avløp	-203 159			
25106003	Selvkost, renovasjon	-784 260			
25106010	Selvkost, feiing	-67 283			
Sum bundne driftsfond		-5 086 763			1 876 309
BUNDNE INVESTERINGSFOND					
AVSATT			BRUK		
25509001	Nedbet. viderelån Husba.	-6 009 385	25509001	Nedbet. viderelån Husbank	7 433 695
25509002	Tapsfond Husbanken	-322 000			
Sum bundne investeringsfond		-6 331 385			7 433 695
UBUNDNE INVESTERINGSFOND					
AVSATT			BRUK		
25409001	Kapitalfond	-920 555	25409001	Kapitalfond	39 719 386
Sum ubundne investeringsfond		-920 555			39 719 386
DISPOSISJONSFOND					
AVSATT			BRUK		
25601013	Disposisjonsfond	-74 500	25601007	Kursavg. ansatte	74 500
25601026	BUK-midler	-28 237	25601010	Velferdstiltak ansatte	28 330
25601032	Bedriftshelsetjeneste	-153 000	25602010	Disp.f. Harestad sk inkl.SFO	1 100 000
25603016	Disp.fond Hopp	-3 541 000	25602011	Disp.f. Grødem sk inkl.SFO	143 500
25603017	Disp.fond NAV	-464 000	25602012	Disp.f. Goa sk inkl.SFO/ATO	77 774
25605016	Disp.fond Kultur	-224 000	25602016	Disp.fond PPT	409 300
25605023	Reklameinnt. Randabergh	-22 750	25603023	Mentorordning kjøkken	20 000
25605024	Kunst i kommunale bygg	-102 000	25605010	Disp.fond -96, kultur	68 000
25606012	Dispfond, plan og utvikling	-395 000	25605022	Kjede av Fyr	47 000
Sum disposisjonsfond		-5 004 487			1 968 404

Driftsresultat og avsetning/bruk av fond

12 RÅDMANNEN. Alle tall i 1000	Rekneskap	Budsjett	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond	35 582	38 669	(3 087)
Avsatt fond BUK	28		
Avsatt bedriftshelsetjeneste	153		
Bruk av bunde fond, lærlinger	(32)		
Bruk av velferdsmidler, tilsette	(28)		
Driftsres. før evt bruk/avsetning til driftsfond	35 703	38 669	(2 966)
Bruk/avsetning til driftsfond	-		
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond	35 703	38 669	(2 966)

Rådmannen har ikke spesifikt driftsfond, og har heller ikke avsatt/brukt av dette i 2015. Servicetorget har et eget driftsfond på 66.500 kr som er uendra i 2015.

20 HELSE OG OPPVEKST. Alle tall i 1000	Rekneskap	Budsjett	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond	268 850	275 777	(6 927)
Avsatt bunde driftsfond	920		
Avsatt bunde investeringsfond	322		
Bruk bunde driftsfond	(525)	(648)	
Bruk diverse driftsfond	(20)		
Driftsres. før evt bruk/avsetning til driftsfond	269 547	275 129	(5 582)
Bruk/avsetning til driftsfond	3 541		
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond	273 088	275 129	(2 041)

Saldo på driftsfond 1/1-2015 :	2 751
Endring i 2015 :	3 541
Saldo på driftsfond 31/12-2015 :	6 292

Avsatt 100% av 1,5 mill. kr (resultatkrav sommeren 2015) og 50% av resten av mindreforbruket. Avlastningscenteret har i tillegg et eget disposisjonsfond på 440.000 kr som er uendra i 2015.

22 SKOLE. Alle tall i 1000	Rekneskap	Budsjett	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond	139 250	136 949	2 300
Avsatt bunde driftsfond	99		
Bruk bunde driftsfond	(1 156)		
Driftsres før evt bruk/avsetning til driftsfond	138 193	136 949	1 243
Bruk/avsetning til driftsfond	(1 244)		
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond	136 949	136 949	(0)

Saldo på driftsfond 1/1-2015 :	3 079
Endring i 2015 :	(1 244)
Saldo på driftsfond 31/12-2015 :	1 835

Merforbruk er dekket med driftsfond slik at tjenesteområdet går i balanse i 2015.

Saldoen på driftsfond fordeler seg slik mellom skolene:

	Saldo 01.01.15	Endring i 2015	Saldo 31.12.15
Harestad	1 126	(1 100)	26
Grødem	795	(144)	651
Goa	774	-	774
Felles skole	384	-	384
Sum driftsfond skole	3 079	(1 244)	1 835

35 NAV. Alle tall i 1000	Rekneskap	Budsjett	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond	30 338	27 861	2 476
Avsetning til bundne fond	656		
Bruk av ubunde driftsfond	(41)		
Driftsres før evt bruk/avsetning til driftsfond	30 953	27 861	3 091
Bruk/avsetning til driftsfond	464		
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond	31 417	27 861	3 555

Saldo på driftsfond 1/1-2014	-
Endring i 2014	464
Saldo på driftsfond 31/12-2014	464

Resultatet er sett i sammenheng med merinntekter på integreringstilskudd på 3,87 mill. kr. Avsatt 100% av 150.000 kr (resultatkrav sommeren 2015) og 50% av resten.

41 TEKNISKE TJENESTER. Alle tall i 1000	Rekneskap	Budsjett	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond	19 717	20 855	(1 138)
Brukt/avsatt sjølvkostfond, VAR, netto	3 018	(316)	
Driftsres før evt bruk/avsetning til driftsfond	22 735	20 539	2 196
Bruk/avsetning til driftsfond	-		
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond	22 735	20 539	2 196

Saldo på driftsfond 1/1-2014	-
Endring i 2014	-
Saldo på driftsfond 31/12-2014	-

Tekniske tjenester har merforbruk, men ingen fond å dekke dette med.

42 PLAN OG FORVALTNING. Alle tall i 1000	Rekneskap	Budsjett	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond :	3 564	4 344	(780)
Avsatt bunde driftsfond	16		
Driftsres før evt bruk/avsetning til driftsfond	3 580	4 344	(764)
Bruk/avsetning til driftsfond	395		
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond	3 975	4 344	(369)

Saldo på driftsfond 1/1-2014	835
Endring i 2014	395
Saldo på driftsfond 31/12-2014	1 230

Avsatt 100% av 25 000 kr (resultatkrav sommeren 2015) og 50% av resten av mindreforbruket.

50 KULTUR. Alle tall i 1000	Rekneskap	Budsjett	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond	22 736	23 078	(342)
Avsatt bunde driftsfond	247		
Bruk bunde driftsfond	(69)		
Avsatt driftsfond	125	102	
Bruk driftsfond	(47)		
Driftsres før evt bruk/avsetning til driftsfond	22 992	23 180	(188)
Bruk/avsetning til driftsfond	156		
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond	23 148	23 180	(32)

Saldo på driftsfond 1/1-2014	721
Endring i 2014	156
Saldo på driftsfond 31/12-2014	877

Avsatt 100% av 125 000 kr (resultatkrav sommeren 2015) og 50% av restenlene.

Balanseoversikt fondsmidler

ANSV	KONTO	TEKST	31.12.2015	31.12.2014
251	25101001	Lærlingemidler	0	-32 485
251	25102003	Miljøforebyggende arbeid	-37 800	-37 800
251	25102011	Kompetanseutvikling, skolene	-566 770	-566 770
251	25102013	Kulturell skolesekk	-76 326	-73 661
251	25102017	Kunnskapsløftet	-644 404	-1 389 404
251	25102022	Kompetanseheving bhg	-491 846	-335 494
251	25102024	Styrket barnehagetilbud	-1 070 000	-1 070 000
251	25102025	Statstilskudd bgh	-1 712 684	-1 712 684
251	25102026	NAFO-stipend (skole)	0	-170 000
251	25102027	SKU (Ungdomstrinn i utvikling)	0	-163 000
251	25102028	Regionale utviklingsmidler	-96 000	0
251	25103015	Fattigdomsmidler	-6 200	-6 200
251	25103016	Rusarbeid	-296 286	0
251	25103018	Komp.hev. tiltak-ungd. i risikozonen	-17 000	-17 000
251	25103020	Rekrutteringstilskudd nye fastleger	0	-525 000
251	25103021	Dagakt.plasser,Helsedir.	-360 861	-120 861
251	25103022	Psykt bra	-164 100	-164 100
251	25103023	Kompetansemidler barnehagene	0	-71 000
251	25103024	Hjemmetjenester demente	-121 000	-121 000
251	25103025	Migrasjon helsekoordinator	-184 603	0
251	25103026	Videreutdanning psyk/rus	-14 267	0
251	25103027	Kompetanseheving Helse og omsorg	-13 050	0
251	25104004	Kompetansetilskudd NAV	0	-41 100
251	25104005	Universll utforming KS-nettverk	-98 000	-82 000
251	25104101	Boligsosial handlingsplan, NAV	-259 931	0
251	25104102	Ruspolitisk Handlingsplan, NAV	-216 604	0
251	25104103	Erfaringskonsulent, NAV	-179 490	0
251	25105006	S.L.T.	-86 604	0
251	25105008	Den kulturelle spaserstokk	0	-53 000
251	25105009	Ungdomsball	-5 000	-5 000
251	25105010	Sunne levevaner	-25 000	-25 000
251	25105012	Kulturminneplan	-84 000	-100 000
251	25105013	Kulturskolekor	-40 000	0
251	25105014	Fattigdomsmidler, kultur	-207 000	0
251	25106001	Selvkost, vann	-3 576 733	-1 553 524
251	25106002	Selvkost, avløp	-1 903 353	-1 700 194
251	25106003	Selvkost, renovasjon	-2 515 423	-1 731 163
251	25106004	Selvkost, slam	-415 871	-475 595
251	25106010	Selvkost, feiing	-111 080	-43 797
251	Bundne dr.fond		-15 597 286	-12 386 832
253	25409001	Kapitalfond	-40 905 859	-79 704 690
253	Ubundne inv.fond		-40 905 859	-79 704 690
255	25505001	Fyrmuseet	-207 600	-207 600
255	25505004	Gangvei Viste hotell, vest	-19 000	-19 000
255	25505009	Sandvolleyballbane	-49 540	-49 540

ANSV	KONTO	TEKST	31.12.2015	31.12.2014
255	25509001	Nedbet. viderelån Husbank	-5 426 235	-6 850 546
255	25509002	Tapsfond Husbanken	-322 000	0
255	Bundne inv.fond		-6 024 375	-7 126 686
256	25601003	Eldrerådets disp.	-130 670	-130 670
256	25601007	Kursavg. ansatte	0	-74 500
256	25601010	Velferdstiltak ansatte	-88 570	-116 900
256	25601013	Disposisjonsfond	-720 611	-646 111
256	25601026	BUK-midler	-163 402	-135 165
256	25601028	Disp.fond Servicetorget	-66 500	-66 500
256	25601031	Universell utforming	-87 435	-87 435
256	25601032	Bedriftshelsetjeneste	-153 000	0
256	25602010	Disp.f. Harestad skole inkl.SFO	-26 150	-1 126 150
256	25602011	Disp.f. Grødem skole inkl.SFO	-651 000	-794 500
256	25602012	Disp.f. Goa skole inkl.SFO/ATO	-774 000	-774 000
256	25602016	Disp.fond PPT	-614 281	-1 023 581
256	25602032	Prosjektpott, lokale forhandlinger	0	-77 774
256	25602035	Disposisjonsfond, skole felles	-384 000	-384 000
256	25603016	Disp.fond Hopp	-6 291 981	-2 750 981
256	25603017	Disp.fond, tiltak	-464 000	0
256	25603019	Ungdomsundersøkelse	-70 440	-70 440
256	25603020	Disp.f.avlastningscenteret	-440 000	-440 000
256	25603023	Mentorordning kjøkken	-70 000	-90 000
256	25603024	Jærnettverk minoritetsfelt	-4 900	-4 900
256	25605010	Disp.fond -96, kultur	0	-68 000
256	25605016	Disp.fond Kultur	-876 500	-652 500
256	25605021	Arrangementsutvikling, Tungenes	-165 000	-165 000
256	25605022	Kjede av Fyr	0	-47 000
256	25605023	Reklameinnt. Randaberghallen	-45 250	-22 500
256	25605024	Kunst i kommunale bygg	-102 000	0
256	25606010	Gebyrsvingninger byggesak	-1 300 000	-1 300 000
256	25606012	Dispfond, plan og utvikling	-1 230 000	-835 000
256	Disposisjonsfond		-14 919 690	-11 883 607

Oversikt over nybygg og nyanlegg m.v.

PROSJ. NR.	PROSJEKTNAMN . TALL I 1000	DISPONI- BELT 2015	MEDGÅTT 2015	FINANSIER. I PROSJ.	UBRUKT/ MERFOR- BRUK	VIDEREF. NESTE ÅRS BUDSJETT	
1001	Finansiering kapitalutgifter		1 242		-1 242		1)
1032	Kjøp av Randabergfjellet	6 700	6 590		110		2)
3052	Psyk. bofellesskap V.Goa	-56	-		-56	-56	3)
3086	EM bolig	-	421		-421	-421	3)
4001	Lekeutstyr ute, barnehager	-	73		-73		4)
4002	Ominnredning adm.bygn.	-	30		-30	-30	3)
4003	Branntekniske utbedringer	650	-		650	650	
4017	Komm.bygg.klima/ex.ord.vedl.h	2 802	89		2 713	2 713	5)
4025	Opparbeidelse	-	271	-208	-63		6)
4026	Nyanlegg gatelyst	2 668	170		2 499	2 499	
4030	Gang/sykkelstier	1 000	-		1 000	1 000	
4031	Asfaltering	313	111		202	202	
4051	Mekjarvik næringsområde	19 487	19 801		-314		7)
4056	Tilfeldig salg av grunn	-	-	-673	673		6)
4058	Utearealer, skole	557	134		423	423	
4060	Boliger vanskeligstilte	12 031	13 124	-2 215	1 122	1 122	
4062	Ny kartlegging	135	-		135	135	
4070	Utskifting bossbil	2 000	0		2 000	2 000	
4073	Rensepark, Friheim	107	-		107	107	
4078	Sanering Viste Hageby	-	8		-8		8)
40781	Sanering Viste hageby del 3	3 635	3 692	-347	290	281	8)
4110	Etablering av driftskontrollanlegg	2 200	-		2 200	2 200	
4117	Oppgradering lekeplasser	292	111		181	181	
4119	Rehabilitering utearealer, b.hager	312	18		294	221	4)
4120	G/S-veg, Tungenesvegen	-137	788		-925	-925	9)
4121	G/S-veg, Vistnesvegen	779	459		320	320	
4124	G/S-veg, Goav./Kyrkjevegen	-	1 061		-1 061		10)
4128	Sanering, Sentrum	7 446	1 080		6 366	4 692	11)
4129	Vestre Goa	2 500	585		1 915	1 915	12)
4135	Renovering, utleieboliger	195	-		195	195	
4136	Ny GPS	-	115		-115		13)
4139	Utskifting, biler	200	150		50		
4142	Avløpsledning, Tungenesveien	-	991		-991		13)
4144	Sanering Goadalen	1 327	49		1 278		11)
4169	Turveg, Ryggvn/Sentralidrettsanl.	-	185		-185		14)
4186	Alarmanlegg vannbasseng	80	-		80	80	
4187	Asbestsanering	4 363	228		4 135	4 135	
4195	Uteområder kommunehuset	2 134	-		2 134	2 134	
4196	Turveg Valahaug-Harestad	500	-		500	500	
4197	Turveg Todnem	600	-		600		15)
4199	Turveg Sentrum-Goa	720	-		720	720	
4201	Utløpskanal Hålandsvatnet	2 380	-		2 380		15)
4204	Fritidsrenovasjon	560	8		552	552	
4205	Vannledn. utskifting Vistnesv.	-	0		-0		
4206	Grødemveien, vannledning	-	155		-155		13)
4207	Sande-Tungenes avh av g/s	4 668	4 837	1	-170		13)

PROSJ. NR.	PROSJEKTNAMN . TALL I 1000	DISPONI-BELT 2015	MEDGÅTT 2015	FINANSIER. I PROSJ.	UBRUKT/ MERFOR-BRUK	VIDEREF. NESTE ÅRS BUDSJETT	
4208	Avløpsanering	570	633		-63		13)
4213	BRA-midler	625	-		625	625	16)
4224	Ombygging sykehjem (Vardheim)	7 050	9 977		-2 927	-2 927	17)
4225	Svømmehallen, Randaberghallen	-4 259	937	-605	-4 591	-4 591	18)
4226	Tungenes fyr (oppgradering)	41	-		41	41	
4227	Gatelyst Kvernevikvegen	438	349		89		
4228	Tarzanskogen bhg	32 879	1 094		31 785	31 785	
4229	Landsbyhuset	-835	90		-925	-925	19)
4235	Pumpeledning Bøvegen	859	72		787	787	
4237	Pumpestasjon Ryggveien	960	-		960	960	
4239	Overvannsledning GS-vei Tungenesveien	474	354		120	120	
4243	Nye leiligheter, Torset	-2 124	1 335		-3 459	-3 459	20)
4246	Lys på turveg Endrestø Viste	707	820		-113	-113	21)
4249	Utbyggingsområde Øvre Grødem	-446	554		-1 000	-1 000	22)
4252	Vedlikehold kirker	153	151		2		
4253	Energireduserende tiltak	124	-		124	124	
4256	Blomsterprogrammert (ØH)	-	-		-	-	
4258	Utviklingsprosjekt, Maritimt vitensenter, Tungevågen	1 033	1 269	-100	-136	-136	23)
4262	Uværsskur Harestad skole	100	-		100	100	
4264	Randaberg Arena, andre etasje	37 916	31 345		6 571	6 571	
4266	Ny Harestad skole	25 754	18 676	-33	7 111	7 111	
426601	Gang og sykkelvei (4266)	-	682		-682		24)
426602	Grøntdrag (4266)	-	139		-139		24)
426603	Mobilitetsplanlegging (4266)	-	100		-100		24)
4267	Trykkøkningsstasjon Todnem	342	95		247		13)
4268	Vannledning Mekjarvikveien	1 335	533		802		13)
4270	Nedgravd renovasjonsanlegg	500	-		500	500	
4271	Renovering pumpestasjoner	500	-		500	500	
4272	Tilbygg og ombygging Nordheiå	4 706	5 969	-1	-1 262	-1 262	25)
4274	Støyskjerm Busstopp Endrestø	300	-		300	300	
4275	Veiumpur Sentrum	100	-		100	100	
4276	Ombygging kjøkken bofelleskap Vardheim	-	55		-55		5)
4280	Gapahuk i myra	250	-		250	250	
4282	Parkeringsplass Tungevågen	2 200	1 430		770	770	
4283	Innløsn. av tomt Harestad skole m.m. (bhg, grøntområde)	13 115	15 681		-2 566		24)
4284	Skifte kledning Ryggjatu n.v.5	-	2		-2		5)
4285	Innløsning tomter, Sentrum Øst	-	127		-127		
4286	Rehabilitering VA- Sørlibakken	-	3 001	-49	-2 952		11)
4288	Lekeplass, minpark på torget	350	-		350	350	
4289	Utvidelse av Goaveien	-	29		-29		26)
4295	Detaljplan Vistestølen	-	15		-15		26)
4296	Oppgradering av Torvmyrveien	-	80		-80		26)
4297	Dpl. Randabergfjellet	-	27		-27		2)
4300	Reg.plan Rdb sentrum	-	907		-907		26)
4301	Reg.plan Rdb sentrum Nord	-	1 111		-1 111		26)

RANDABERG KOMMUNE

ÅRSMELDING 2015

SIDE 36

PROSJ. NR.	PROSJEKTNAMN . TALL I 1000	DISPONIBELT 2015	MEDGÅTT 2015	FINANSIER. I PROSJ.	UBRUKT/MERFORBRUK	VIDEREF. NESTE ÅRS BUDSJETT	
4302	Reg.plan Mekjarvik Sør	-	106		-106		7)
4303	Utvikling Ryggstranden båthavn	-	54		-54		26)
4304	Områdeleg. R.berg sentrum øst	-	766		-766		26)
4305	Sentrum øst hovedplan VA	-	391		-391		26)
4310	Områdeplaner	1 300	-		1 300		26)
5015	Nærmiljøanlegg	872	111		761	761	
5017	Parkering, Randaberg stadion	-	64		-64		26)
5028	Park.pl. Randaberghallen	-	14		-14		26)
504602	VVA-anlegg Torvmyrveien	-	-3		3		
5072	Fond kunstnerisk utsmykking	308	-		308	246	27)
5074	Kunstprosj. Harestad skole og kulturscene	-	49		-49	-	27)
5075	Kunstprosj. Sunnhetsgrenden	-	14		-14	-	27)
6001	EDB/IKT	3 051	2 464		587	587	
	SUM	214 396	158 245	-4 231	60 382	65 718	

- Kolonna disponibelt er netto budsjett 2015, inkludert tillegg i samband med årsavslutning 2014
- Kolonna medgått er kostnader eks moms uten fratrukk av evt refusjoner/tilskudd/salgsinntekter knyttet til prosjektet
- For prosjekt med merforbruk/ubrukt i 2015 som ikke er videreført i neste års budsjett, er avvik finansiert i 2015 eller finansiert med andre prosjekt (jmf noter)

NOTE	FORKLARING
1)	1001 finansiering av kapitalutgifter: Betaling av egenkapitalinnskudd KLP
2)	1032 Kjøp av Randabergfjellet og 4297 delplan Randabergfjellet ses i sammenheng
3)	3052 Tilbygg bofellesskap V. Goa, 3086 EM-bolig og 4002 ominnredning admbygning skal finansieres med vedtatte investeringer i 2016
4)	4001 lekeutstyr skal finansieres med 4119 Rehabilitering utearelar, barnehager
5)	4017 Ekstraordinært vedlikehold: dekker (mer)forbruk på 4082 og 4276
6)	4025 opparbeidelse og 4056 tilfeldig sag av grunn: Netto refusjonsinntekter/salgsinntekter gamle anlegg er ikke aktivert men ført direkte mot kapitalfond
7)	4051 Mekjarvik næringsområde og 4302 Reguleringsplan Mekjarvik blir finansiert samla. Merforbruk er knyttet til opsjonen (250.000 kr) som ikke var budsjettet og advokatutgifter.
8)	4078 og 40781 ses samlet
9)	4120 G/S-veg Tungenesvegen: får inntekter fra vegvesenet i 2015. Eventuelt avvik blir finansiert med 4030 gang/sykkelstier i 2016
10)	4124 G/S-veg Goavegen/Kyrkjevegen er restbeløp grunnverv
11)	4128 Sanering Sentrum og 4144 Sanering Goadalen finansierer også 4286 Rehabilitering VA Sørilbakken
12)	4129 Vestre Goa. Restbeløp videreført for å finansiere siste rest av asfaltering
13)	4136, 4142, 4206, 4207, 4208, 4267 og 4268 er alle ferdige og ses sammen. Det er VA-prosjekt som samlet har et merforbruk på 445.000 kr som blir finansiert i 2015.
14)	4169 Turveg Ryggvn/Sentralidranlegget er et gammelt prosjekt fra 2007 som er utført i 2014 med en liten rest i 2015. Grunnforhandlinger er ikke ferdige, så det vil også komme utgifter på dette i 2016.
15)	4197 turveg Todnem og 4201 Utløpskanal Hålandsvatnet er prosjekter som ikke vil bli gjennomført i 2016 pga framdriftsproblematikk. Blir lagt inn i gjen i budsjettet når prosjektene blir aktuelle.
16)	4213 BRA-midler. Vi får ikke lenger tilskudd til dette, men vi kan bruke egenandelen som er budsjettet her til disse formålene ()
17)	4224 Ombygging sykehjem (Randaberg helsesenter) er prosjektert i 2015. Byggingen er i 2016.
18)	4225 Svømmehallen: Tilskudd blir ikke utbetalt før endelig regnskap er levert i 2016.
19)	4229 Landsbyhuset: Finansiert med tilskudd på 1 mill. kr i 2016

NOTE	FORKLARING
20)	4243 Nye leiligheter, Torset: Finansiert med husbanktilskudd i 2016. Vi har søkt om 4 mill. kr.
21)	4246 Lys på turveg Endrestø/Viste. Ferdigstilles i 2016. Forventer spillemidler
22)	4249 Utbyggingsområde Øvre Grødem. Utgiftene blir finansiert av framtidig salg, forhåpentligvis i 2016.
23)	4258 Maritimt Vitensenter. Restbeløpet blir som planlagt dekket av tilskudd fra fylkeskommunen i 2016.
24)	426601, 426602, 146603 og 4283 må ses sammen. Dette dekker kjøp av skoletomten og rekkefølgekrav Da dette ble budsjettert, visste vi ikke omfanget av kostnadene. Arkeologikostnader på 3 mill. kr inngår her. Vi har belastet prosjektet med akontobeløp i samsvar med skjønn. Det vil komme mer kostnader i 2016.
25)	4272 Tilbygg Nordheiå. Vil bli finansiert med tilskudd i 2016.
26)	4310 Områdeplaner: Finansierer 4289, 4295, 4296, 4300, 4301, 4303, 4304, 4305, 5017 og 5028.. Merforbruk finansiert i 2015. Av 2,1 mill. kr er omtrent 1 mill. kr knyttet til arealer vi skal selge
27)	5072 Fond kunstnerisk utsmykning finansierer de to spesifikke prosjektene 5074 og 5075

Finansiering av investeringsprosjekt

Finansiering av investeringsprosjekt	Budsjett	Inntektsført	Differanse
Lån	137 667	96 204	41 463
Brukt av kapitalfond	19 657	1 188	18 469
Tilført kapitalfond		-826	826
Brukt av barnehagefond		136	-136
Finansiert direkte i prosjekta	18 499	17 327	1 172
Mottatte avdrag på lån (Lyse)	3 280	3 279	1
Sum finansiering	179 103	117 309	61 794

Kommentarer og vurderinger av regnskap 2015

Regnskapsmessig resultat

Randaberg kommunes regnskap for 2015 viser et regnskap med et overskudd, det vil si et regnskapsmessig resultat på pluss 20,5 mill. kr. Det er etter at det er satt av og brukt av fond. Netto driftsresultat er positivt, og dette skyldes i hovedsak merinntekter netto skatt (10,3 mill. kr). Renteinntekter og renteutgifter er netto 2,8 mill. kr lavere enn budsjettet og det er økte brukerbetalinger på egenbetaling og på salgs- og leieinntekter.

Inntekter fra Lyse ble på 14,1 mill. kr i utbytte, dette er 0,8 mill. kr mer enn budsjettet, og 3,0 mill. kr i garantert renteavkastning. Dette kommer i tillegg til avdrag på lån på 3,3 mill. kr som blir ført i kapitalregnskapet.

Randaberg kommune hadde gode regnskapsmessige resultat i 2006-2008. Merinntektene ble ikke brukt til å øke driftsnivået, men avsatt til fond for "dårligere tider". Etter to år med veldig dårlige økonomiske resultat der mye av de oppsparte midlene ble brukt for å saldere resultatene, var 2011 til 2013 mer balanserte år. Resultatet for 2014 bidro til en marginal negativ utvikling i reservene (fondsmidler). For 2015 er forutsetningene i budsjettet at regnskapsmessig mindreforbruk skal brukes til å styrke fondsmidler.

Randaberg kommune vedtok i KS-sak 38/2013 nye økonomiske mål som skulle legges til grunn for budsjettarbeid framover. I budsjettvedtaket blir det bedt om ny sak om økonomiske mål i løpet av 2016. De økonomiske målene som ble vedtatt er disse:

Randaberg kommune skal legge følgende økonomiske mål til grunn for framtidige budsjett/økonomiplanar:

Netto driftsresultat i % av driftsinntekter: mellom 1 og 4 %

Arbeidskapital i % av driftsinntekter: mellom 20 og 30 %

Ubundne driftsfond i % av driftsinntekter: mellom 5 og 8 %

Kapitalfond i % av driftsinntekter: mellom 7 og 10 %

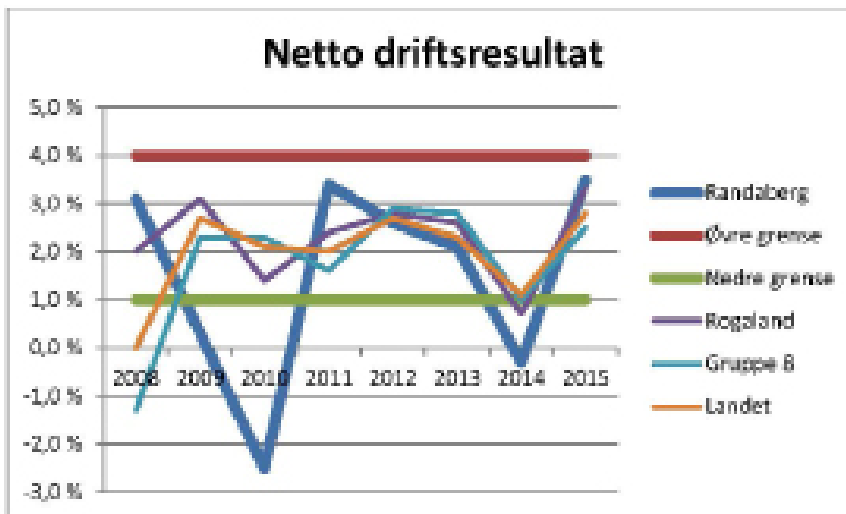
Netto lånegjeld per innbygger: mindre enn 60.000 kr/innbygger.

En oversikt over resultatene i 2015 og årene før viser dette:

	Mål	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Netto driftsresultat	1-4 %	0,3 %	-2,5 %	3,4 %	2,6 %	2,1 %	-0,3 %	3,5 %
Arbeidskapital	20-30 %	24,8 %	19,2 %	33,4 %	19,4 %	19,9 %	23,0 %	21,9 %
Ubundne driftsfond	5-8 %	4,8 %	1,9 %	2,3 %	1,9 %	2,0 %	1,6 %	1,9 %
Kapitalfond	7-10 %	5,0 %	3,3 %	12,5 %	11,8 %	11,1 %	10,7 %	5,2 %
Netto lånegjeld per innbygger	60 000	33 320	38 814	44 205	41 080	45 214	54 055	55 089

Netto driftsresultat: Netto driftsresultat ble på pluss 27,4 mill. kr. Resultatet tilsvarer 3,5 % av driftsinntektene, dette er innenfor kommunens målsetning på 1 - 4 %. Budsjettet netto driftsresultat er 2,8 mill. kr.

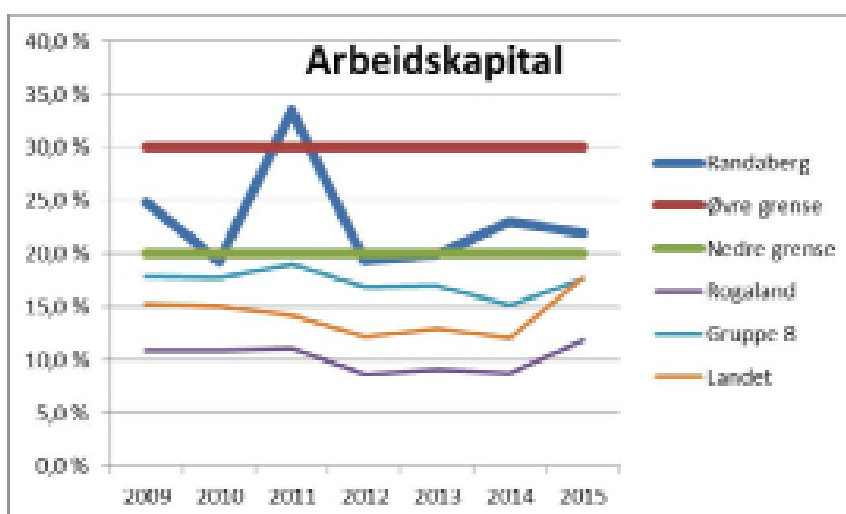
Her er en grafisk framstilling av netto driftsresultat i Randaberg kommune sett opp mot egne mål, KOSTRA-gruppe 8, Rogaland og landet:

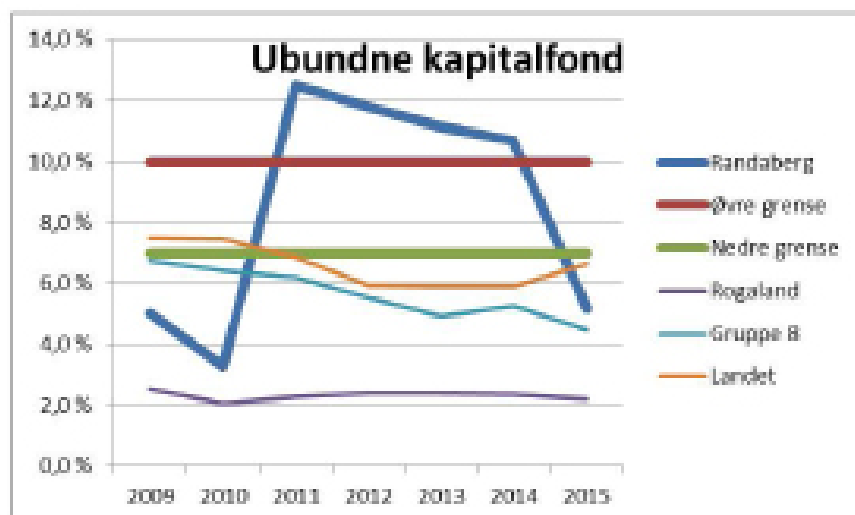
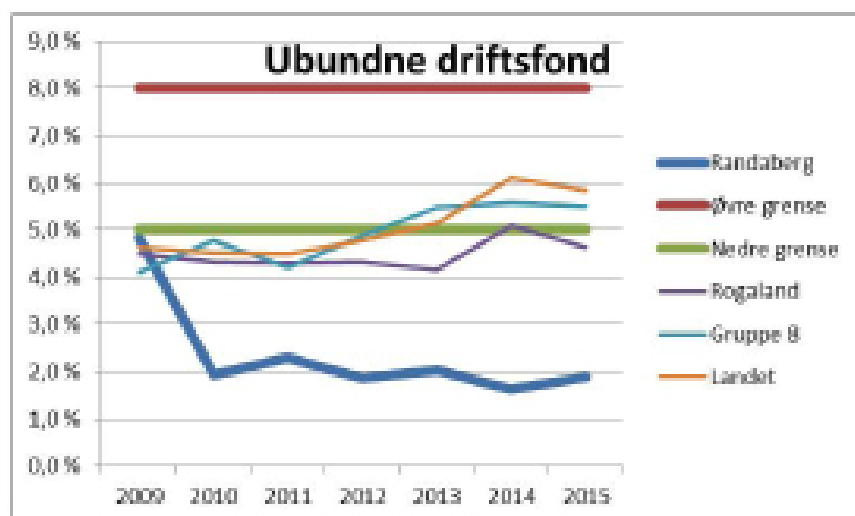

Grafen viser at Randaberg kommune holder seg innenfor målene bortsett fra i 2009, 2010 og 2014. De viser også at utviklingen fra 2012 til 2015 er temmelig lik for Randaberg og de vi sammenligner oss med.

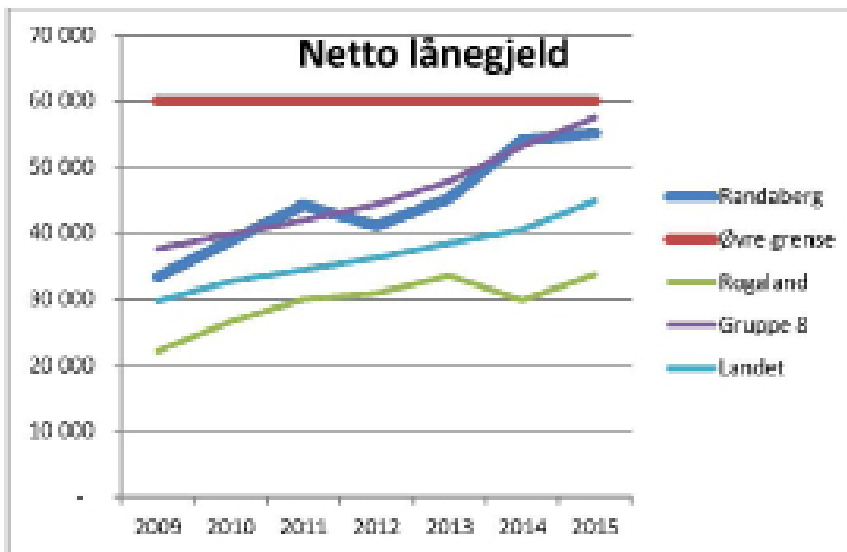
Både denne grafen og de tre påfølgende grafene viser måltallet i prosent av brutto driftsinntekter.

Grafer for de andre måltallene viser at vi har en høyere arbeidskapital enn andre kommuner, og at vi også har mer reserver knyttet til investeringshudsjettet (ubundne kapitalfond) enn andre kommuner. Dette har sammenheng med salgsinntekter fra Vestre Goa der vi i samsvar med måltallene ikke har brukt alt til investeringer, men prøver å beholde noe som en sikkerhetsmargin. Når det gjelder ubundne driftsfond ligger vi under både egne mål og andre kommuner. I vedtatt økonomiplan er det lagt til grunn at regnskapsmessig mindreforbruk skal brukes til å styrke dette, og når dette blir gjort for 2015 vil ubundne driftsfond være nær måltallet.

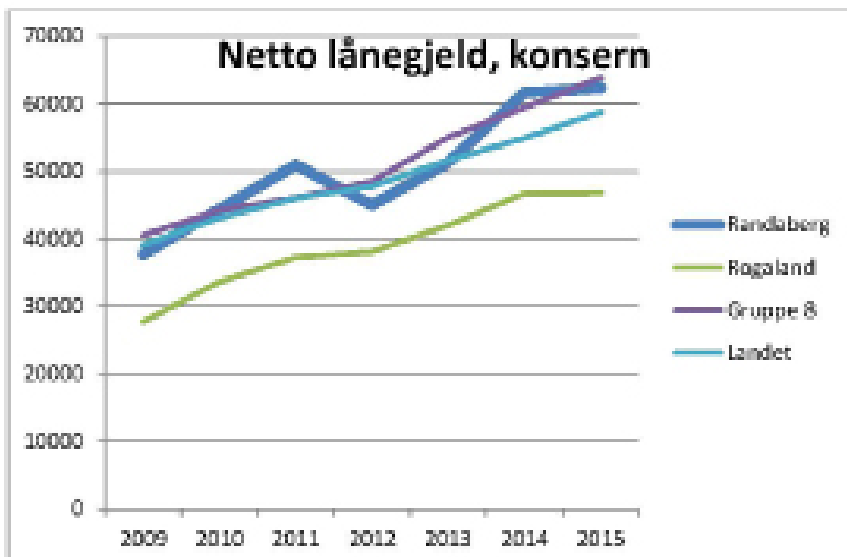

Randaberg kommune har fortsatt en sunn økonomi, og de økonomiske målene for Randaberg kommune er lagt på et nivå som gir kommunen et nødvendig økonomisk fundament til å møte vanskeligere tider. En ser at til tross for akseptable tall på driftskriteriene gjennom flere år, så gjør investeringsbehovene at vi fortsatt må låne mye. Måltallet beveger seg derfor oppover mot grensen. Med de store investeringene som er vedtatt i gjeldende økonomiplan vil vi passere måltallet i løpet av 2016 eller 2017.

Vi ser at både Randaberg og vår KOSTRA-gruppe ligger over Rogaland og landet. På samme måte som Stavanger sitt lave lånenivå drar ned tallene for Rogaland, bidrar Oslo på samme måte for landet. Dersom Oslo ikke er med i landstallene, ligger disse på nivå med Randaberg kommune. Grafen viser netto lånegjeld per innbygger.

Tabellen over viser tall for det som blir ført i kommuneregnskapet. Mange større kommuner har kommunale foretak som ikke blir med i disse tallene. I hvilken grad de ulike kommunene har organisert deler av virksomheten som interkommunale selskaper vil også variere. For å få en mer reell sammenligning av lånegjelden, kan en se på den samlede lånegjelden til kommunen, inkludert kommunale foretak og aktuell andel av interkommunale selskaper. En slik oversikt viser at det er mindre avstand mellom Randaberg kommune / gruppe 8 og resten av landet enn når bare rene kommunetall blir brukt.

Randaberg kommune har forholdsvis høye skatteinntekter og er derfor ekstra utsatt for økonomiske konjunkturer slik som i 2009/2010 og 2001/2002. Resultatet i 2015 styrker det økonomiske fundamentet til å møte eventuelle "dårlige tider" uten å måtte ty til drastiske midlertidige reduksjoner i driftsnivået. Vi har likevel noe igjen for vi har de ønskede reservene knyttet til driften (ubundne driftsfond).

Kiropraktor

Fysioterapi

Vistnes
REGNSKAP AS

Revisjonen

Tlf. 45 29 10 00 - www.sykkelcenteret.no

sykkelcenteret

sykkelcenteret

Gje gass! Sykkelen er en ombygd 1965 Tempo Sving, 150 ccm. Det er en tung motorsykkel, som i dag har en 175 ccm CZ-motor. - Den brukes kun på solskinnsdager, til forlystelse i nærliggende omegn. Kjekk å bruke til å kjøre rundt i kommunen på alle småveier, for å se om noe nytt har skjedd i kommunen vår. Den går som ei kula, så det har også blitt en tur helt til Sandnes. Turer lenger enn til Sandnes blir nok ikke aktuelt. Kjekt retro-leketøy som har passende størrelse for lille meg, sier eier Gunnar Hiim.

Revisjonsberetning

Rogaland Revisjon IKS

Vår saksbehandler:

Vår dato:
12.04.2016

Vår referanse:

Side:
1 av 2

Til
Kommunestyret i Randaberg

REVISJONSBERETNING 2015

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Randaberg kommune, som viser kr 536 803 000 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 20 561 839. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapskikk i Norge, og for slik intern kontroll som administrasjonssjefen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for kommunens utarbeidelse av et årsregnskap som gir en dekkende fremstilling. Formålet er å utførte revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Efter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Efter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Randaberg kommune per 31. desember 2015, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapskikk i Norge.

Uttalelser om øvrige forhold

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet er i samsvar med budsjettvedtak, og at beløpene i driftsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsklikk i Norge.

Stavanger, 12.04.2016
Rogaland Revisjon IKS

Cecil T. Aarrestad
Revisjonsdirektør/
statsautorisert revisor

Personalpolitikk

KAFE	
Lappe	kr. 20,-
Kake	kr. 30,-
Kaffe	kr. 20,-
Te	kr. 20,-
Kakao	kr. 20,-
Soft	kr. 10,-

Fra en av de mange, flotte aktivitetsdagene på Vistnestunet. Mor og sønn, Irene Vika Jaatun og Amund Jaatun, serverer.

Personalpolitikk

Arbeidsgiverpolitisk plattform

Arbeidsgiverpolitikk er de verdier, holdninger og den praksis som arbeidsgiver legger til grunn og står for i sitt forhold til de ansatte. Kommunestyret er den øverste arbeidsgiver.

I det daglige utøves arbeidsgiverpolitikken av kommunens ledere. Randaberg kommune legger derfor vekt på god ledelse.

Målet for arbeidsgiverpolitikken er å bidra til at Randaberg kommune er en serviceinnstilt og effektiv organisasjon som tilbyr innbyggerne gode tjenester. En bærebjelke i utviklingen av Randaberg kommune er medvirkning og samhandling mellom ledelse, medarbeidere og arbeidstakerorganisasjoner. Utforming av våre personalpolitiske retningslinjer skjer derfor i tett samarbeid mellom arbeidsgiver- og arbeidstakersiden.

Ansatte og årsverk

2013		2014		2015	
Antall ansatte	Årsverk	Antall ansatte	Årsverk	Antall ansatte	Årsverk
933	722	942	722	945	727

Kilde: Egne tall fra Visma HRM til Gjensidige, pr januar

Bemanningssituasjonen er tilfredsstillende for barnehagelærere og vernepleiere. Enheten Heldøgns-tjenester har imidlertid flere ubesatte sykepleierstillinger. Personell fra vikarbyråer blir leid inn ved sykefravær og fødselspermisjoner.

Tilgangen på undervisningspersonalet er bra ved hovedutlysningen. Når det oppstår vakanse midt i året er det vanskeligere å finne gode lærere. I enhetene Plan og forvaltning og Tekniske tjenester er de fleste stillingene besatt.

Gjennomsnittlig stillingsstørrelse

Stilling-sprosent	2014		2015	
	Kvinner prosent	Menn prosent	Kvinner prosent	Menn prosent
-24,9	7,1	11,5	8,1	10,5
25-49,9	7,2	8,6	7,9	10,5
50-74,9	17,7	12,6	17,7	12,9
75-99,9	20,6	10,9	20,1	9,4
100	47,3	56,3	46,3	56,7

Kilde: PAI/KS

Tabellen gir et bilde av gjennomsnittlig stillingsstørrelse for ansatte. Ansatte i helse- og omsorgssek-toren, hvor flest deltidsansatte kvinner jobber, får tilbud om hele stillinger dersom de ønsker det. Det kan imidlertid forutsette flere arbeidssteder og oftere helg. Tabellen viser at også flere av våre mann-lig ansatte jobber deltid. Dette kan forklares med at noen har deltidsjobb en avgrenset periode, de kombinerer med jobb i andre kommuner (kulturskole-lærere), noen har en ekstrajobb hos oss i tillegg til hel stilling annet sted (bonde), og noen er studenter.

Sykefravær

Sykefraværet for perioden 4. kvartal 2014 til og med 3. kvartal 2015 var på 9,4 prosent inkludert egenmeldinger:

Tabell 11: Sykefraværsprosenter for perioden 4. kvartal 2014-3. kvartal 2015. Randaberg kommune.

Kilde: PAI/KS

Sektor	Egen- og legemeldt sykefravær		I og utenfor arbeidsgiverperioden		Etter fraværstilfellenes lengde				
	Samlet sykefravær	Egenmeldt sykefravær	Legemeldt sykefravær	Sykefravær i arbeidsgiverperioden	Sykefravær utenfor arbeidsgiverperioden	Sykefravær med lengde 1-3 dager	Sykefravær med lengde 4-10 dager	Sykefravær med lengde 11-40 dager	Sykefravær med lengde over 40 dager
Hele kommunen	9,40	1,14	8,26	3,46	5,94	1,17	0,93	1,54	5,76
Administrasjon	5,88	1,10	4,77	2,69	3,19	1,04	0,99	0,76	3,09
Undervisning	7,55	0,93	6,62	2,86	4,69	0,92	0,84	1,25	4,53
Barnehager	15,93	1,47	14,45	4,83	11,10	1,56	1,07	1,97	11,32
Helse/pleie/omsorg	8,73	1,14	7,59	3,63	5,10	1,28	0,96	1,63	4,85
Samferdsel og teknikk	8,33	0,31	8,03	2,23	6,10	0,10	0,28	2,45	5,50
Annet	9,61	1,23	8,38	3,53	6,09	1,23	0,84	2,10	5,44

Tabellen over viser at det legemeldte sykefraværet utgjør den absolutt største delen av sykefraværet med 8,26 prosent. Langtidssykefraværet utgjør 7,3 prosent mot bare 1,2 prosent for sykefravær 1-3 dager. Dette er et kjent bilde.

Diagrammet til høyre viser at til tross for høyt sykefravær ligger Randaberg kommune under kommunal sektor i landet:

Diagram 2: Sykefraværsprosenter for perioden 4. kvartal 2014-3. kvartal 2015. Randaberg kommune.

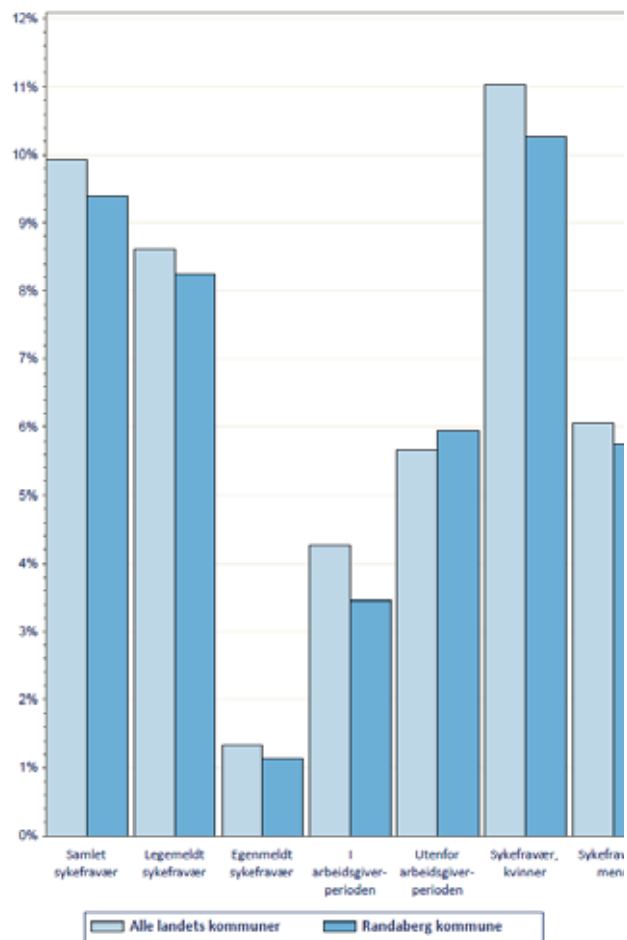
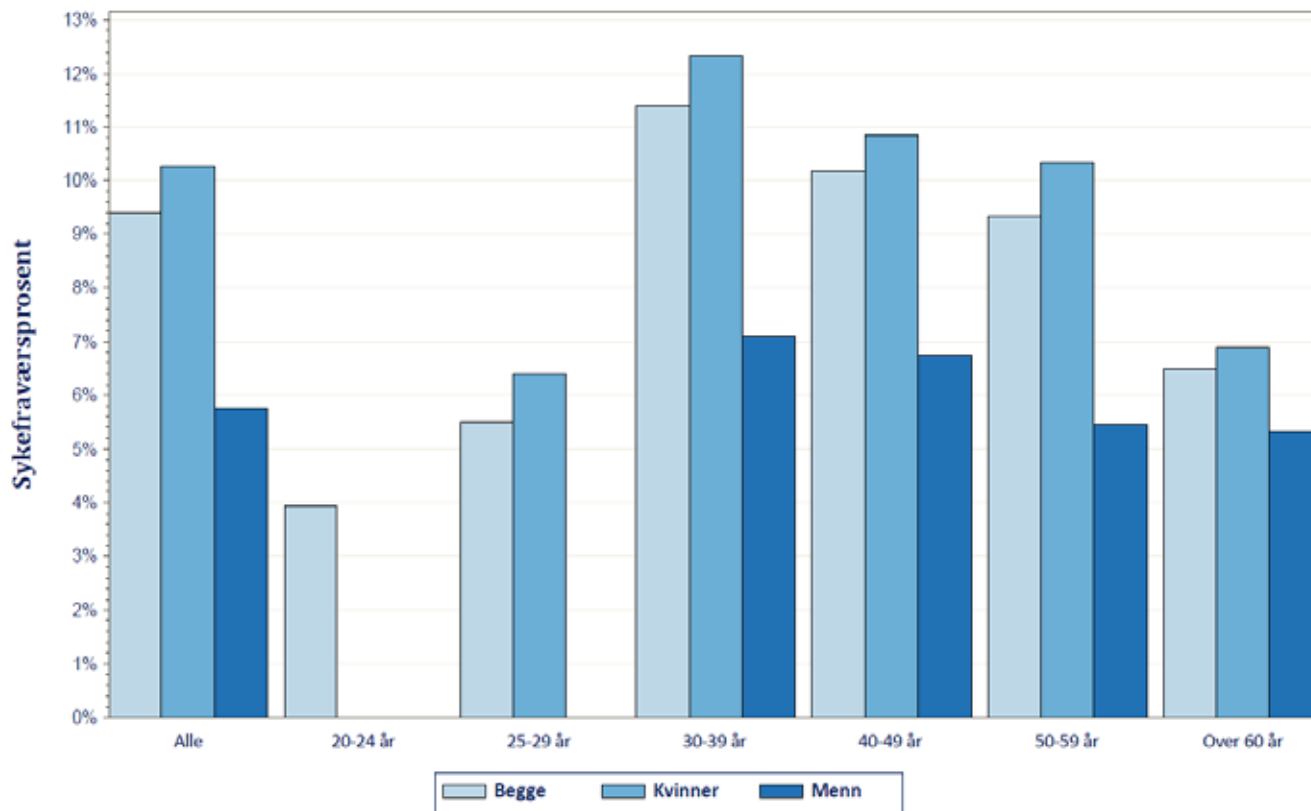

Diagram under viser sykefravær etter alder og kjønn:

**Diagram 1: Sykefraværsprosenter for perioden 4. kvartal 2014-3. kvartal 2015.
Randaberg kommune. Etter aldersgruppe og kjønn.**

Kilde: Tabell 12

Aldersgruppen 25-29 år har lavest sykefravær. Det kan synes noe overraskende at det er kvinner i fertilitetsalder som har lavest sykefraværsprosent. Eller er det slik at flertallet av kvinner får barn etter fylte 30 år? Det er nemlig her vi finner det høyeste sykefraværet. For de høyere aldersgrupper synker sykefraværet med lavest fravær for den eldste aldersgruppen, over 60 år.

Administrasjonsutvalget

Administrasjonsutvalget fram til 15.10.15 har bestått av:

Leder Jarle Bø, Sp

Bjørn Kahrs, H

Anita Egeli, Frp

Gunnar Hiim, Ap

Ellinor Larsen, KrF

Karin Samuelsen, Fagforbundet

Cathrine Larsen, Utdanningsforbundet.

Administrasjonsutvalget etter 15.10.15 har bestått av:

Leder Gunhild Vårvik, KrF

Nestleder Jarle Bø, Sp

Kristine Enger, Ap

Bjørn Kahrs,

Anita Egeli, Frp

Karin Samuelsen, Fagforbundet

Cathrine Larsen, Utdanningsforbundet.

Administrasjonsutvalgets mandat er: ”Administrasjonsutvalget foreslår og behandler overordnede retningslinjer for kommunens personalpolitikk i tråd med tidligere praksis. Administrasjonsutvalget er kommunens likestillings- og diskrimineringsutvalg.” Utvalget har i 2015 blant annet behandlet følgende saker:

- Uttalelse til KS om sentral forhandlingsstrategi
- Likestilling i kommunen (kjønn og lønn)
- Bemanningssituasjonen
- AML § 14-4 om Rett til stilling for deltidsansatte tilsvarende faktisk arbeidstid
- «Grønn start» - fysisk aktivitetsresept
- Lederutvikling
- Etikk
- Lokale forhandlinger 2015
- Avviksrutiner

Likestilling

Administrasjonsutvalget er kommunens likestilling- og diskrimineringsutvalg. Administrasjonsutvalget har utvidet likestillingsbegrepet til å gjelde flere grupper. Dette er i overensstemmelse med Likestillings- og diskrimineringsombudet, LDO, som forvalter diskriminerings-lovverk i forhold kjønn, funksjonsevne, etnisitet, alder, språk, religion, seksuell orientering. I forhold til våre innbyggere skal likestillingsfokuset inngå i alle kommunens tjenester, enten vi snakker om skole, barnehage, helse og omsorg eller tekniske tjenester.

Kommunefakta

Kommunefakta/folketall:

Folketall, kilde SSB	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Fødte	116	118	132	124	132	131	128	116	128	126	111	148
Døde	43	43	42	52	43	51	48	57	52	50	63	47
Fødselsoverskudd	73	75	90	72	89	80	80	59	76	76	48	101
Innflytting	464	602	580	617	676	619	657	831	717	634	831	663
Utflytting	510	467	473	568	523	571	672	685	660	692	740	608
Netto innflytting	-46	135	107	49	153	48	-15	146	57	-58	91	55
Vekst i året	27	210	197	121	245	128	64	204	132	19	140	181
Innb. per 31.12	9 099	9 304	9 501	9 622	9 867	9 995	10 061	10 265	10 397	10 416	10 556	10737

Kommunefakta/arbeid og inntekt:

	Randaberg	Rogaland	Landet
Arbeid og inntekt	Randaberg	Rogaland	Landet
Sysselsatte, 15-74 år, 2014, prosent	73,2	72,2	68,5
Menn	76,3	75,6	71,5
Kvinner	69,8	68,9	68,7
Andel arbeidsledige, snitt 2013, prosent	1,2	1,8	2,6
Menn	1,3	1,9	2,8
Kvinner	1,1	1,7	2,4
Bruttoinntekt per innb. 17 år og over. 2013	504 500	464 500	407 100
Menn	651 900	585 900	487 800
Kvinner	354 100	339 300	326 400

Miljøstatus

Plan for klima og energi

Randaberg kommune deltar sammen med Sandnes, Sola og Stavanger i «pig free» aksjonen. Hensikten er å redusere antallet som kjører med piggdekk, og på den måten redusere svevestøv.

Kommunen er forurensningsmyndighet for lokal luftkvalitet og skal utrede tiltak og planer som skal iverksettes dersom den lokale luftforurensningen blir for høy. »Lokal luftkvalitet på Nord-Jæren» er et prosjekt som blant annet Randaberg Kommune deltar i, og som ledes av vegvesenet. Hensikten er å bedre luftkvaliteten fra biltrafikk i de tettest befolkede områdene.

«Bypakke Nord-Jæren» er en bompengepakke for kommunene Stavanger, Sandnes, Sola og Randaberg. Klimahensyn og prinsippene om samordnet areal og transport politikk er grunnleggende for Bypakke Nord-Jæren. Hovedmålet er nullvekst i personbil trafikken i byområdet på Nord-Jæren og god fremkommelighet for alle trafikantgrupper der hovedvekten er på kollektiv, sykkel, gang og næringstransport. Bypakken skal gjelde i 15 år, fra 01.01.17 til og med 2031.

Det er opprettet en sykkelgruppe for Bypakke Nord-Jæren. Hovedformålet er å øke sykkelandelen. Sykkelarbeidet skal være et av flere bidrag til at regionen kan nå målet om nullvekst i personbiltrafikken. Sykkelgruppens mandat er blant annet å identifisere og få fram gode sykkelprosjekt. Kommunen skal delta jevnlig i møter og bidra til utforming av styringsdokumenter, sykkelstrategi, handlingsplan, m.m.

Miljøfyrtårn:

Randaberg kommune er godkjent og sertifisert som miljøfyrtårn. Godkjenningen baseres på krav til alle bransjer og krav til kontorvirksomhet. Dette innebærer at virksomhetens miljøstandard og rutiner er funnet å være i overensstemmelse med de nevnte krav. Virksomheten kan dermed dokumentere at strenge krav innen temaene arbeidsmiljø, innkjøp, energi, transport, avfall, utslipp og estetikk er tilfredsstillende. Se mer her om miljøfyrtårn:

Stiftelsen Miljøfyrtårn - Bli Miljøfyrtårn

Miljøstatus knyttet til energisparing i kommunen: bygg og eiendom prioriterer led-lamper ved utfasing av lysarmaturer. Det er ikke brukt olje til oppvarming i noen bygg i kommunen de siste tre årene. Ved rehabilitering av kommunale bygg vil energivennlige materialer bli foretrukket.

Internkontroll

Rutiner, kontroll og likestilling, kommuneloven § 48 -5:

Randaberg kommune har etiske retningslinjer både for ansatte og for folkevalgte. De etiske retningslinjene for ansatte, som er utarbeidet av et bredt partssammensatt utvalg, omhandler varsling, habilitetsspørsmål, egenkontroll og antikorrupsjon. Etiske retningslinjer for folkevalgte blir gjerne gjenstand for refleksjon i forbindelse med diskusjon om habilitet.

Første punkt på sakslisten til rådmannens ukentlige ledermøter er HMS, hvor også etiske spørsmål blir diskutert. Det viktigste arbeidet for å sikre høy etisk standard gjøres i den enkelte virksomhet og er et lederansvar. I avdelingene er etikk og etiske dilemmaer tema på personalmøter. Som verktøy for refleksjon og diskusjon brukes ofte etikkveilederen til KS.

Rådmannens ledermøter blir regelmessig benyttet til månedlig rapportering av økonomisk status i tjenesteområdene. Etter politiske møterunder blir vedtak gjennomgått og ansvar for gjennomføring fordelt. Rådmannen følger opp sine ledere felles i ledermøter og individuelt. Det arbeides aktivt for å utvikle et åpent og gjensidig lederfellesskap der samhandling og måloppnåelse står i fokus.

Budsjettprosessen har en sterk involvering av rådmannens ledergruppe med en transparent prosess der alle ser «alt». Det er utarbeidet håndbøker/retningslinjer for budsjetttrundskriv, budsjett og økonomiplan som er basert på de vedtak og avtaler som er kjent per dags dato. Det er også utarbeidet brukermanual for opplæring i Arena som er systemet vi bruker for budsjettering.

Randaberg kommune har rutiner for rapportering og budsjettoppfølging, det er utarbeidet veiledere og maler. Alle ledere skal rapportere om den økonomiske situasjonen på sitt ansvarsområde gjennom internrapportering, tertialrapportering, samt års rapportering. Lederne bruker Agresso Web for rapportering og det er utarbeidet egen håndbok, i tillegg gjennomføres det fast opplæring av økonomistyring i kommunen 1 gang i året og ellers ved behov. Det stilles også attestasjon- og anvisnings krav til alle utbetalinger.

Administrasjonsutvalget er kommunens likestilling- og diskrimineringsutvalg. Administrasjonsutvalget har utvidet likestillingsbegrepet til å gjelde flere grupper.

Dette er i overensstemmelse med Likestillings- og diskrimineringsombudet, LDO, som forvalter diskriminerings-lovverk i forhold kjønn, funksjonsevne, etnisitet, alder, språk, religion, seksuell orientering.

I forhold til våre innbyggere skal likestillingsfokuset inngå i alle kommunens tjenester, enten vi snakker om skole, barnehage, helse og omsorg eller tekniske tjenester.

Lønnsmessig likestilling er kanskje den viktigste faktoren når det gjelder opplevd rettferdighet mellom kjønnene. Likebehandling innenfor lønn er alltid høyt oppe på agendaen under de årlige forhandlingene.

Vi har to systemer for lønnsdannelse: De som får hoveddelen av sin lønn fastsatt i sentrale forhandlinger. Disse er på kommunens lønnstabell. Her er langt de fleste ansatte: assistenter, fagarbeidere, høyskoleutdannede og undervisningspersonalet. Lønn bestemmes av utdanning og ansiennitet, og kjønn vil ikke spille inn.

Den andre gruppen er ansatte som får hele sin lønn fastsatt i lokale forhandlinger. Disse er individuelt avlønnet. Her finner vi blant annet ingeniører, rådgivere og ledere. Her vil kjønn kunne spille inn på avlønningen.

Under følger statistikk over lønnsutvikling for fast- og timelønte hoved- og bistillinger:

Kvinner måneds- fortjeneste	Menn måneds- fortjeneste	Kvinner endring i måneds- fortjeneste	Menn endring i måneds- fortjeneste
38 700	41 000	3,0 %	1,5 %

Tabellen viser at kvinner har hatt en bedre lønnsutvikling enn menn. Dette er generelt i kommunal sektor og gjenspeiler de sentrale lønnsforhandlingene.

Ordfører Kristine Enger (Ap) og varaordfører Gunhild Vårvik Tangeland (KrF) i formannskapet 29. oktober i fjor.

Tjenestene

Fra valgdagen i Randaberghallen 19. september. Oddbjørg Njå gir sin stemme, Cecilie Kolnes passer på at seddelen havner der den skal.

Rådmannen

Rådmannens stab besto i 2015 av 29,85 årsverk.

Netto driftsutgifter har et positivt avvik på 3,0 mill. kr. Dette skyldes i hovedsak et mindreforbruk i pensjonskostnadene, vi hadde et lavere lønnsoppgjør enn forventet i 2015.

Vi har hatt våre forsikringer ute på anbud og dette har gitt oss en besparelse. Mindreforbruket skyldes også at vi har hatt en reduksjon i kostnader knyttet til stillingsannonser. Vi har hatt et overforbruk på politisk styring og kontroll på grunn av flere møter i valgåret, høyere valgkostnader samt kostnader knyttet til innkjøp av datautstyr til de nye politikerne. I tillegg har vi hatt noe tap på krav, overforbruk på diverse fellesutgifter og en planstilling som i større grad har blitt kostnadsført på drift i stedet for i investeringsregnskapet i forhold til budsjettert.

Kommunikasjon og demokrati: Består av 9,75 årsverk fordelt på:

- Servicetorg

Ansvar: publikumsmottak av henvendelser via oppmøte, telefon, nettpat og mail. I tillegg har servicetorget enkel saksbehandling av blant annet barnehageopptak inklusiv fakturering, tildeling av boliger/leiligheter med kommunale tildelingsregler, eiendomsopplysninger / meglermapper, fakturering av leie av kommunale lokaler, salgs- og skjenkebevilling, vedlikehold og oppdatering av innbyggerportalen.

- Dokumentsenter

Ansvar: Sentralt postmottak med registrering og skanning av post, arkivansvar, systemansvar for sak- og arkivsystemet ESA, opplæring og hjelp til ansatte i saksbehandlingsrutiner, ansvar for innsynskrav, postlister.

- Politisk sekretariat

Ansvar for produksjon og publisering av møtepapirer, gjennomføre politiske møter, være bindeledd mellom administrasjonen og det politiske miljøet, lønnsgrunnlag for godtgjørelse for folkevalgte.

- Kommunikasjon

Ansvar for hjemmeside, intranett og sosiale medier. Bistand i all kommunikasjon i kommunen, brosjyrer, skilting, klart språk. Regionalt kommunikasjonsarbeid i Bypakke Nord-Jæren, kommunereform og asylsituasjonen.

Økonomiavdelingen og IT: Består av 13,5 årsverk som er fordelt på:

- IKT (betjener Randaberg og Kvitsøy), 5 årsverk

- Økonomistyring og rapportering

- Budsjettering

- Innkjøp

- Regnskap

- Skatteinnkreving

- Eiendomsskatt

Rådmannen samlet	R 2014	R 2015	B 2015	Avvik
Sum driftsinntekter	-7 879	-7 298	-3 425	-3 873
Sum driftsutgifter	52 019	43 000	42 094	906
Netto driftsutgifter	44 140	35 703	38 669	-2 966

Personal og organisasjonsutvikling: Består av 6,6 årsverk og har ansvar for:

- Organisasjonsutvikling; lede/delta i prosjekter særlig rettet mot kommunens ansatte for å effektivisere organisasjonen og øke trivselen

- Lønnsforhandlinger og andre forhandlinger/drøftinger

- Lønnsutbetaling (betjener også Kvitsøy)

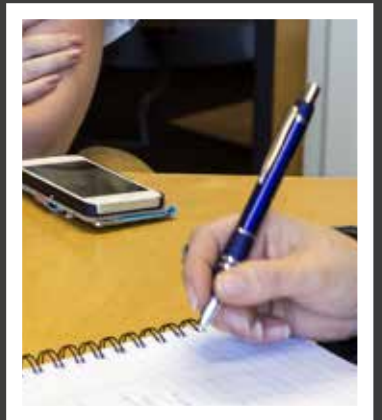
- Rådgivning og veiledning til ledere i lov og avtaleverk (HA, HTA, AML, Folketrygdloven o.a.)

- Stillingsannonsering og ansettelse

- HMS inkludert arbeidsmiljøutvalg

Mål/utfordringer 2015 Rådmannen	Tiltak/måloppnåelse
Kommunikasjon og demokrati	
Opprettet januar 2015. Kommunikasjon og demokrati har ansvar for at innbyggere og andre får innsyn og tilgang til informasjon om kommunens virksomhet på en lett og forståelig måte. Tjenesteområdet skal legge til rette for god dialog mellom innbyggere og kommunen og se til at alle kommunikasjonskanaler virker	Utvikle Servicetorg, Dokumentsenter, politisk sekretariat og kommunikasjonsrådgivningen til å møte innbyggerne på best mulig enhetlig måte. Kommunikasjonskompetanse, forvaltningskompetanse og en stor grad av IT-kompetanse vil være avgjørende skal Randaberg kommune lykkes med overgangen til en digital hverdag.
Dokumentsenteret	<p>I 2015 har Dokumentsenteret fokusert på opplæring i organisasjonen. Rutinehåndbok for post, arkiv og saksbehandling ble ferdigstilt, og denne har aktivt blitt brukt som utgangspunkt for kursrekke. Organisasjonen blir bedre og bedre i sine rutiner.</p> <p>Sak- og arkivsystemet ESA gir oss stadig utfordringer. Vi bruker mye ressurser på dette, men bør nok se fremover om dette systemet er det beste å møte fremtiden med. Evry som leverandør utvikler andre systemer mer enn ESA, og programmet er enda ikke NOARK-godkjent (bare midlertidig godkjenning).</p> <p>I 2015 innførte Randaberg kommune SvarUT</p>
Servicetorget	Servicetorget har i 2015 hatt hovedfokus på publikumsmottak av henvendelser via oppmøte, telefon, nettprat og mail. I tillegg har servicetorget enkel saksbehandling av blant annet barnehageopptak inklusiv fakturering, tildeling av boliger/leiligheter med kommunale tildelingsregler, eiendomsopplysninger / meglermapper, fakturering av leie av kommunale lokaler, salgs- og skjenkebevilling, vedlikehold og oppdatering av innbyggerportalen.
Webredaktør/kommunikasjonsrådgiver	<p>Webredaktør har i 2015 hatt ansvar for blant annet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hjemmeside (innbygger- og ansattportal) for Randaberg og samarbeidspartene • Landsbyfestivalen og Landsbykonferansen, inklusiv oppfølging av sosiale medier på de samme sidene • Produksjon og design av brosjyrer, kart, hefter, budsjett, årsmeldinger mv. • Produksjon for webpublisering, ansvar for redaksjonsrådet (servicetorget er en del av redaksjonsrådet) • Regionalt samarbeid med kommunereform
personal- og orgnaisasjonsutvikling	
Rekruttering; Skape tilgang, tilvekst og fornyelse i kommunen	Vi jobber særlig med: Organisering: Effektivisering av arbeidsformer og rutiner, blant annet fagpersonale som går mellom avdelingene, og avklaring av arbeidsoppgaver, ansvar og myndighet.

Mål/utfordringer 2015 Rådmannen	Tiltak/måloppnåelse
personal- og orgnaisasjonsutvikling, forts.	
Rekruttering; Skape tilgang, tilvekst og fornyelse i kommunen	Lønn og arbeidsvilkår: Stavanger-området er ett arbeidsmarked. Randa-berg kommune har et nært samarbeid med ni andre kommuner på Jæren for å sikre at kommunene i området ligger noenlunde likt lønnsmessig. Vi samarbeider også om lærlinger. For å få gjennomslagskraft overfor KS og sentrale myndigheter, både diskuterer og samordner vi ofte høringsuttalelser og gir andre innspill innenfor arbeidsgiverfeltet.
Lederbistand og lederutvikling	Personalfunksjonen skal være kommunens kompetanseavdeling innen lover og regelverk på arbeidsgiver-området. Personalfunksjonen skal bidra til å istandsette lederne til å ivareta det personaladministrative ansvaret på en mest mulig effektiv måte. Vi hadde derfor i 2015 oppstart på et «kort-kurs» for ledere i personaladministrative spørsmål; «Kort og godt».
IT	
Oppgradere og videreutvikle bedre IKT-løsninger for våre brukere	Introdusere nye løsninger for velferdsteknologi <ul style="list-style-type: none"> • Fortsette utbyggingen av trådløst nett i kommunen • Ny telefon løsning for kommunen • Nye verktøy for prosjektstyring og samhandling
Økonomi	
Redusere sårbarhet i avdelingen	Dele kunnskap innad i avdelingen (mer fokus på opplæring)
Støttefunksjon	Vi ønsker å bli en bedre støttefunksjon utad i organisasjonen.
EHF faktura	Innført mottak av elektronisk faktura. Fokus på få opp andel EHF-faktura og redusere antall papirfaktura.
Innkjøp	I perioden ble det inngått 16 nye rammeavtaler hvorav 6 i egenregi og 10 i samarbeid med andre regionale offentlige oppdragsgivere, noen av avtalene har oppstart i 2016. Hensikten med rammeavtalene er å oppnå en bedre forhandlingsposisjon, bedre pris, bedre service og bedre utnyttelse av felles kompetanse samtidig som man forenkler prosessen for repetitive innkjøp. Innkjøpsprosessene har en behandlingstid på 3 til 12 måneder. Det bør settes av ressurser til oppfølging av avtaler og kontroll av faktura. I tillegg bør det gjennomføres internkontroll på innkjøp mellom 100.000 og 500.000 kroner.

60 mill i år i 1. gangs løn
50 mill i år i 1. gangs løn
Ivordan de økonomiske tallene
for en eventuell ny kommune
det viktig å vite noe om
t er viktig å gå inn i
te med et riktig grunnlag

Bilder fra et knippe møter gjennom året.

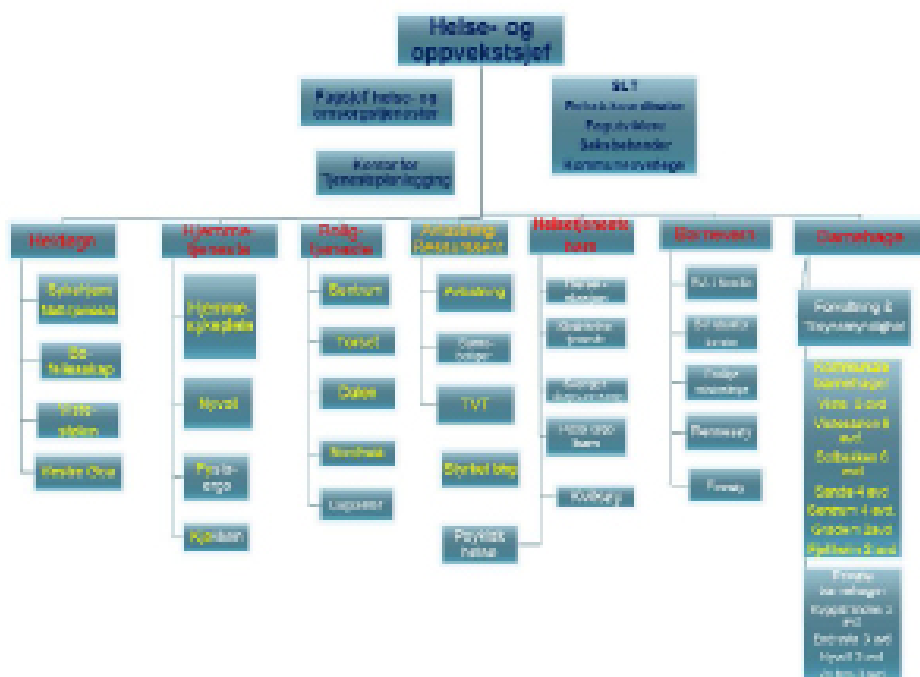
Helse og oppvekst

Innledning

Tjenesteområdene helse og omsorg (H&O) samt barn og familie (BOF) ble organisert under ett tjenesteområde som fikk benevnelsen helse og oppvekst (Hopp) fra 1. oktober 2014.

Tjenesteområdet omfatter 453,3 årsverk fordelt på 570 ansatte. I tillegg kommer ca 50 ansatte i de private barnehagene. Revidert netto budsjett for 2015 var 275,129 mill. kr.

Organisasjonskartet viser hvordan tjenesten er organisert per dags dato.

Økonomi

20 Helse- og oppvekst :	Rekneskap	Budsjett	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond :	268 850	275 777	(6 927)
Avsatt bunde driftsfond	920		
Avsatt bunde investeringsfond	322		
Bruk bunde driftsfond	(525)	(648)	
Bruk diverse driftsfond	(20)		
Driftsresultat før evt bruk/avsetning til driftsfond :	269 547	275 129	(5 582)
Bruk/avsetning til driftsfond :	3 541		
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond :	273 088	275 129	(2 041)

Saldo på driftsfond 1/1-2015 :	2 751
Endring i 2015 :	3 541
Saldo på driftsfond 31/12-2015 :	6 292

Avsatt 100 % av 1,5 mill. kr (resultatkrav sommeren 2015) og 50 % av resten av mindre forbruket. Avlastningssenteret har i tillegg et eget disposisjonsfond på 440.000 kr som er uendra i 2015.

Som tabellen viser leverer Hopp et positivt resultat for regnskapsåret 2015. Dette har gjort det mulig å sette av 3,5 mill. kr til driftsfond. I tillegg til tidligere avsatte driftsfondsmidler fra tjenesteområdet barn og familie utgjør nå saldo per 31.12. 2015 6.292 mill. kr.

Det er en kjensgjerning at utgifter knyttet til tjenestetilbudet innen Hopp kan variere stort på grunn av nye behov eller opphørte behov som tjenesteområdet ikke har direkte styring på. Det er av den grunn svært positivt at det nå etter mange års overforbruk er bygget opp en buffer i form av avsatte fondsmidler som kan ivareta eventuelt uforutsette utgifter som måtte komme i løpet av et regnskapsår. Med dette virkemiddelet kan vi unngå uheldige tiltak i løpet av året som ikke var mulig å forutse under utarbeidelsen av det aktuelle budsjett.

Overskuddet er fremkommet som følge av:

- Tildelte omerkede statlige driftstilskudd som ikke er benyttet fullt ut. 1 mill. kr er overført til bruk i 2016
- Som følge av den økonomiske situasjonen til kommunen sommeren 2015 ble Hopp pålagt et resultatkrav om 1,5 mill. kr i mindre forbruk. Dersom kommunens økonomiske situasjon endret seg til et positivt resultat ville de innsparte midler i sin helhet overføres til driftsfond. Plan om hvordan dette skulle gjøres ble presentert i 2. tertialrapport. Hopp klarte dette resultatkravet.
- Barnevernstjenesten kunne for regnskapsåret 2015 vise til et positivt resultat. I all hovedsak skyldes dette mindre antall barn under omsorg og periodevis vakante stillinger (se nærmere beskrivelse under dette ansvar).
- Barnehagetjenesten kunne vise til et tilsvarende overskudd. Dette skyldes først og fremst merinntekter for refusjonskrav til andre kommuner som har benyttet barnehageplasser i Randaberg kommune og vansker med å skaffe vikarer ved sykefravær (se egen beskrivelse under dette ansvar)
- refusjonskrav for ressurskrevende tiltak som samlet resulterte i 3,9 mill. kr i merinntekt for helse og omsorg og 1,2 mill. kr for Avlastningssenteret
- generell streng økonomistyring
 - o redusert bruk av å innleie vikarer fra vikarbyrå
 - o vakante stillinger der dette ikke fikk alvorlige følger for tjenesteyting

2015 ble som forutgående år en utfordring å møte oppståtte behov, som det ikke var budsjettert for, innen heldøgns tjenester (ca 3 mill. kr) og styrket barnehagetilbud (ca 2 mill. kr). Dette er nærmere beskrevet under disse ansvarene nedenfor.

Prosjekter finansiert av eksterne tilskudd

I tillegg til innvilget budsjett er det et fokus på å styrke tjenestetilbudet ved hjelp av eksterne tilskudds ordninger. I 2015 ble det etter søknad om midler mottatt følgende tilskudd til HOPP:

- Verdensdagen psykisk helse; arrangement elever og foresatte kr 35 000
- KRÅD/Helsedir: forebygge rus/ kriminalitet; FFO og kompetanseh. kr 120.000
- Fylkesmannen; kom. rusarbeid unge – foreldreveileder Barnevern kr. 600.000

• Fylkesmannen/ Helsedir: migrasjonshelse koordinator	kr. 670.000
• KoRus Vest Stavanger: Rusmiddelpolitisk .handlingsplan (halv stilling som deles med NAV)	kr. 300.000
• Videreutdanning i psykisk helsearbeid	kr. 70.000
• Kompetanseheving for barnehageansatte	kr. 225.000
Sum	kr. 2.020.000

I tillegg samarbeides det med andre tjenesteområder om søknader på eksterne midler på prosjekter – der midlene ikke plasseres hos Hopp:

- KoRus Vest Stavanger: Rusmiddelpolitiskhandlingsplan (NAV) -50% stilling
 - Fylkesmannen; kommunalt rusarbeid Erfaringskonsulent/ Veileder/ Brukerplan i samarbeid med NAV - 393.660 kr
 - Barnefattigdomsmidler (NAV); to tiltak: fattigdomsplan og unge i arbeid; 0,8 mill. kr
 - Boligosialt arbeid (NAV); koordinator – 100 % stilling 560.000 kr
 - Rogaland Fylkeskommune; Regionale utviklingsmidler 180.000 kr (sammen med skole)
 - Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet: Oppfølging og løsfunksjon for ungdom (sammen med skole) 180.000 kr.
 - Buf.dir; Aktiv fritid for alle – barnefattigdomsmidler (sammen med Fritid og NAV) 0,4 mill. kr.
- Samarbeid med Frivillige lag om søknader og tiltak:**
- Samarbeid med Randaberg Fotball om tilskudd fra sparebankstiftelsen – støtte til sosiale tiltak i lag i barne- og ungdomsavdelingen: 40.000 kr.
 - Samarbeid med Randaberg Fotball om tilskudd fra sparebankstiftelsen; fotballmål; 50.000 kr.

Beskrivelse og oppsummering av vesentlige sider ved drift innen de enkelte ansvarsområdene

Ressurs- og avlastningssenter (RAS)

RAS er en tjeneste i Helse og oppvekst som yter et helhetlig og koordinert helse- og omsorgstjenestetilbud til familier som har barn med diagnoser, nedsatt funksjonsevne og familier med store, langvarige hjelpebehov, etter Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 3-2 pkt. 6 a, b og d.

Ramme: ca 17,5 årsverk, 30 ansatte, 18 familier + oppfølging av fritidskontakter og avlastningshjem.

Arbeidsområder:

- Dognavlastning på senteret + sfa og dagtilbud i skolens ferier
- Dognavlastning på Steindal Gård + sfa og dagtilbud i skolens ferier
- Ferieavlastning
- Miljøarbeid og veiledning hjemmet
- Praktisk bistand og opplæring i institusjon og i hjemmet
- Systemisk veiledning av foreldre, foreldre/barn og søsken – Trygg base
- Dagtilbud for barnehagebarn med alvorlig medisinsk diagnose

- Barnesamtaler
- Avlastning i hjemmet for barn med alvorlige og omfattende medisinske diagnoser
- Fritidskontakter og avlastningshjem
- Foreldreveiledningsprogram de utrolige årene - DUÅ 40 %
- Opplæringsprogram/veiledning ift temaet «utviklingshemmede, samliv og seksualitet.»
-

Ramme for hele arbeidsområdet/vedtaksmyndighet var 40 familier ved utgangen av 2015.

Mål/Utfordringer i 2015	Måloppnåelse
Imotekomme økt behov for tjenester innenfor budsjettammen.	Behov for nye tjenester i 2015 ble imotekommet innenfor rammen av budsjettet.
Forebygge behov for barnebolig	Nivået ift avlastning og systemisk veiledning av foreldre og barn opprettholdt balanse og stabilitet ift behov i 2015.
Barn skal slippe å påta seg ansvar som pårørende for søsken med diagnoser/atferdsproblemer/alvorlig syke	I de sakene man ga søsken veiledning, hadde det god effekt ved at foreldre også var til stede og fikk påminnelse om temaet. Forebygget psykiske vansker hos søsken. Henvist til tverrfaglige instanser som TVT, psykolog m.fl. der det har vært behov for spesialkompetanse.
Imotekomme økt behov for systemisk foreldreveiledning ift diagnoseforståelse og relasjonsvansker – Trygg base	Omsøkt behov ble ivare tatt ut fra en helhetsvurdering av tjenestetilbudet og ut fra tanken om å forebygge relasjonsbrister i familien. Muntlig tilbakemelding fra aktuelle familier er svært positiv.
Opprettholde ressursgruppe for å ivareta familier med store, langvarige og sammensatte behov, hvor det er fare for familiekollaps og relasjonsbrister.	Ressursgruppen består av leder, saksbehandler helsetjenester barn, veiledere, og miljøterapeuter ved RAS. To inntaks- og vurderingsmøter pr mnd. Det ble innhentet tverrfaglig kompetanse ved behov. Opprettet «familiekoordinator» i saker med flere barn med diagnoser/omfattende behov som utløser stor motevirksomhet/ utredninger/ tilrettelegging skole m.m.
Ha barnesamtaler med barn som har tale/språkvansker/vanskelig for å uttrykke følelser/atferdsproblematikk.	En miljøterapeut har tilegnet seg kompetanse i barnesamtaler, som man i samråd med foreldre praktiserer for å øke selvinnsikt og for å lære å uttrykke følelser verbalt fremfor utagering hos barn med store emosjonelle vansker og atferdsproblemer. Man har erfart at barnesamtaler har ført til økt forståelse ift en selv/diagnose, angst og vanskelige situasjoner, samt bidratt til redusert bruk av vold. Foreldre har også bekreftet dette.
Skille unge voksne/ungdommer med utfordrende atferd og små barn, fokus på sammensetning av brukere/ rollemodeller	Kommunen leier Steindal Gård hvor man gir avlastning til ungdommer med atferdsutfordringer som ikke kan være sammen med små barn. Dette har fungert svært tilfredsstillende.
Opprettholde og utvikle kompetanse i	Det har vært god stabilitet i personalgruppen, men

arbeidsmiljøet og sørge for høy, faglighet/være et kompetansefyrtårn.	med flere nye, krevende brukere på dagtid og kveld/helg høst 2015, har de ansatte ytret behov for økt kompetanse og tid til å lære seg nye utfordringer. Dette har blitt delvis løst ved kurs og tett veiledning og oppfølging av leder
Forebygge seksuelle overgrep og tilby opplæringsprogram ift «utviklingshemmede, samliv og seksualitet.»	Det ble gjort et banebrytende arbeid i 2015 ved å starte med kartlegging og veiledning ift seksualitet. Dvs at man ut fra den enkeltes funksjonsnivå, legger til rette for læring og utvikling innen temaene kropp, identitet og seksualitet. Dette blir gjort i samråd med/etter forespørsel fra foreldre/foresatte.

Barnhagetjenesten

Innledning

Barnhagene drives etter lov om barnhager og er en rettighet som er gitt til barn i kommunen i alderen 1-6 år.

Kommunen har 11 barnhager, der 7 barnhager eies av kommunen og 4 er private barnhager. Totalt går det 662 barn i barnhagene, derav 217 barn i private barnhager (32%) og 445 barn i kommunale barnhager (67%).

Organisering

I tillegg til barnhager består barnhagetjenesten også av barnhagetjenesten med barnhagemyndighet. Barnhagemyndigheten fører tilsyn, godkjenner barnhager, behandler dispensasjoner, samordner opptak, samt har et overordna kvalitetsansvar for alle barnhager (også de private).

Likeverdig økonomisk behandling av private barnhager er en stor oppgave som er lagt til tjenesten. Det er tett samarbeid med økonomiavdelingen vedrørende dette.

Barnhagetjenesten består av 2 ansatte og har det overordna ansvar for barnhagene, samt kommunens forvaltningsnivå.

2015 var første år der barnhagetjenesten var eget ansvarsområde i budsjett/regnskap, som følge av at tjenesteområdene Helse og omsorg og Barn og familie ble slått sammen.

Tabell: Ansatte og årsverk

Ansatte og årsverk	Personer	Årsverk
Vistestølen barnhage, ansvar 270	21	19
Grodem barnhage, ansvar 272	8	7,5
Solbakken barnhage, ansvar 273	25	22
Viste barnhage, ansvar 274	23	22
Fjellheim barnhage, ansvar 276	10	7,5
Sentrum barnhage, ansvar 277	13	11
Sande barnhage, ansvar 279	15	13
Barnhageadministrasjon, ansvar 280	2	2
Totalt	117	104
Private barnhager, ansvar 271 4 barnhager med 3 avdelinger hver med til sammen 217 barn)	54	48
Totalt antall ansatte i barnhagesektoren (inkl private blg)	171	152

- Lærlinger i barne- og ungdomsarbeiderfaget. Vi har i 2015 to lærlinger (Viste og Vistestølen barnehage)
- Menn – det er fortsatt svært få menn i barnehagene i Randaberg (4 stk i kommunale bhg, som utgjør 4%)
- Antall dispensasjoner for utdanningskravet har gått betydelig ned og er på 5%

Kommentar til økonomi

Ansvar 270-279 Kommunale barnehager

De kommunale barnehagene har et samlet underforbruk på 1 752 886,- Av dette er statlige overføringer til mer fleksibelt opptak på post 0 uten at disse er brukt og det utgjør 500 000,-. Strøm (11800) har et samlet underforbruk på 265 000,-

Det samlede sykefraværet for 2015 er på 10 % og er i stor grad langtidsfravær som blir refundert. Det har vært store utfordringer med politiattest og kvalifiserte vikarer. Barnehagene har i perioder gått underbemannet som følge av dette.

Det arbeides bevisst med nærværsfaktorer og mulig tilrettelegging.

Barnehagene har redusert antall barnehageplasser i samsvar med budsjettvedtak 2015.

Det ble innført nye regler om redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid. Det ble avsatt midler i statsbudsjettet. Kommunen hadde allerede gjennomført noe redusert foreldrebetaling tidligere, og derfor ble også midlene i statsbudsjett tilstrekkelig.

*Det er avsatt 241 000,- på fond til disposisjon.

Ansvar 271 Private barnehager

Nye regler om tildeling av tilskudd til private barnehager også i 2015, med avregning av 2014 og nytt tilskudd i januar. Det ble mottatt klage på tilskudd og nytt vedtak ble fattet i mars 2015. Overforbruk på ca 300 000, kr ble meldt mars 2015. Avregningen for 2014 på ca 200 000 kr ble utbetalt 2015 men regnskapsført 2014. Overforbruk for 2015 ble da 83 855 kr

Ansvar 280 Barnehagetjenesten felles

Refusjoner av barnehageplasser i andre kommuner / barn fra andre kommuner i private barnehager i Randaberg. Denne posten er svært uforutsigbar. I 2015 mottok Randaberg 700 000,- i nettoinntekter i forhold til budsjett.

Randaberg kommune har fått øremerka midler til kompetanse i barnehage (224 000,-) for 2015, som kommunen ikke har budsjettet med. 86 000,- er overført til bundne fondsmidler og vil bli brukt til kompetanse i barnehagene jmfør vilkår i bruk av midlene.

Måloppnåelse

Virksomhetsplan for barnehagetjenesten 2015 er grunnlaget for prioriterte mål i 2015 og vurdering av måloppnåelse.

Barnehagemyndighet:

MÅL/UTFORDRINGER 2015	MÅLOPPNÅELSE
Tilsyn:*Ny plan for tilsyn i barnehagene i Randaberg	*5 barnehager har fått gjennomført stedlig tilsyn etter barnehageloven i 2015. 1 avvik, men noen merknader som alle er avsluttet * Alle barnehager har fått skriftlig tilsyn. Flere barnehager fikk avvik – alle er lukket.
Samordna opptak: *Barn med rett til	* Samordna opptak gjennomført. Alle med

<p>barnehageplass *Reduksjon i antall barnehageplasser *Prioriterte søknader etter lovverk og vedtekter *Revidere rutiner for samordna opptak</p>	<p>rett til plass etter loven fikk tildelt plass fra august. I tillegg fikk flere plasser i fortløpende opptak. * Det ble redusert i barnehageplasser i kommunale barnehager og nedbemannet i henhold til budsjettvedtak *Politisk vedtak om økning av barnehageplasser høst 2015 – utvidet rett til plass fra 2016</p>
<p>*Finansiering og likeverdig behandling av private og kommunale barnehager: -nye nasjonale regler også i 2015</p>	<p>* Krevende med nye regler som gjennomføres sammen med økonomiavdelingen. Tilskudd 2015 og avregning 2014.</p>
<p>*Kommunal kontantstøtte for 2 åringer Avviklet i 2015</p>	<p>*Innvilget 9 stk i 2014 som ble utbetalt innvilget periode i 2015. Overskridelse 64 000,-</p>
<p>*Kompetanseheving og kvalitet i barnehagene -Evaluere kvalitetsplan for barnehagene 2011-2015 -Utarbeide Kvalitetsmelding for barnehagene 2015 -Tidlig innsats inn i ordinær drift -Kompetanseheving -Barnas grønne dag (årlig aktivitetsdag i samarbeid med helselaget)</p>	<p>Kvalitetsplan evaluert med alle barnehageansatte. Utarbeidet felles plattform for barnehagene gjennom fagsamlinger for alle barnehagelærere/styrere i private og kommunale barnehager. <i>I «I Randaberg barnehagene skal barna oppleve tilhørighet og fellesskap, lek og læring sammen med kompetente voksne.»</i> Kvalitetsmelding skrevet høsten 2015 – en statusrapport for hele sektoren. Etter felles drøfting med alle barnehagene (private og kommunale) følger kompetansemidlene kvalitetsplan for barnehagene. 5 Fagdager med alle barnehagelærere er blitt gjennomført. «Tidlig sett», barnehagens program for tidlig innsats er nå gått fra prosjekt til del av ordinær barnehagedrift. Nytt for 2015 er at alle assistenter også har fått en grunnopplæring i dette. Felles kursdager for barnehage «mobbing i barnehagen», «Lek og voksnes rolle», «Voksnes holdninger og barnesyn» og «Barns rett til medvirkning – voksnes ansvar»</p>
<p>Samarbeid private og kommunale barnehager</p>	<p>Felles faste møtedager, felles kompetanseheving 2 dagers ledersamling med private og kommunale styrer for strategiarbeid</p>

*Dispensasjoner fra utdanningskravet som barnehagelærer	Antall dispensasjoner har gått ned i Randaberg. Totalt utgjør nå dispensasjoner 5% av barnehagelærerne. Disse er midlertidige og er bemannet med annen høyskoleutdanning eller fagarbeidere med lang erfaring.
---	--

Barnehageeier:

MÅL/UTFORDRINGER 2014	MÅLOPPNÅELSE
*Utbygging Forberede ny barnehage som erstatning for Grodem og Sentrum barnehage. Fusjonsarbeid med ansatte/struktur	* Forprosjekt ferdig 2014. Barnehagen skal etableres i Myrå. Etablert gruppe for fusjon med ansatte og tillitsvalgt høsten 2015.
*Nytt tjenesteområde HOPP, der barnehagene ble eget virksomhetsområde. Arbeid med kultur og strategi i ny barnehageavdeling	* Arbeidsseminar for alle barnehagelederne i februar 2015 (også de private barnehagelederne). *Ny struktur på møter etablert
*Kvalitet -Høyt fokus på god kvalitet i barnehagene. -kompetanseheving	Gjennomført kompetanseheving i samsvar med plan; Arbeidsmiljø, Ledelsesseminar, Endringsarbeid, barnehagefaglige kurs
*Nærvær -fortsett fokus på nærvær og å redusere sykefraværet	Sykefraværet er 10 % i snitt for alle barnehager, noe som er en nedgang fra 2014 (11,6%). Langtidsfraværet utgjør 7,4 % av det totale fraværet i barnehagene.
*Bemanning -barnehagelærere -assistenter /fagarbeider	Randaberg har fortsatt assistenter som nå holder på med utdanning som barnehagelærer på stipendordning fra kommunen.

KOSTRA

Barnehager - nøkkeltall - 2015	1127 Randaberg			Gjsnt.gr.08 2015	Gjsnt. Rogaland 2015	Gjsnt. Landet 2015
	2013	2014	2015			
Prioritering						
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	16,2	16,9	17	16,2	17,3	14,7
- herav avskrivninger (i prosent)	3,6	3,4	3,5	1,9	2,6	1,9
Dekningsgrader	2013	2014	2015	2015	2015	2015
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	92,6	92,3	90	90,3	89,1	91,1
Andel barn 0 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 0 år	6,5	10,6	3,2	4,5	2,9	4,1
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år	88,3	86,4	80,4	79,8	77,6	81,5
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år	95,3	95,9	95,8	96,7	96,3	97
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn	72,2	83,7	71,2	71,7	70	74

RANDABERG KOMMUNE

ÅRSMELDING 2015

SIDE 70

1-5 år						
Produktivitet	2013	2014	2015	2015	2015	2015
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager per korrigert oppholdstime (kr)	54	57	60	57	59	58
Utdypende tjenesteindikatorer	2013	2014	2015	2015	2015	2015
Andel ansatte med barnehagelærerutdanning	31,9	35,5	35,8	36,6	32,9	36,4
Andel styreere og pedagogiske ledere med godkjent barnehagelærerutdanning	85,7	91,5	94,7	94,3	87,6	92,6
Andel ansatte menn til basisvirksomhet i barnehagene	1,7	3	4,6	6,8	6,4	8,3
Prosentvis fordeling av utgifter på:	2013	2014	2015	2015	2015	2015
Funksjon 201 - Opphold og stimulering	76,3	77	77,8	81,6	78	81,1
Funksjon 211 - Tilrettelagte tiltak	13,3	13,1	12,1	9,7	14	9,9
Funksjon 221 - Lokaler og skryss	10,4	9,9	10,1	8,7	8	9

Kommentar til KOSTRA-tall

Prioriteringer

Randaberg har bygd mange nye barnehager de siste 10 årene, som vises godt igjen på avskrivninger og barnehagesektorens andel av kommunens totale netto driftsutgifter.

Dekningsgrad

I 2015 reduserte kommunen antall barnehageplasser i henhold til budsjettvedtak. Dette viser også igjen på dekningsgraden som nå er lavere enn de siste årene. Færre plasser blir tildelt i løpende opptak og færre barn som ønsker en barnehageplass men ikke har rettigheter til en, er nå uten barnehageplass.

Det betyr også at minoritetsspråklige barn har stått på venteliste og andel med barnehageplass har gått ned.

Produktivitet

Utgifter til kommunale barnehager er noe stigende, men på linje med andre kommuner.

Utdypende indikatorer

Andelen av barnehagelærere med dispensasjon fra utdanningskravet går fortsatt ned. Det er nå kun 5% på dispensasjon og kun i vikariat. Andel menn er stigende, men fortsatt veldig lav.

Fordeling av utgiftene:

Sammenligningstallene viser at Randaberg har en annen fordeling enn gj.snit i andre kommuner. Det brukes mindre på ordinært barnehagetilbud som følge av den effektiviseringen sektoren har gjennomgått de siste årene. Styrket barnehage kan gjenspeile den tidlige innsatsen kommunen har prioritert. Drift av bygninger inkluderer kapitalkostnader og vil dermed være høyere. Kommunen har etablert flere nye barnehager i senere tid. Selv om finansieringen er dekket med statlige tilskudd er dette utgifter som regnskapsføres som reelle utgifter på barnehageområdet.

Styrket barnehagetilbud

Styrket barnehage yter tjeneste i kommunale og private barnehager i henhold til vedtak etter Opplæringsloven §5-7 og Lov om barnehager §13.

Organisering:

Styrket barnehage er organisert i egen enhet i Ressurs og avlastingssenter/selvstendig team. I denne organiseringen samles tjenesten RAS, Tverrfaglig team og styrket barnehage. Selvstendig team skal samlokaliseres i nybygg i «Tarzanskogen» februar 2017.

Personal/ramme:

4 årsverk spesialpedagog(fast)	3,40 årsverk på grunn av permisjon(30+30)
7 årsverk miljøterapeut/assistent(fast)	
4,70 årsverk miljøterapeut /assistent (engasjement)	Inkl. 1,5 årsverk vedtak til private barnehager
0,50 årsverk(fast)	Foreldreveiledningskurs DUÅ 40% - styrket barnehage 10%

Barn:

Styrket barnehage gir hjelp til barn som av ulike årsaker trenger støtte i tillegg til ordinært barnehagetilbud. Det er i 2015 gitt hjelp til 26 barn med sakkyndig vurdering fra PPT. Disse barna får hjelpen i kommunal og private barnehager. To barn har barnehagetilbud og spesialpedagogisk hjelp på Randaberg avlastingssenter og i tillegg får 2 barn spesialpedagogiske hjelp i andre kommuner.

Refusjon andre kommuner:

Styrket barnehage dekker barnehagetilbud, spesialpedagogisk hjelp og taxiskyss for barn i spesialbarnehage i Stavanger kommune og i tillegg spesialpedagogisk hjelp til et Randabergbarn bosatt i annen kommune årsak er fosterhjemsplassering. Det knytter seg uforutsigbarhet i budsjettarbeid vedrørende disse refusjonsordningene da det henger sammen med barnevernstjenesten arbeid og barn med særskilte behov som flytter til og ifra kommunen.

	Budsjett 2015	Regnskap 2015
Utbetaling til andre kommuner 2015	997.000	Kr. 2.567.972 Overforbruk på 1.570.972
Refusjoner fra andre kommuner 2015	-840.000	-350.371 Svikt i antatt inntekt på 489.629

Styrket barnehage hadde i 2015 et betydelig overforbruk. Dette skyldes i hovedsak økte refusjonskrav fra andre kommuner og svikt i budsjettetert inntekt på refusjon til Randaberg. Det har i 2015 vært høyt langtidssykefravær innen styrket barnehage. Dette har vært løst med vikarer fra eget team, men det har også vært behov for bruk av vikarbyrå.

Flerspråklige barn i barnehage i Randaberg:

Det er 76 flerspråklige barn i barnehager i Randaberg pr 15.desember 2015. Disse barna representerer om lag 30 forskjellige språk. Styrket barnehage dekker ekstraresurser til enkeltbarn og grupper som språktiltak, samt kompetanseheving for ansatte gjennom nettverk og kurs.

Barneverntjenesten

Innledning

Barneverntjenesten er organisert etter en vertskommunemodell med Randaberg kommune som vert og Rennesøy og Finnøy som deltakerkommuner. Vertskommunesamarbeidet mellom Barneverntjenesten i Randaberg, Rennesøy og Finnøy ble opprettet 1. januar 2015.

Hovedoppgaver for barneverntjenesten:

- Råd og veiledning til foreldre og samarbeidspartnere, motta og gjennomgå meldinger, foreta undersøkelser samt iverksette og følge opp tiltak.
- Utrede, forberede og føre saker til Fylkesnemnd og rettsapparat
- Følge opp barn og unge plassert utenfor hjemmet.
- Ta imot, bosette og følge opp enslige mindreårige asylsøkere

Organisering:

Barneverntjenesten i Randaberg overtok fra 1. januar 2015 ansvaret for barneverntjenestene i Rennesøy og Finnøy. Dette medførte bl.a. 9 nye ansatte og en betraktelig større barneverntjeneste enn tidligere. Virksomheten hadde ved årets slutt 27 ansatte, fordelt på 25,6 årsverk.

Organiseringen av barneverntjenesten har vært flat med de fleste ansatte i direkte operativt arbeid og få på ledelsessiden. Barneverntjenesten har i 2015 vært organisert med en barnevernsjef, og 2 fagkoordinatorer, hvorav den ene har vært fast stedfortreder for barnevernsjef (lovpålagt).

Arbeidet ble i 2015 organisert etter en teammodell. Teamene ble valgt etter oppgaver og har bestått av 4. team - undersøkelsesteam, tiltaksteam, omsorgsteam og team for enslige mindreårige. Erfaringene i 2015 med denne type inndeling har vært relativt gode, men har vist behov for å styrke ledelsessiden. Tiltaksteam og omsorgsteam ble slått sammen til ett team og det ble ansatt teamledere i hvert team. Dette trådte i kraft fra januar 2016.

Modellen og barneverntjenesten sin organisering skal være og har vært fleksibel. Dette har vært avgjørende for at en i 2015 tross i stor økning i antall saker har klart å overholde tidsfrister og lovkrav. F.eks måtte de ansatte i tiltak og omsorgsteamet gå inn og arbeide med undersøkelsessaker for at en skulle klare å overholde lovkravene.

Økonomi

Resultatet for barneverntjenesten er positivt i 2015 med et samlet overskudd på 3.7 millioner. Dette fordeles slik, Randaberg 1.8 millioner. Rennesøy 0.8 millioner og Finnøy 1.1 millioner. Rennesøy og Finnøy har fått tilbakebetalt sin del av mindreforbruket og for Randaberg sin del er 1.1 millioner satt til fond.

Årsakene til dette resultatet er flere, men hovedforklaringen er nedgangen i institusjonsplasseringer, noe som betyr ca. 2.1 millioner i reduserte utgifter i 2015. Kutt på ca. 530.000 kroner til hjelpetiltak er et resultat av målrettet arbeid med å stoppe kjøp av eksterne hjelpetiltak og heller drive tiltakene ved hjelp av egne ansatte. Denne gevinsten er størst for Rennesøy og Finnøy fordi disse kommunene tidligere i veldig liten grad har drevet egne tiltak men kjøpt mye eksternt. 2015 viser også reduserte utgifter til lønn p.g.a. sykefravær og vakanse, fosterhjemslønn og kjøp av tjenester fra Alternativ til vold (atv). I avtalen med atv

ligger det inne kjøp av tjenester tilsvarende 100 % psykolog stilling. Atv har ikke greid å ansette mer enn 50 % psykolog stilling grunnet bl.a. manglende kontorkapasitet.

Når det gjelder utgiftssiden i 2015 så viser den at en tross underforbruk på lønn til fosterhjemmene har hatt økte utgifter til fosterhjemmene våre i form av merforbruk på ca. 800.000 til utgiftsdekning og ca 300.000 til avlastning i besøkshjem.

Måloppnåelse

Hovedfokus har vært å bygge den nye barneverntjenesten og gjøre den raskt operativ og i stand til å håndtere de oppgavene lovverket krever.

- Bygge en barneverntjeneste med god faglig basis, kompetente ansatte og et godt og inkluderende arbeidsmiljø
- Overholde lovpålagte oppgaver og tidsfrister
- Utviklingsarbeid med fokus på brukermedvirkning og da særlig barn og unges involvering og deltakelse i barnevernsakene

Det vurderes som positivt at alle ansatte fra Rennesøy og Finnøy valgte å bli med over i Randaberg kommune og ha sitt nye arbeidssted i Randaberg. Arbeidet med å bygge felles faglig basis og felles kultur har vært prioritert i 2015 gjennom felles fagdager og sosiale arrangement. At en ikke fikk fysisk samlet barneverntjenesten før i desember i Randaberg arena ga noen ekstra utfordringer på logistikk og kultur bygging.

Det ble i 2015 gjort mye for å bygge en felles faglig plattform og rutiner for det arbeidet som skal utføres. Dette arbeidet er ikke ferdig og en vil også i 2016 måtte prioritere arbeid med rutiner og internkontroll. Grunnet utskiftinger i personalgruppen og flere tiltaksoppdrag må en i 2016 også nytte mer tid og ressurser til å vedlikeholde og utvikle kompetansen blant de som driver med hjelpetiltak.

Oppgaver og frister er noe barneverntjenesten måles ofte på og målene for dette arbeidet fremgår av halvårsrapportene til fylkesmannen. Disse er faste orienteringssaker til politikkerne i alle 3 kommunene. Tallene er veldig gode til tross for stor økning i antall saker og uten økning i antallet ansatte. Barneverntjenesten har få fristbrudd. For å klare dette har barneverntjenesten vært nødt til å ha tydelige prioriteringer og noe som har medført at en har hatt lite ledig tid til å drive med f.eks tilstrekkelig internkontroll og kompetanseutviklingsarbeid i 2015.

Samarbeidet med forandringsfabrikken og barnevernproffene har hatt høy prioritet på utviklingssiden i 2015. Det er krevende og nokså omfattende arbeid men det gir oss som tjeneste gode tilbakemeldinger fra våre brukere på hva vi gjør bra og hva vi må forbedre. Flere rutiner har blitt justert, endret og supplert som følge av dette samarbeidet. Som ledd i dette arbeidet har barneverntjenesten i 2015 også foretatt en brukerundersøkelse overfor de barn som er i våre tiltak. Denne ble presentert som sak til HOL den 16 mars 2016.

Nøkkeltall

Her henvises til halvårsrapporteringene til fylkesmannen som er faste orienteringssaker til hovedutvalg for oppvekst og levekår.

RANDABERG KOMMUNE

ÅRSMELDING 2015

SIDE 74

KOSTRA

Produktivitet

Barneverntjenesten	Randaberg			Gj.snit gr. 08	Gj.snit Rogaland	Gj.snit. landet
	2013	2014	2015	2015	2015	2015
Stillinger med fagutd. Pr.1000 barn 0-17 år	4,7	5,6	4,6	3,8	3,7	4,2
Andel barn med tiltak pr. 31.12 med utarbeidet plan (%)	95	98	95		88	86

Prioritering

Nett driftsutg.(funksjon 244,251,252) pr. barn i b.vernet	96182	102038	96721		98940	110365
Andel nett driftsutg til barn plassert av by.tj (252)	64,8	65,4	70,4	58,7	60,1	57,6
Andel nett driftsutg til saksbehandling (244)	19,9	18,3	15,9	28,7	29,6	30,9

Dekningsgrad

Barn m undersøkelse ift. antall imb. 0-17 år	4,7	5,4	5,2		4,3	4,4
Antall barn med by.tiltak ift. antall imb. 0-17 år	5,8	5,9	5,6		4,6	4,8
Antall barn med by.tiltak ift. antall imb. 0-22 år	4,5	4,5	4,3		3,6	3,7
Andel undersøkelser som fører til tiltak - %	52,2	49,2	52,2		46,2	42,8

Blanke ruter i tabellen vil si at tall ikke er mottatt i skrivende stund. Øvrige tall er foreløpige tall. Endelige tall vil foreligge for sommeren.

Kommentar til KOSTRA-tall:

Produktivitet:

Et høyt antall ansatte med fagutdanning påvirker den faglige kvaliteten på arbeidet som gjøres. I tillegg til mange ansatte med kompetanse tolkes også tallene som at en i Randaberg har en god bemanning innen barneverntjenesten sammenlignet med snittet både i Rogaland og i landet.

Kostra tallene viser at barneverntjenesten i Randaberg i 2015 utførte våre lovpålagte oppgaver på en god måte sammenlignet med snittet i Rogaland og i landet. Andelen barn i tiltak som har tiltaksplan er en variabel som sier noe om dette. I Randaberg har 95 % tiltaksplan mens landssnittet er 86. Tallene var bedre i 2014 og nedgangen har sammenheng med at en har vært nødt til å prioritere høyere andre oppgaver som oppfølging av det store antallet nye meldinger.

Prioritering:

Tabellen viser at netto driftsutgifter pr barn i barneverntjenesten i Randaberg ligger omtrent på fylkes og landssnittet. Det har hatt en liten nedgang i 2015 og ligger under snittet for fylket og landet. Dette kan forklares med nedgangen i plasseringer i institusjon.

Fortsatt er det slik at en i Randaberg bruker mest av pengene til de barn som er plassert i fosterhjem eller institusjon. Forskjellen er trolig blitt større i 2015 fordi en har fortsatt utviklingen med å drive flere tiltak i egen regi fremfor å kjøpe tjenester eksternt noe som er langt rimeligere.

Dette er det mest markante avviket mellom Randaberg og tall for landet. Det er flere årsaker til dette. Den ene er økningen i antall barn plassert utenfor hjemmet som skjedde i 2013 hvor en gikk fra 27 til 33 barn. En økning på 6 barn genererer store utgifter i form av lønnskostnader og utgiftsdekning til fosterhjem samt økning i kommunale egenandeler til fosterhjem og institusjoner. En annen betydelig forklaring er at barneverntjenesten i Randaberg har ansvaret for et stort antall enslige mindreårige asylsøkere. Det er ikke alle kommuner som har lagt dette ansvaret til barneverntjenesten hvilket betyr at Randaberg får mye høyere utgifter sammenlignet med andre. I Randaberg betyr dette lønnskostnader til 2,5 stillinger og utgifter til tiltak som etablering, livsopphold, fritidsaktiviteter og bolig. Til sammen i 2014 utgjorde utgiftene til de enslige mindreårige ca. 4 millioner kroner av total regnskapet til barneverntjenesten på 19,7 millioner. En tredje forklaring ligger i hvilket tjenesteområde lønnsutgifter til de ansatte i barneverntjenesten føres. I Randaberg har en fordelt ut lønnskostnader til de ansatte etter hva de jobber mest med, dvs. at det er en fordeling mellom de ulike tjenesteområdene. Dette ble gjort f.o.m. 2013 noe som forklarer at vi er lave på andel nto. driftsutgifter til saksbehandling (244) og høyere på nto. driftsutgifter på 251 og 252. Her må en finne ut av hva som er den riktige plassen å føre dette slik at sammenligningen mellom kommunene blir reell.

Dekningsgrad:

Tallene viser at barneverntjenesten i Randaberg har en høy dekningsgrad og at flere enn snittet i landet mottar hjelp fra barneverntjenesten. Dette har direkte sammenheng med jevn økning i antall meldinger til barneverntjenesten og at det er lav terskel for å motta hjelp fra barneverntjenesten. Dette har vært en ønsket utvikling, men som barneverntjenesten har latt opp tidligere, må også øvrige deler av tjenesteapparatet i kommunen se på om tilbudet de gir overfor foreldre og barn er dekkende nok i dag eller om det bør utvikles.

SLT koordinator/ psykisk helse

SLT står for samordning av Lokale Kriminalitetsforebyggende Tiltak. SLT er en samarbeidsmodell for ulike aktører som er involvert i barn og unges oppvekstmiljø. Hovedmålgruppen er barn/ unge i alder 10-18 år, og fokusområder er bl.a. rus, psykisk helse, vold i nære relasjoner og barnelattigdom.

SLT koordinator sine oppgaver er bl.a. å samle oversikt på utviklingstrekk og tiltak, samt koordinere og sikre god samhandling. Erfaringene i SLT arbeidet er at det er stor vilje til å sikre god tverretattlig samhandling i kommunen og lokalt lensmannskontor, samt med frivillige organisasjoner som også gjør en veldig viktig innsats for barn og unge.

I årsmeldingen for 2014 ble to nye spennende saker trukket frem, dette vil vi gi en kort tilbakemelding på. Dette er tiltak som ikke gjelder så mange unge, men det er viktig at de fungerer for dem det angår. Den ene er endring i straffesakskjeden for unge lovbrøyttere i alder 15-18 år, en ny lov som trådte i kraft 1.juli 2014. Lovendringen har gitt utfordringer for kommunens tiltaksarbeid med målgruppen, samhandlingsystem og økonomi. Vi har gjennom 2015 vært løsningsorienterte sammen andre involverte kommuner og etater for å bli bedre på disse utfordringene. Det har blitt bedre, men må fortsette forbedringsutviklingen i 2016.

Det andre som ble trukket frem var en spennende pilot i samarbeid mellom Rogaland Fylkeskommune og Randaberg kommune (deltakere fra NAV, Skole, Hopp, PPT). Prosjektet har fått navnet «Glideløssens». Målet er å sikre overgangen mellom grunnskole og videregående skole, slik at flere unge fullfører videregående opplæring. Dette gjøres bl.a. ved å ha økt fokus på levekårsutfordringer og systemarbeid mellom Fylkeskommune og kommune. Alle ungdommene som startet opp i prosjektet er ved årsskiftet fortsatt med.

Rehabiliteringskoordinator

Stillingen består av 0.8 årsverk og er kommunens koordinerende enhet for habiliterings- og rehabiliteringsvirksomhet. Etablering av gode koordinerende enheter er et prioritert område for å sikre helhetlige og koordinerte tjenester. Det er stadig fokus på innhold og funksjon til enheten. I tillegg har en fokusert på bruk av Individuell plan, tilby koordinator og sikre gode overganger fra barn til voksen.

Deltakelse i kontaktnettverk med helseforetaket og andre kommuner.

Fast møteplass 2g/år med kontaktpersoner og koordinerende enhetene (KE) i kommunene og i spesialisthelsetjenesten i Helse Stavangers forstaksområde. Hovedformålet med møteplassene er å legge til rette for samhandling mellom koordinerende enhet (KE) og aktuelle samarbeidspartnere for utvikling innen habilitering og rehabilitering. Tema:

- Koordinerende enhet som knutepunkt i samhandling mellom spesialist- og kommunehelsetjenesten innen habilitering og rehabilitering
- Habilitering og rehabilitering til alle som trenger det
- Deltakelse i lokalt fagnettverk om psykiske lidelser og utfordrende atferd hos personer med utviklingshemning med 2-3 samlinger pr år. Tema gjennom året:
Psykiske lidelser og utfordrende atferd hos personer med utviklingshemning
Hvordan sikre gode livsoverganger

Nye arbeidsoppgaver i 2015:

Barnevernlovens og fosterhjemsforskriftens bestemmelser om tilsyn med barn i fosterhjem ble endret med virkning fra og med 1.2.2014. Endringen innebærer at ansvaret ikke lenger lå til barnevernstjenesten spesielt, men til kommunen som sådan. Kommunen fikk større frihet med hensyn til hvordan tilsynet organiseres.

Formålet med endringen var å oppnå et bedre og mer profesjonalisert tilsyn med barn som bor i fosterhjem. I Randaberg ble ansvaret overført til tjenesteområdet helse og oppvekst w/ rehabiliteringskoordinator fra 01.01.2015, og gjelder for barn som bor i fosterhjem i kommunene Randaberg, Rennesøy og Finnøy. Det har vært stort fokus på å utvikle og samordne en felles praksis, rutiner og retningslinjer for tilsynsarbeidet. Totalt er det ca. 50 fosterbarn som skal ha tilsynsbesøk minimum 4 g/år. Det er 25 tilsynspersoner som utfører tilsynsbesøk og utarbeider skriftlig rapport på dette. De er oppdragstakere i kommunen.

Tverrfaglig team

Tverrfaglig team består av tre årsverk og driver individrettet og systemisk endringsarbeid på arenaene hjem, skole og fritid med barn i grunnskolealder, deres foresatte og primære tjenesteytere som målgruppe. Hovedtyngden av Tverrfaglig teams innsats er bistand direkte i felt. Videre tilbys veiledning, kurs- og utdanning. Oversikt over kurs- og utdanningsportefolje er utarbeidet og tilgjengeliggjort via nett og brosjyre, samt presentert for aktuelle samarbeidspartnere. I den sammenheng har flere av bestillingene enn tidligere kommet som ønske om kurs og opplæring på grunnlagsforståelse. Tverrfaglig team gjennomførte 2015 et nytt basic utdanningsløp (modul 1-4) i disiplinen Kommunikologi[©]

Antall individ- og systemsaker i 2015:		
Systemsaker totalt: 2		
Individsaker totalt: 20	Antall gutter: 12	Antall jenter: 8

Fordeling barnetrinn/ungdomstrinn:	
Barnetrinn: 9 elever	Ungdomstrinn: 11 elever

Helsestasjon for barn og unge 0 - 20 år, inkl fysio-ergoterapi

Avdelingen bestod pr 31.12.15 av 15 personer fordelt på 13,30 årsverk som fordelte seg slik: Leder 1,0, Helsesøstre 6,20 (0,35 utleid til Kvitsøy), psykolog 1,0, psyk. sykepleier 0,75, merkantil 1,0, Jordmor 0,60, fysioterapeuter 2,0, ergoterapeut 0,75.

Hovedoppgavene er svangerskapsomsorg, helsestasjon 0-5 år, skolehelsetjeneste i grunn- og videregående skole, helsestasjon for ungdom 13-20 år, tuberkulosekontroll, fysio-ergoterapi 0-18 år, psykisk helse barn og unge.

Oppfølging av virksomhetsplanen for 2015:

Mål/Utfordringer i 2015	Måloppnåelse
Sikre og videreutvikle kvaliteten på helsestasjonen	Fikk 20% ekstra jordmorstilling fra rammemidlene. En fysioterapeut gjennomførte et godkjent NTF-kurs i bevegelsesutvikling. Gjennomførte brukerundersøkelse for fysio-ergo. En helsesøster startet på videreutdanning i tverrfaglig psykososialt arbeid, med økonomisk støtte fra fylkesmannen. Utdanningen planlagt ferdig sommer 2017, forutsatt fortsatt økonomisk støtte.
Styrking av foreldrerollen. Fortsette å tilby "Godt samliv" kurs til førstegangsførelse. Tilby foreldreveiledningskurs (DUÅ) småbarn 2-6 år. Tilby baby-DUÅ til alle som får barn.	Ble ikke avholdt kurs pga manglende påmelding. Startet 2 parallelle grupper høsten 2014, som fortsatte utover vinteren 2015. Startet et nytt kurs sen høst 2015. Startet 12 grupper i 2015.
Inkludere foreldre med flerspråklig bakgrunn i nettverksgrupper / språkgruppe/samtalegruppe	Har hatt gruppe på helsestasjonen 6 ganger à 1,5 timer, våren 2015. Antall deltakere har variert fra 0 - 3 hver gang. Det har vært et tema og en plan for møtene.
Overvekt hos barn og unge Veie og måle ift nasjonal veileder, samt oppdage overvekt og tilby samtaler ang livsstilsendring	Veid og målt alle 3. og 8. klassinger. Fant at om lag 16% av alle 3.klassinger hadde en iso-KMI på over 25, dvs lett overvekt. Jobber individuelt med noen av familiene. En familie fikk tilbud om gruppe i Sola kommune (stor

	og sterk). En helsesøster og en fysioterapeut har vært med på samlingene.
<p>Helsestasjon for ungdom. Åpningstiden har vært 1 dag à 2,5 timer hele året. Skal være en "åpen dør" for ungdom, i tillegg til gruppevirksomhet mot ungdomsskolene. Det registreres at besøkstallet på HFU svinger fra år til år.</p>	<p>Helsetjenesten er styrket på flere andre områder de siste årene. Det er nå flere helsesøstre på skolene, sykepleier psykisk helse og psykologtjenesten er godt innarbeidet. Besøkstallet på Randaberg vgs har vært stabilt økende de siste årene. Dette har nok sammenheng med lavere besøkstall på HFU. Totalt besøkstall inkl Randaberg vgs var 664 kontakter. Hoved oppsøkningsgrunn er seksuell helse.</p>
<p>Tverrfaglig samarbeid skal ha høy prioritet i avdelingen.</p>	<p>Vi har deltatt på tverrfaglige møter i skolene og barnehagene. Avdelingsleder har regelmessige møter i ledergruppe. Fysio-ergo skal være med på tverrfaglige møter på skolene en gang i halvåret pr skole. Deltatt på Kvello- tidlig innsats i de utvalgte barnehagene.</p>
<p>Styrke barn og unges psykiske helse Skal være et løstskilt tilbud, jobbe forebyggende like mye som behandlende. Utfordring å balansere tilbudet slik at det ikke blir i stedet for spesialisthelsetjenesten. Er et behov for samtaler for en del gravide og foreldre, slik at de kan utøve foreldrerollen sin godt nok.</p> <p>Barn som pårørende (barn av foreldre med psykiske vansker og/eller rus.</p> <p>Tilby grupper til barn med 2 adresser, på alle skolene.</p> <p>Fortsatt satsing på tidlig identifisering av nedstemthet hos gravide / nybakte mødre.</p>	<p>Ser et økende antall henvendelser. Var totalt 842 konsultasjoner, noe lavere enn året før. Dette skyldes mindre kapasitet pga en langtidssykemelding. Kapasiteten vil være mindre til individualsaker når psykisk helse er med på grupper (baby-duå) på helsestasjonen, men dette er i tråd med nasjonale retningslinjer for hvordan man skal jobbe.</p> <p>Har ikke klart å rekruttere til mestringsgrupper i 2015.</p> <p>Vært gjennomført på Harestad og Goa, ikke på Grødem pga manglende kapasitet hos skolehelsetjenesten.</p> <p>Kartlegging gjennomført på alle nybakte mødre ved 6 ukers konsultasjonen. Jordmor snakker med den gravide om den psykiske helsen. Tidlig innsats viktig.</p>
<p>Fysio-ergoterapi barn - unge Ivareta lovens krav om nødvendig helsehjelp</p> <p>Bemannig</p>	<p>Har hatt 52 henvisninger og 50 helsestasjonskonsultasjoner, disse er vurderingssaker, dermed færre henvisninger. Vi har hatt en svangerskapspermisjon fra juli, vikar fra august.</p> <p>Ergoterapeut ble redusert fra 100 til 75% ved at 25 % ble overført til over 18 år.</p>
<p>Forebyggende arbeid</p>	<p>Ikke gjennomført "opp og hopp" grupper i</p>

	barnelager pga manglende kapasitet. Heller ikke gjennomført 3.klasse lunsj av samme grunn. Pga redusert ergoterapeut bemanning vil noe av det forebyggende arbeidet gå ut. Gjennomførte 17 barselgrupper på helsestasjonen.
--	---

Helsestasjonen fikk i 2015 økt bemanningen med 20% jordmorstilling. Nye faglige retningslinjer sier at jordmor skal følge tettere opp også etter fødsel med blant annet hjemmebesøk i tillegg til helsesisters hjemmebesøk. Jordmor merker også at det er mange flerspråklige gravide med ulik bakgrunn som trenger hyppig oppfølging.

KOSTRA

Helsestasjon	Randaber g 2014	Randaberg 2015	Gj.sn gr. 08 2015	Gj.sn Rogalan d 2015	Gj.sn t. lande t 2015
Prioritering					
Netto driftsutgifter per innbygger 0 – 5 år. Helsestasjons- og skolehelsetjeneste	8229	7980	7902	6714	7925
Dekningsgrad					
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst	86	82	90	79	89
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 2-3 års alder	98	97	100	97	98
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 4 års alder	97	96	94	93	98
Andel barn som har fullført helseundersøkelse innen utgangen av 1.trinn i grunnskolen.	77	99	93	87	99
Brutto driftsutgifter per innbygger 0 - 5 år. Helsestasjons- og skolehelsetjeneste.	9177	8443	8852	7055	8722

Kommentar til KOSTRA-tallene:

Andel nyfødte med hjemmebesøk har gått ned fra i fjor. Vi hadde mange fødsler og alle får tilbud om hjemmebesøk, også de flerspråklige. At prosenten allikevel er lavere kan skyldes at noen fikk hjemmebesøket senere enn to uker etter hjemkomst eller på helsestasjonen av kapasitetsgrunner.

Driftsutgiftene har gått ned fra i fjor, vi ligger omtrent på linje med sammenlignbare kommuner.

Utfordringer for 2016:

Vi har fått økt bemanningen med en hel helsesisterstilling. Denne skal dekke økt behov for våre tjenester i forhold til flyktninger og familiegjenforente. Alle skolene er underbemannet i

forhold til bemanningsnormen fra helsedirektoratet. Denne stillingen må brukes både i helsestasjon 0-5 år og ut i skolene.

Vi fikk økt jordmorstillingen i fjor med 20%, men ser at behovet er mye større. Vi har fått eksternt tilskudd på 111.500 kr for 2016 fra helsedirektoratet, disse er tenkt brukt i forhold til de flerspråklige kvinnene.

Overvektens problematikken er fortsatt en utfordring, vi ønsker å kunne tilby gruppeundervisning til disse familiene.

Forebygging av psykiske vansker er utfordrende, med en 50 – 100% ny psykologstilling vil det bli lettere å se helheten og tenke mer systemrettet for hele kommunen.

Annet knyttet til aktivitetsnivå for barn og unge:

- Fagdag for de som jobber med barn og unge i tjenesteområdet ble gjennomført i november 2015, med alternativ til vold (ATV) som hadde om temaet: Barn som har levd med vold i familien. «Forståelse og behandling».
- Fagforen ble gjennomført med tema: [Hvordan barnevernstjenesten bruker Kvallos risiko og beskyttelsesfaktorer i sitt utredningsarbeid.](#)
- Pådrivere i videreføringen av fokusområdet "integrering av minoritetspråklige familier". Arbeidsgruppen har bestått av representanter fra Skole, NAV, Kultur/ Fritid og HOPP. Noen fokusområder det er arbeidet med i 2015:
 - Gjennomført dialogmøte med menighetene i Randaberg.
 - Arrangert to seminarer: Landsinformasjonsseminar NAV: Somalia og Syria, med deltakere fra omliggende kommuner og ansatte i Randaberg kommune.
 - Gjennomført før svømmekurs damer.
 - Integrering av barn i fritidsaktivitet har også i år hatt et stort fokus, med de samme utfordringene som ble vist til i 2013 og 2014. Det ble også gjort en ekstra innsats for å legge til rette for barns deltakelse i Sommerferieaktivitetene.
 - Startet med Landsbyladder
- Randaberg kommune deltar i den nasjonale satsingen "Sjumlakssteget for en god oppvekst" som innebærer et felles løft for å gjennomføre FN's barnekonvensjon i kommunen. Vi har gjennom 2015 hatt fokus på § 12 i barnekonvensjonen: «Å si sin mening og bli hørt»
5-10 klassingene i kommunen har deltatt i et prosjekt hvor de har kommet med uttalelser ift. kommuneplan og innspill til politikere og ansatte i kommunen om hvordan vi kan legge forholdene bedre til rette for barn og ungdom i kommunen.
5 – åringene i barnehagene har kommet med innspill om hvordan de vil ha det i sitt nærmiljø.
Barnevernet har også gjennomført en brukerundersøkelse hvor barna har blitt spurt direkte, uten foreldremedvirkning.
- Oppstart av pilot prosjekt «Være sammen» arrangeres i samarbeid med skole, NAV, Kultur/fritid og Helse og oppvekst. Det er praktisk holdningsarbeid med barn i alderen 0-10 år, som går ut på at barn skal møte den varme og grensesettende voksne på alle arenaer(hjem, skole/Bhg. fritid) - helhetlig tenkning. Det er laget en implementeringsplan for prosjektet og det er nedsatt arbeidsgrupper.

Avdeling for tjenestepanlegging

Organisering.

Avdelinger	Antall årsverk
Avd. Tjenestepanlegging	3,8 årsverk

Hovedoppgaver, viktigste tjenester i 2015

Tjenestepanlegging saksbehandler og veileder i følgende saker:

- Alle søknader om helse og omsorgstjenester for voksne over 18 år etter HOL, søknad om parkeringstillatelse.
- Alle søknader om bolig til helse og omsorgs formål
- Veiledning i søknadsprosess og klagesaksbehandling
- Søknad på bostøtte
- Søknad på startlån
- Søknader på kommunale utleieboliger

I 2014 ble det behandlet 871 saker.

I 2015 ble det behandlet 978 saker.

Vesentlige endringer 2015

Økende etterspørsel etter tjenester til personer med demens sykdom. Etterspørsel står ikke i forhold til eksisterende tilbud. Krevende å designe tjenestetilbud innenfor eksisterende rammer.

Det ble på slutten av året vedtatt at 100 % stilling saksbehandler på bostøtte, startlån og kommunale boligsøknader skal legges under økonomiavdelingen fra 01.01.2016.

Det er en ønsket endring, da oppgaver til den stillingen ikke var naturlig å ha i et tjenestekontor for helserelaterte oppgaver.

Økonomi

Regnskapet viser at det er et underskudd på drøye 55 000 på den posten.

Det er overforbruk på vikarmidler ca. 45 000 kr. pga. sykefravær og behov for kontinuerlig drift.

Framtidige utfordringer

- Prosjekt Tjenesteoptimalisering har blitt aktuelt igjen da det i b2016 ble vedtatt et nytt årsverk til kontoret.
- Utfordring i forhold til samarbeid med naturlige samarbeidspartnere etter kontoret ble flyttet til Arena.
- Et kompetanseløft må til for å kunne beherske ny teknologi.
- Ønske om å øke kompetanse på vernepleiefaget.
- Juridisk kompetansekrav for å kunne imøtekomme spørsmål/søknader fra publikum er økende. Kompleksiteten i sakene er merkbart økende.
- Behov for å veilede/undervise ute i avdelingene.
- Håndtere økt mengde søknader/henvendelser og samtidig tilfredstille økonomiske krav/utfordringer.
- Utarbeide stillingsbeskrivelser og funksjonsbeskrivelse for avdelingen.
- Bidra i prosessen for sammenslåing av BOF & HO mot et felles tjenestepanleggingskontor.

Boligtjenesten

Organisering

Avdelinger	Antall årsverk 2015
Avd. Dalen, ansvar 342 Tjeneste 2540 Pleie og omsorg utenfor institusjon 2620 Botilbud utenfor institusjon	18,16 årsverk Inkl. leder 70/30 % Inkl. virksomhetsleder 100 %
Avd. Sentrum, ansvar 345 Tjeneste: 2540 Pleie og omsorg utenfor institusjon 2620 Botilbud utenfor institusjon	12,34 årsverk Inkl. leder 70/30 %
Avd. Nordheik, ansvar 349 2540 Pleie og omsorg utenfor institusjon 2620 Botilbud utenfor institusjon	20,22 årsverk Inkl. leder 70/30 %
Avd. Torset, ansvar 392 Tjeneste: 2540 Pleie, omsorg utenfor institusjon 2530 Pleie, omsorg, hjelp i institusjon 2341 Vistnesveien Dagsenter 2620 Botilbud utenfor institusjon	11,62 årsverk Inkl. leder 70/30 %
Sum boligtjenesten	62,34 årsverk

Hovedoppgaver, viktigste tjenester

- Nødvendig helsehjelp
- Praktisk bistand - daglige gjøremål
- Praktisk bistand - opplæring
- Avlastning i institusjon – 1 leilighet
- Dagsenter / dagaktivitetstilbud
- Oppfølging i arbeidstilbud

Beskrivelse

Boligtjenesten har i 2015 gitt tjenester til 32 brukere

- 22 av disse bor i døgnbemannet bofellesskap (økt Torset m/ to leiligheter)
- 8 brukere får veiledning i deres private hjem
- 2 brukere har avlastningstilbud på Torset

Dagaktivitetstilbud / arbeid / skole

- 11 brukere har hatt oppfølging i dagaktivitetssenter i Vistnesveien, herav
- 13 brukere har tilbud i vernet bedrift
- 8 brukere har kombinert timer/dager i ordinær bedrift knyttet til 9 forskjellige bedrifter og kombineres med henholdsvis VTA, Dagaktivitetssenter, tilbud ut fra bolig
- 3 brukere har fullt tilbud utfra boligen i bofellesskapet

Vedtaks-timer per uke	Nødvendig helsehjelp	Daglige gjøremål	Opplæring	Avlastning	Dag-senter	Sum vedtaks timer	Ekstra utgifter Kr.
2015	297,4 t/u	135,1 t/u	1.172 t/u	37 t/u	244,4 t/u	1.885,9 t/u	349.408
2014	328,4 t/u	144,4 t/u	1.047 t/u	37 t/u	249 t/u	1.805,8 t/u	2.972.360
Sum diff						+ 80,1 t/u	-2.622.952

Kommentarer til tabelloversikten:

Generell, - det at det er variasjon i timer i de ulike tjenestetypene kan forklares i at noe av hjelpen som ytes er blitt flyttet til annen type tjenestevedtak.

Samlet vedtakstimer per uke:

Det er samlet økt med 80,1 t/u. Dette skyldes i hovedsak at to brukere sommer 2014 ble ferdig med videregående og dermed får oppfølging fra boligjenesten på dagtid. Det er i tillegg noen av brukerne som har fått økte hjelpebehov av ulike årsaker.

Ekstra utgifter kr.:

Differanse på ekstra utgifter på 2,6 mill. skyldes at det frem til midten av september 2014 ble kjøpt tjenester hos Stavanger kommune. Det ble ledig plass i tilknytning til et bofellesskap slik at tjenesten kunne ytes i egen kommune.

Kommentar til årsregnskap

Årsavslutning for budsjett 2015 ligger det et samlet mindre forbruk på 2.524.345 kr.

Avdelingsvis er tallene følgende:

Dalen mindre forbruk	-337.152 kr
Sentrum mindre forbruk	-731.861 kr
Nordheia mindre forbruk	-1.000.861 kr
Torset mindre forbruk	-454.471 kr
Sum	- 2.524.345 kr.

Følgende er hovedårsak til samlet mindre forbruk:

Skyldes i all hovedsak at det er kommet inn vesentlig høyere refusjon på ressurskrevende tjenester enn forventet. Forventet refusjon blir beregnet ut fra året i forveien hvilket er for faktisk beløp er kjent.

Et bofellesskap har i perioder hatt mulighet for redusert bemanning og innleie grunnet brukere har vært vekkeist på behandlingsopphold eller på ferie med familie. Grunnen til at det har vært mulig å redusere såpass mye i bemanningen i disse periodene, har vært at det ikke har vært ansatt i vikariat til langtidsfravær.

Det er samlet satt 1,8 mill på fond fra budsjett boligjenesten.

Sykefravær:

Sykefraværet tatt ut fra GAT for 2015 ligger for hele boligjenesten på et snitt på 9,99 % og 13,5 % i ELP. Det er forskjell mellom ELP og Gat siden ELP ikke tar med helger og helligdager i statistikken.

Det er langtidsfravær som er høyest i alle avdelinger og med kjent årsak. Det er ikke avdekket arbeidsmiljøbetings fravær.

Vesentlige endringer fra 2014:

Redusert årsverk med 0,44 årsverk, som følge av avvikling av Vistnesveien Dagsenter.

Mål / utfordringer 2015 Budsjett vedtak	Måloppnåelsen	Framtidig utfordring 2016
Torset utbygges med to leiligheter og ny personalbase. Gammel personalbase gjøres om til leilighet. Forventet ferdig vår 2015.	Personalbase ble klar mars 2015. 1 innflyttet mars 2015 1 innflyttet juni 2015 Siste leilighet brukes til avlønning, - sto klar medio mars. Oppfølging innen eksisterende ressurser, - kunne gjennomføres ved at to «eksterne» brukere ble overflyttet til oppfølging fra avd. Sentrum	Det er fortsatt problemer med ventilasjonsanlegget. Det er også noe utelys som fortsatt ikke fungerer slik det skal.
Nordheia utbygges med to leiligheter – forventet ferdig til 2016	Byggeprosjektet forventes klar for innflytting april 2016. Tildeling til to nye brukere ble gjort juni 2015. Den ene får i dag oppfølging av annet bofellesskap. Ressurser flyttes internt mellom avdelingene tilsvarende 1,7 årsverk ved klarstilling for innflytting.	To nye leieboere. Den ene er kjent og den andre har ikke oppfølging fra boligjenesten fra før. Det er usikkerhet for arbeidstilbud/ dagaktivitetstilbud for den ene og dermed en usikkerhet om bemanningsfaktoren er god nok på dagtid til å kunne gi et godt og meningsfullt tilbud. Dagens bemanningsfaktor er marginal fra før.
Avvikling av Vistnesveien Dagsenter. Det ble i budsjettvedtak besluttet at Vistnesvn. Dagsenter skulle avvikles og at det måtte jobbes med å finne alternativ dagaktivitets tilbud i kommunens lokaler I tillegg til at driftsutgifter ble tatt vekk medførte det en reduksjon på 0,32 årsverk (12,34% renholder og 20 % koordinator ansvar)	Det ble gitt ut mars måned til å finne et alternativ tilbud. Det ble utarbeidet et forslag med hovedvekt i Randaberg halleens lokaler. Utfordring ble at det er stengt 8 uker på sommeren, samt det ikke var forutsigbart når det ville bli leid ut til andre formål. Med bakgrunn i dette og flere usikkerhetsmomenter ble det besluttet at driften skulle fortsette i eksisterende lokaler ut året. Et nytt dagaktivitetstilbud skulle prioriteres inn i Torvmyveien 4 D, - når barnevernet og PPT flyttet til	Forlengt og innvilget drifts utgifter første kvartal 2016. I skrivende stund er ombygging ennå ikke lagt ut på anbud. Forventer at det vil bli forlengelse av dagens drift i Vistnesveien og dermed også forventet budsjettoverskridelse. Usikkert når det vil stå klar for dagaktivitetsdrift

	nye lokaler i Randaberg Arena	
Reduksjon avd. Sentrum 12 % stilling (i tilknytning til dagsenteret)	Dette ble innfridd fra mars 2015 samtidig som de overtok tjenestetilbudet til to «eksterne» tjenestemottakere fra Torset.	
		Dalen – forprosjekt ift bygge nytt bofellesskap på eksisterende tomt, - fremtidig botilbud for dagens beboere i avd. Dalen og Sentrum.
Mål / utfordringer 2015	Måloppnåelsen	Fremtidig utfordring 2016
Kompetansentvikling <ul style="list-style-type: none"> - Kartlegging - strategisk styringsplan 	Utarbeidet våren 2015.	Ny kartlegging 2016 Oppstart med arbeidet høsten 2016 Det vil jobbes målbevisst med flere ressursteam bl.a. på ernæring, seksualitet og samliv Kosthold og aktivitet overordnet fokus i boligjennesten i tråd med folkehelse perspektivet.
Lite administrativ tid for hovedkontakter og andre ansvarsfunksjoner. Det er ønskelig å få en løsning på bærbar Pc (eLign.) ute i bofellesskapene som gjør at det kan jobbes mer med dokumentasjon i brukerrettet tid i leilighetene.	Ikke gjennomført i 2015 men det er gjort en kartlegging av behov fra IT-avd og det skal inngå i IKT-plan at trådløs nett skal være tilgjengelig i løpet av 2016.	Trådløs nettverk og pc'er i alle avdelinger
Generell fokus elektronisk verktøy <ul style="list-style-type: none"> - Gericca – fagsystem, dokumentasjon - Gat elektronisk turnus/timeliste - Kvalitetsløsen – HMS/avviksbehandling m.m. 	Det skjer stadig forbedringer. Det må jobbes kontinuerlig med videreutvikling av dette.	Fortsatt fokus i 2016.
Økte behov og behov for individuelle tilrettelagte tilbud.	Det er ikke skjedd noe videre på dette punktet. Det er en stor utfordring å få til alternative og individuell tilrettelagte arbeid / dagaktivitetstilbud utenom det etablerte på Ranso og kommunal dagaktivitetssenter.	Fortsatt fokus i 2016 Utfordring å få til allsidig tilbud. I realiteten kun Ranso og dagaktivitetssenter og ellers blir det private bedrifter med enkelt timer/dager.

	<p>Har forsøkt med innspill til Ranso om drift av Kafé'en på Vardheim, uten å lykkes.</p> <p>Steindalgård er ikke blitt en fast del av tilbudet, det ligger forskjellige brukerrelaterte grunner til at det ikke er aktuelt for dagens brukere.</p>	<p>Fortsatt ha Steindalgård med i tankene dersom det viser seg å kunne være aktuell for noen. Må samkjøres med det nye «lun på tunet tilbud» for demente.</p>
<p>Rekruttere/beholde. Vanskelig å få tak i vernepleiere, - tre av hofellesskapene har lite vernepleierkompetanse, men leder i disse tre boligene er vernepleiere.</p>	<p>Det er startet opp tverrfaglig vernepleie fora mellom to av avdelingene.</p> <p>Ved neste ledige miljøterapi stilling i disse hofellesskapene ønskes det primært inn vernepleier. Flere avdelinger tar nå mot vernepleierstudenter, - tenker dette også blir viktig i fortsattelsen for å skape et kjennskap og omdømme til Randaberg kommune.</p>	<p>Fortsatt fokus i 2016.</p> <p>Bevist holdning til å ta vernepleierstudenter.</p> <p>Se på muligheter for å bistå hverandre på tvers av avdelingene.</p>

Hjemmetjenesten

Organisering

Virksomhet hjemmetjenester består av 4 avdelinger som gir helse- og omsorgstjenester til personer over 18 år. Hver avdeling har eget budsjett og økonomiplan.

Tjenestene ytes etter Helse og omsorgsloven (HOL)

Avdelinger	<u>Antall årsverk ved utgang av 2015</u>
Avd. Hjemmesykepleie, Ansvar 346	27,34
Avd. fysio og ergoterapi, Ansvar 346	6,05 Inkludert: Hjelpemiddelkoord. 0,5 årsverk.
Avd. Kjøkken, Ansvar 333	3,6
Avd. Psykisk helse og rus, ansvar 348	8,58
Sum hjemmetjenester	45,58

Virksomheten forvalter pr. 31.12.2015, 5 ordninger med omsorgslønn fordelt på 3,6 årsverk og 8 BPA ordninger tilsvarende 5,4 årsverk (inkludert kommunale BPA).

Virksomheten består av, og gir disse tjenestene:

Hjemmesykepleie, dagsenter og hjemmehjelp ansvar 346:

- Nødvendig helseshjelp i hjemmet dag og kveld

- Dagsenteropphold
- Praktisk Bistand/hjemmehjelp
- Fysioterapi
- Ergoterapi
- Hjelpemiddelkoordinering
- BPA
- Omsorgslønn
- Hverdagsrehabilitering
- Kreftkoordinering \ palliativ sykepleie
- Demensutredning
- Syn og hørselskartlegginger
- Trygghetsalarmer

Nyvoll ansvar 348:

- -Nødvendig helsehjelp til personer med psykisk sykdom/rusproblematikk
- -Miljøtjeneste
- -Praktisk bistand og opplæring

Kjøkken ansvar 333:

- -Matombringning til abonnenter i kommunen og i bofellesskap
- -Matombringning til institusjon
- -Matombringning til dagsenter
- -Catering

Tjenesteyting:

Antall brukere og vedtakstimer i løpet av 2015.

Hjemmesykepleien	Hj.spl	Hj.hjelp	Dagsenter	Trygghetsalam	Hverdagsrehab.
Antall brukere	204	105	33	114	17
Snitt alder	72	78	83	80	74

Fysio \ ergo	Fysioterapi	Ergoterapi	Grupper
Antall brukere	175	199	8 pr. uke

Kjøkken	Middags ombringinger	Catering	Sykehjem	Dagsenter	Bofellesskap/ leiligheter
Gjennomsnitt	500-600 utleveringer pr. mnd	Salg for ca 15 000,-kr pr mnd	16 porsjoner pr. dag	200 frokost og middag pr. mnd	40 abonnenter pr. mnd

Psykisk helse og rus	Psyk.spl	Praktisk bistand opplæring	Bofellesskap	Kontakt senter
Antall brukere	45	67	13	10-12
Aldersgjennomsnitt	45	42		

Året 2015	Demensutredninger	Syn og Hørsel	Kreftkoordinator
-----------	-------------------	---------------	------------------

Antall brukere	31 (2 under 67 år)	18 på syn og 37 på hørsel.	20
----------------	-----------------------	-------------------------------	----

Økonomi

Ved årsavslutning for regnskap 2015 er det et samlet underforbruk på 1 458 255.

Art/tjeneste	Beløp	Revidert budsjett	Forbruk i %	Avvik
Kjøkken/2530	422 316	583 998	72,31	161 683
Nyvoll/2540	4 969 223	5 921 999	83,91	952 777
Solhadle/2540,2411, 2412,2340	26 797 298	27 141 094	98,73	343 796
Sum/kjøkken, psyk helse & rus,hjemmesykepleien, ergo,fysio, dagsenter	32 188 837	33 647 092	95,67	1 458 255

Årsaker til underforbruk:

Kjøkken: (+161.683) -ikke innleid vikar ved permisjon_mindre innkjøp av matvarer r/t nedleggelse av kafe

Nyvoll: (+952.777) - 2 årsverk stått ubemannet store deler av 2015 pga manglende relevante søkere til ledige stillinger

Solhadle: (+343796)Mottatt refusjon for ressurskrevende brukere over budsjettetert beløp

Det har til enhver tid vært fokus på å unngå innleie hvis faglig forsvarlighet kan ivaretas og at driften tillater det og stort fokus på ansettelser av ringevikarer for å unngå unødvendig overtidsbetaling og slitasje blant personalet.

Hjemmetjenester

Randaberg er en utpreget hjemmetjenestekommune forankret i verdien om at flest mulig skal få hjemmebasert omsorg helt til livets slutt. Da Vardheim ble bygget på 1990-tallet, ble omsorgsboliger og bofellesskap prioritert til fordel for et større antall sykehjemsplasser. Forholdet mellom hjemmetjenester og institusjonstjenester er derfor annerledes i Randaberg enn i andre kommuner som vi sammenligner oss med.

Vistestolen og Vardheim er bofellesskap for hhv. personer med demens og eldre med betydelige helseutfordringer. Andre sammenlignbare kommuner velger å definere tilsvarende brukergruppe for å være i behov av sykehjem/institusjonstjenester. Dermed har KOSTRA-tallene for Randaberg alltid krevd en eksplisitt forklaring. Fra og med 2016 endres Vistestolen fra bofellesskap til institusjon, og KOSTRA-tallene vil justeres deretter. Randaberg vil fortsatt opprettholde noe av sin typiske profil som hjemmetjenestekommune også etter 2016, men i mindre grad.

De øvrige bofellesskapene (for personer med utviklingshemming og bofellesskapet for personer med psykisk-/ruslidelse) driftes også som hjemmetjeneste. Dermed bidrar også disse bofellesskapene til at Randaberg kommer ut i KOSTRA-sammenheng som en kommune der en vesentlig andel av driftsutgiftene til pleie og omsorg går til tjenester til hjemmeboende.

KOSTRA

Barneverntjenesten	Randaberg			Gjsnt gr. 08	Gj.snt Rogaland	Gj.snt. landet
	2013	2014	2015	2015	2015	2015
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 0-66 år	17	17	18	22	17	21
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 67-79 år.	59	52	59	63	59	68
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 80 år og over.	311	286	296	321	301	329
Produktivitet/enhetskostnader for hjemmetjenester						
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner)	410211	436139	393196	248215	264850	237179
Brukerbetaling, praktisk bistand, i prosent av korrigerte brutto driftsutg	2,1	2,2	2,6	1,8	1,1	1,4
Utdypende tjenesteindikatorer for hjemmetjenester						
Andel hjemmeboere med høy timeinnsats	12,6	10,8	10,4	7,8	7,9	7
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 67 år og over	21,6	18	24	15,4	11,6	13,2

Kommentarer til KOSTRA

Andel hjemmetjenestemottakere med omfattende bistandsbehov 0-66 år

Linje 130: Gått ned fra 22,6 til 21,6 fra 2014 til 2015. Dette sier noe om at befolkningen som trenger omfattende tjenestebehov blir eldre.

Andel hjemmetjenestemottakere med omfattende bistandsbehov 67-79 år

Linje 131: Økt opp fra 17,4 til 22,6 fra 2014 til 2015. Dette viser igjen prognosen om økt levealder gir utslag i økte omfattende bistandsbehov.

Andel hjemmetjenestemottakere med omfattende bistandsbehov over 80

Linje 132: Vi ser i KOSTRA-tall at andel hjemmetjenestemottakere med omfattende bistandsbehov, 80 år og over, er høyere hos oss enn sammenlignbare kommuner. Randaberg kommune har 2 avdelinger med heldøgns-bemannet bofellesskap for eldre (Vardheim og Vistestolen, totalt 45 plasser). Disse er registrert som mottakere av hjemmetjenester, de fleste av disse er over 80 år.

Korrigerte brutto driftsutgifter pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner)

Linje 88: viser reduksjon i brutto driftsutgifter fra 436139 til i 2014 til 393196 i 2015. Det igjen betyr at tjenesteyting er mer kostnadseffektiv på tross av at det er flere eldre med omfattende bistandsbehov enn reduksjon av yngre brukere med omfattende bistandsbehov. Det vil altså si at vi har flere brukere men reduserte driftsutgifter.

Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år og over

Linje 102: redusert fra 7,3 til 6,4 fra 2014 til 2015. Dette sier noe om økt press i hjemmetjenesten på grunn av reduserte sykehjemsplasser i 2015. Konsekvensen er økt omfang av eldre med omfattende hjelpebehov som får tjenester i eget hjem.

Personal

Kjøkken: pr. 31.12.2015 er det ingen ledige stillinger. Redusert årsverk med 0,8 pga nedleggelse av kafe.

Psykisk helse og rus: pr. 31.12.2015 er det 1,2 årsverk for miljøterapeut som står ledig, men 1 årsverk er besatt fra 01.01. 2016. 0,2 årsverk står ledig pga permisjon. Leies inn vikar.

Solhadle: 2 ledige helgestillinger pr. 31.12.2015, men flere sykepleiere i store stillinger er ute i permisjoner. Stillingene er besatt av vikarer med lavere kompetanse pga vanskelig å rekruttere sykepleiere.

Sykefravær: Kjøkken: 0,3%, Nyvoll: 7,2%, Solhadle: 9,8%

Vesentlige endringer fra 2014

Samhandlingsreformen gir hjemmetjenesten større faglige utfordringer. Kommunen har ansvar for utskrivningsklare pas. fra første dag, og dette gir utslag både for hjemmetjenester og heldøgns-tjenester. Hjemmetjenesten har i tillegg hatt store utfordringer i året som har vært pga. at sykehjemmet reduserte med 6 sengeplasser. Dette har gitt økt press i hjemmetjenesten både når det gjelder tid og fagkompetanse.

Det har spesielt vært svært utfordrende under ferieavvikling for ansatte i hjemmetjenesten, hvor krav til kompetanse og faglig forsvarlighet er like stor som ellers i året.

Virksomhetsleder har gått over i ny stilling. Ny virksomhetsleder ansatt. Noe utfordringer i hjemmetjenesten og personalgruppen pga høyt sykefravær i ledergruppen første halvår.

Kjøkken:

- Stabil drift 2015.
- Kafe nedlagt februar 2015
- Redusert med 0,8 årsverk

Nyvoll:

- Har hatt stort arbeidspress pga ubesatte stillinger.
- Økning i vedtakstimer grunnet økt behov for tjenester blant psykisk syke yngre mennesker og rusproblematikk.
- Økning av henvendelser fra flyktninger som har behov for tjenester.

Solhadle:

- Økt press pga samhandlingsreform og mindre mulighet for å kunne ivareta brukere på sykehjem grunnet nedlagt avdeling på sykehjem.
- Mangel på dagsenterplasser relatert til vesentlig økning av behov for ivaretagelse av hjemmeboende mennesker med kognitiv svikt. Her har det tidvis vært ventelister.
- Økt press på hjemmesykepleien relatert til økning av forekomst av demens og derved behov for ivaretagelse i hjemmet.
- Logistikkutfordringer. Ny bilavtale inngått.
- Behov for større lager for hjelpemidler. Leid stor container for mer lagerplass.

- Utfordringer med å rekruttere riktig fagkompetanse til vikariater.
- Flyttet ressurser fra hjemmesykepleien over til dagsenter for å kunne øke kapasitet på dagsenter.
- Økende behov for hjemmehjelp.

Til tross for høyt arbeidspress og tidvis mangel på rett kompetanse i hjemmetjenesten er det trivsel og liten «turnover» i personalgruppene.

Mål/ utfordringer 2015	Måloppnåelsen	Framtidig utfordring 2016
Hverdagsrehabilitering	Fokus på hverdagsrehabilitering men noen utfordringer med treningstidspunkter og kapasitet relatert til økende oppdragsmengder ellers i enheten.	Stort fokus på tverrfaglig samarbeid, også i andre enheter
Prioritering av oppgaver	Ansatt fagkoordinator i 100% stilling som gjør en prioritering av oppgaver til enhver tid.	Fokus på godt samarbeid på tvers av enheter og avdelinger.
Kompetanseheving <ul style="list-style-type: none"> • Kartlegging • Felles strategisk styringsplan 	En har til enhver tid fokus på videreutvikling og økt kompetanse i personalgruppene. Flere har fullført fagstige og demensomsorgens ABC.	Ha fortsatt fokus på dette i 2016. Fagutvikler og virksomhetsleder vil samarbeide om dette.
Fag/elektroniske systemer: <ul style="list-style-type: none"> • Gericca – fagsystem, dokumentasjon • Gat – elektronisk turnus/timeliste • Kvalitetslosen 	Alle avdelingene i virksomheten bruker nå GAT turnus/timelistesystem. Fokus på dokumentasjon i fagsystemer.	Fortsatt fokus i 2016. Jobbe videre med dokumentering og riktig bruk av Gericca. Fokus på avviksreg Det jobbes med kvalitetsutvalg og grupper.
Vi vil bevare og ha fokus på godt arbeidsmiljø og samarbeid mellom de ulike enhetene og avdelingene.	Har vært et fokus gjennom hele året på å ha et godt samarbeid i avd. og mellom andre avd. Stort fokus på psykososialt arbeidsmiljø. En har jevnlig møter med tillitsvalgte og verneombud.	Fortsatte å ha fokus på arbeidsmiljø. Vil arrangere fagdager i de ulike avd. Fortsetter med samarbeidsmøter.
Rekruttere/beholde. <ul style="list-style-type: none"> • Helgestillinger • Ringevikarer/ekstrahjelp 		Fortsatt fokus i 2016.

Heldøgnstjenester

Virksomhet heldøgnstjenester består av 4 avdelinger (+ ansvar 347 natt-tjenesten) som gir heldøgn helse- og omsorgstjenester til personer over 18 år. Hver avdeling har eget budsjett og økonomiplan.

Tjenestene ytes etter: Helse og omsorgstjenesteloven

Sykehjem og natt-tjeneste: Nødvendig helsehjelp i form av korttidsopphold, avlastningsopphold og langtidsopphold i institusjon.

Nødvendig helsehjelp om natten til hjemmeboende, beboere i bofellesskap på Vardheim og pasienter på sykehjem.

Vestre Goa bofellesskap: Nødvendig helsehjelp og praktisk bistand/opplæring til 8 personer med psykisk sykdom/rus-problematikk. Tjenesten gis i 1 bofellesskap.

Vistestølen bofellesskap: Nødvendig helsehjelp og praktisk bistand/hjemmehjelp til 21 personer med demenssykdom. Tjenesten gis i 3 bofellesskap.

Vardheim bofellesskap: Nødvendig helsehjelp og praktisk bistand/hjemmehjelp til 24 personer med helsesvikt. Tjenesten gis i 3 bofellesskap.

Kapasitet – totalt 68 heldøgns plasser

- Sykehjemmet har i 2015 disponert 15 sengeplasser. Det er en reduksjon på 6 plasser fra tidligere år. Det har ikke vært kapasitet til å ta imot alle som har hatt behov for opphold i sykehjem. Frem til oktober 2015 har det vært fullt på sykehjemmet. Etter gjenåpning av 6 senger i oktober har det vært 16-19 pasienter
- Natt-tjenesten gir kommunedekkende helsetjenester om natten, og opplever høyt press på tjenesten.
- Vestre Goa har 8 leiligheter i 1 bofellesskap. Alle leiligheter er til enhver tid i bruk.
- Vistestølen bofellesskap har 21 leiligheter fordelt på 3 bofellesskap. Alle leiligheter er til enhver tid i bruk.
- Vardheim bofellesskap har 24 leiligheter fordelt på 3 bofellesskap. Alle leiligheter er til enhver tid i bruk.

Organisering

Avdelingene i heldøgns-tjenester er organisert som én virksomhet fra 01.01.15.

Ansatte og årsverk	Personer	Årsverk
Sykehjem, ansvar 332	30	17,4
Vestre Goa bofellesskap, ansvar 338	23	12,3
Vistestølen bofellesskap, ansvar 343	45	25,4
Vardheim bofellesskap, ansvar 344	35	17,7
Natt-tjenesten, ansvar 347	12	7,5
Totalt	145	80,3

Økonomi

Ved årsavslutning for regnskap 2015 er det et samlet overforbruk på 3 037 583.

Ansvar	Avdeling	Beløp	Revidert budsjett	Forbruk i %	Avvik
332	Sykehjem	13 095 231	13 721 099	95,44	+625 868
338	Vestre Goa bofellesskap	5 085 465	4 743 998	122,37	-1 061 467
343	Vistestølen bofellesskap	19 185 760	17 292 996	110,95	-1 892 764
344	Vardheim bofellesskap	13 036 690	12 715 348	102,53	-321 342
347	Natt-tjenesten	6 548 878	6 160 999	106,30	-387 879
	Sum heldøgnstjenester	57 672 024	54 634 441	105,56	-3 037 583

Årsaker til underforbruk/overforbruk:

Sykehjem - underforbruk

Det var lagt inn en økonomisk «buffer» for å klare overføring av personell (4,2 årsverk) fra sykehjemmet til andre avdelinger som følge av redusert drift fra januar. Gjennomføring av reduksjon av stillinger og overføring av personell til andre avdelinger gikk raskere enn forventet.

Innsparing lønn for leder 5 mnd.

Refusjon for ressurskrevende tjenester som ikke var budsjettet for 2015

Vestre Goa bofellesskap – overforbruk

Reduksjon i refusjon ressurskrevende tjenester pga. endret behov

Overforbruk i lønn knyttet til overtid og høye vikarutgifter

Vitestolen bofellesskap – overforbruk

Ekstra-innleie pga. endret tjenesteomfang; tilsvarende 2,9 årsverk.

Noen faste utgiftsposter som var feilbudsjettet. Dette er rettet opp i B2016

Utgifter knyttet til overgang fra bofellesskap til institusjon fra 01.01.16.

Vardheim bofellesskap – overforbruk

Høyt sykefravær, høye vikarutgifter

Stort arbeidspress med lav grunnbemanning gjør at det ikke er mulig å spare inn ved å gå med redusert bemanning ved sykdom og annet fravær

Ekstra-innleie på kveld siste del av året for å ivareta økende tjenestebehov hos brukerne.

Natt-tjenesten – overforbruk

Overforbruk på lønn knyttet til vikar-innleie og overtid. Bemanningen i natt-tjenesten er marginal, og kan ikke gå med redusert bemanning ved fravær.

Måloppnåelse

Virksomhetsleder gikk delvis ut av sin stilling og overtok lederansvar for sykehjem/natt-tjenesten 6 md pga. at leder gikk over i midlertidig (senere fast) stilling som virksomhetsleder for hjemmetjenesten. Ny leder for sykehjemmet/natt-tjenesten ble ansatt høst 2015.

2015 har vært preget av utfordringer knyttet til faglig forsvarlige tjenester og drift ved reduksjon av sykehjemssenger, samt økt behov for ressurskrevende tjenester både på Vitestolen bofellesskap, sykehjemmet og Vardheim.

Samhandlingsreformen gir oss større faglige utfordringer, som gir utslag for både heldøgnstjenester og hjemmetjenester. Vi opplever økt press, både på tid og kompetanse. Der er behov for å øke spesielt sykepleiekompetansen, men også den generelle fagkompetansen, i avdelingene. Det er særlig vanskelig å rekruttere nok sykepleiere.

Mål / utfordringer 2015	Måloppnåelse
Sykehjem 332: Budsjettvedtak om reduksjon av 6 senger på sykehjemmet fra 01.01.15	<p>Brukere som har hatt behov for opphold i sykehjem har blitt ivaretatt, men det har vært krevende både for sykehjemmet og hjemmetjenesten.</p> <p>Perioden januar – september var det 126 overligg-døgn på SUS, kostnad: kr. 553 000.</p> <p>Tiltak for å overholde budsjettvedtak:</p>

Gjenåpning av 6 sykehjemssenger	<ul style="list-style-type: none">- Overføring av personell fra sykehjemmet til andre avdelinger medio januar- Grundig vurdering om nye brukere har behov for plass i sykehjem eller kan få hjelp i hjemmet. Hjemmesykepleien opplevde økt press på tjenesteomfang fra 2015- Dersom sykehjemmet var fullt, og det ikke var forsvarlig å gi hjelp i hjemmet, måtte pasienter være lenger på sykehuset. <p><u>Konsekvenser for tjenestevting januar-september:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Pasienter som bodde hjemme fikk i mindre grad fått tilbud om vurderingsopphold i sykehjem pga. manglende kapasitet. Dette førte til redusert mulighet for kartlegging av pasienten gjennom døgnet, og økt press på hjemmetjenesten.- Pasienter som var meldt utskrivningsklar fra sykehus med behov for korttidsopphold, og ikke fikk plass, ble liggende lengre på sykehus enn nødvendig. Det opplevdes som en belastning for pasientene. Vår vurdering er at en del av disse kunne kommet seg raskere dersom de hadde kommet til kommunen, i stedet for å ligge på sykehus på overbelegg. I tillegg var det en økonomisk kostnad for kommunen.- Vi har for lav dekning av heldøgstilbud til demens-syke. Når det ikke lenger er forsvarlig at en pasient med demens-sykdom bor hjemme, må vi innvilge opphold med heldøgnsomsorg. Det er til enhver tid fullt i bofellesskapet, og pasientene må vente på sykehjemmet til det blir ledig plass i bofellesskap. Med 15 senger i sykehjem medførte det liten kapasitet til å ta imot personer som trengte korttidsopphold. <p><u>Vedtak om gjenåpning av 6 sykehjemssenger fra 06.10.15:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Vi har lyst ut ledige sykepleierstillinger, men har ikke fått kvalifiserte søkere.- Vi har tatt imot pasienter som trenger korttidsopphold, og leid inn vikarer ved behov. Kompetansebehovet er vurdert ut fra forsvarlighet.- November-desember var det 16-19 pasienter på sykehjemmet- Vi har hatt 2 overligg-døgn for utskrivningsklar pasient på sykehuset etter 05.10.15. Dette skyldtes manglende kapasitet i bemanning en helg.- Pasienter med behov for kartleggingsoppholdt med tanke på kognitiv svikt har fått innvilget korttidsopphold.
Vistestolen 343:	<ul style="list-style-type: none">- Høst 2014 ble grunnbemanning redusert for å

<p>Nye behov for særlig ressurskrevende tjenester</p>	<p>imotekomme økonomiske krav om å følge anbefalt norm for pleiefaktor for personer med demens. I ettertid har det oppstått endret behov hos brukere, som har medført økt bemanning dag og kveld for å gi faglig forsvarlige tjenester. Økningen tilsvarende 2,9 årsverk som medførte betydelig overforbruk i fht budsjett.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Det er forsøkt flere tiltak for å bruke eksisterende ressurser, men det har fått andre negative driftskonsekvenser. - Regelmessig veiledning av spesialisthelsetjeneste - Fast personell har midlertidig økt stilling og det er ansatt nytt personell i midlertidige stillinger. Disse har senere blitt endret til faste stillinger. - Det er tilført ekstra ressurser i B2016
<p>Vardheim 344: Brukerne har økende omsorgsbehov, og i 2015 er der for få årsverk ift. vedtaks-timer</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hjelpebehovet til beboerne på Vardheim har økt betraktelig de siste årene. Vardheim hadde i 2015 en pleiefaktor på 0,76. Det er under anbefalt norm (1) for brukere med omfattende hjelpe-behov. - Avdelingen har klart å ivareta brukernes behov og forebygge arbeidsbelastning hos personalet ved hjelp av lærlinger, systematisk bruk av arbeidspraksis, og innleie av ekstra ressurser i perioder med høyt arbeidspress. - Til tross for misforhold mellom oppgaver og bemanning, opplever vi høy trivsel både i personalgruppen og blant brukere. - Det er tilført ekstra ressurser til bemanning i B2016
<p>Vanskelig å overholde økonomiske rammer, gjelder alle heldøgns-avdelinger.</p>	<p>Har ikke klart å overholde økonomiske rammer i 2015 relatert til behov for kvalifisert personell for å gi forsvarlige tjenester og endret behov hos brukere.</p> <p>Utfordringene er knyttet til:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sikre faglig forsvarlighet, særlig ved ferieavvikling og sykdom - Døgndrift (24/7) - Flere heltidsansatte medfører at innleie av vikar ofte utløser overtidsbetaling - Vanskelig å rekruttere nok sykepleiere og helgeansatte - Brukere som får endret behov for helsehjelp, det gjør seg spesielt gjeldende ved kognitiv svikt/rus/psykiatri
<p>Vi vil bevare og ha fokus på godt arbeidsmiljø og samarbeid mellom avdelingene og andre virksomheter</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Sykehjemmet, Vardheim</u> og <u>Vestre Goa</u> arrangerer fagdag for alle ansatte x 1 pr. år, med spesielt fokus på psykososialt arbeidsmiljø. Medarbeidere gir uttrykk for godt arbeidsmiljø - <u>Vistestølen</u> Det er behov for å jobbe videre med arbeidsmiljø. Startet kartleggingsarbeid for å utvikle tiltak knytte til arbeidsmiljø og samarbeid høst -15. Fortsetter dette arbeidet 2016 - Ledere i hver avdeling har månedlig samarbeidsmøter med tillitsvalgt og verneombud. - 4 ganger i året er det felles samarbeidsmøter for ledere, tillitsvalgte og verneombud fra alle avdelingene.

RANDABERG KOMMUNE

ÅRSMELDING 2015

SIDE 96

Nøkkeltall

Sykefravær (rapport fra GAT)

Sykehjem/natt 5,23 %, Nat-tjeneste 5,19 %, Vestre Goa 6,39 %, Vistestolen 9,28 %, Vardheim 11,93 %

KOSTRA

Utvalgte KOSTRA - tall

Helse og omsorg	Randaberg			Gj.snitt gr. 8	Gj.snitt Rogaland	Gj.snitt landet
	2013	2014	2015	2015	2015	2015
Prioritering						
Plasser i institusjon i prosent av mottakere av pleie- og omsorgstjenester	9,8	10,6	9,6	13,8	18,8	17,5
Dekningsgrader						
Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over	7,5	7,3	6,4	14,9	18,9	18,3
Andel beboere i institusjon av antall plasser (belegg)	77,5	---	76,4*	91,1	95,1	96,2
Produktivitet/Enhetskostnader kommunale institusjoner						
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass	984 469	1 176 206	1 269 433	1 055 961	1 116 633	1024 333
Brukerbetaling i institusjon i forhold til korrigerte brutto driftsutgifter	4,6	2,9	3,5	12,1	14,5	14,4

*Andel beboere i institusjon av antall plasser stemmer ikke. Det er i KOSTRA beregnet ut fra 21 mulige plasser i bygningen, ikke ut fra 15 plasser i drift. Korrekt beleggspersent på 15 senger i drift er 96,8 %

Prioritering:

Randaberg er en kommune med høy grad av hjemmebaserte tjenester og få sykehjemsplasser. Dette har vært en bevisst prioritering i Randaberg kommune i mange år. Vi ser en økning av andel plasser i institusjon i prosent av mottakere av pleie- og omsorgstjenester fra 2013 til 2014. Det er forenelig med forventet prognose for fremtidig behov. Randaberg har en relativt ung befolkning, og økningen i andel eldre som andre kommuner har sett en stund, vil også øke for Randaberg i årene fremover.

I 2015 har vi redusert antall sykehjemsplasser, andel plasser i institusjon i prosent av mottakere av pleie- og omsorgstjenester er derfor redusert i 2015 i forhold til foregående år.

Dekningsgrad:

Andel plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over er redusert i 2015 pga. reduksjon i antall sykehjemssenger.

Reduksjon av sykehjemssenger fra 2015 innebærer en reduksjon i antall plasser på 28,5 %, mens ledig kapasitet i 2014 var på 20,8 %. Det betyr at vi i 2015 jobbet svært målrettet ift. alle som søkte om sykehjemsplass, for å bruke ressursene riktig.

Det har vært tilnærmet full dekning (97%) av plassene i sykehjem i løpet av 2015

Produktivitet/Enhetskostnader kommunale institusjoner

Vi er registrert med høyere korrigerede brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass enn både sammenlignbare kommuner og resten av landet. Det kan forklares med at vi har få institusjonsplasser i kommunen: Sykehjemmet (15) og avlastningssenteret (9).

Avlastningssenteret for barn har høy personaltetthet pr. bruker, og høyere driftsutgifter. Driftsutgifter til sykehjemmet og avlastningssenteret blir lagt sammen, og delt på antall plasser. Utgifter pr. plass blir derfor høye. Andre kommuner har også avlastningssentra og sykehjem, men har ofte langt høyere andel sykehjemsplasser, slik at gjennomsnittspris pr. plass blir lavere.

Randaberg kommune oppjusterer årlig egenbetaling for opphold i institusjon i henhold til nasjonale satser.

Brukerbetaling i institusjon i forhold til korrigerede brutto driftsutgifter er lavere i Randaberg enn andre kommuner. Opphold på avlastningssenteret er gratis. Inntekter på opphold i sykehjem blir derfor fordelt på totale driftsutgifter for sykehjem og avlastningssenteret.

Skole

Innledning

Skoletilbudet i Randaberg er forankret i Opplæringsloven og læreplanverket "Kunnskapsløftet".

Randabergskolen har flere satsingsområder. Disse er beskrevet i [Virksomhetsplan for Randabergskolen](#). Denne planen går fram til 2018, med årlig revidering og evaluering. Hovedsatsingsområdene i perioden er:

- Skolebasert kompetanseutvikling (SKU)
 - Lesing og skriving
 - Vurdering for læring (VFL)
- IKT
- Tidlig innsats
 - "Two teachers" (fra 2016)
 - Glidelåsen
- Læringsmiljø
 - Respekt
- Opplæring flerspråklige / Introbasen

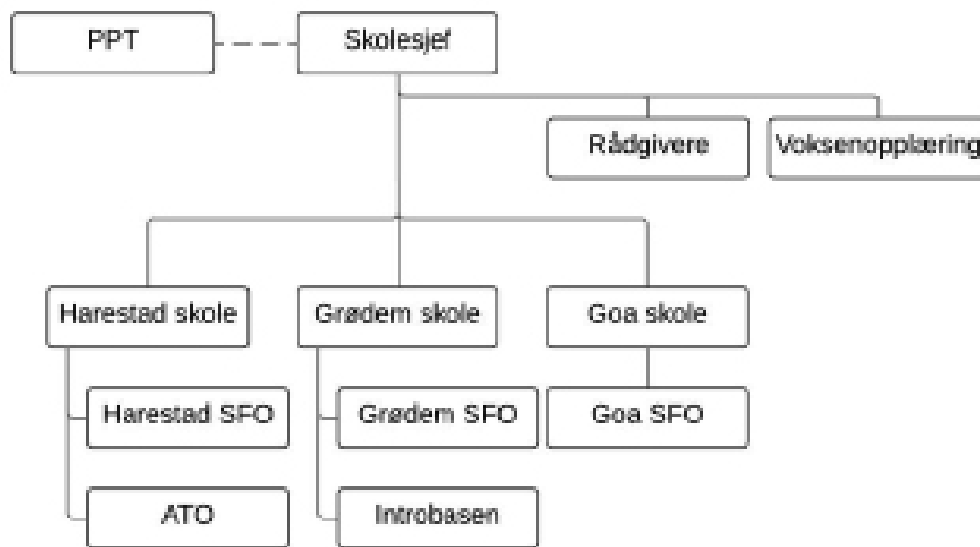
I tillegg har kommunen plan for kompetanseutvikling i tråd med nasjonale føringer for kompetanseskiv i skolen.

Skolesektoren er med i flere forskningsprosjekt og drar nytte av dette i flere sammenhenger, bl.a. til å sette i verk nye tiltak og utvikle egen kompetanse.

Randabergskolen utarbeider også hvert år [en tilstandsrapport](#) som omhandler læringsresultater, frafall og læringsmiljø. Rapporten har også fokus på kvalitet og utvikling på ulike områder i Randabergskolen. Tilstandsrapport for 2015 ble behandlet av [kommunestyret 11.02.2016, sak 2016/17](#).

Organisering

Tjenesteområde skole består av tre 1-10 skoler. Det er 188 årsverk knyttet til tjenesteområdet. De fleste årsverk er lærere. I tillegg er det miljøterapeuter og fagarbeidere/assistenter på SFO-ene.

Skolene

Randsberg kommune har tre kombinerte barne- og ungdomsskoler. Det er tilsammen 168 årsverk på skolene.

SFO

Det er en SFO på hver skole, som har ansvar for å tilby skolefritidsordning til elevene på skolen. Det er tilsammen rundt 17 årsverk på SFOene, fordelt på assistenter og miljøterapeuter.

ATO

ATO er kommunens alternative opplæringstilbud. Samla årsverk i denne avdelingen er 12,8 personer, fordelt på lærere, miljøterapeuter og assistenter.

Introbasen

Introbasen har ansvar for grunnleggende opplæring i norsk for fremmedspråklige elever når disse begynner på skolen i Randsberg. Det er rundt 3,3 årsverk til dette, fordelt på lærere som driver norskopplæring og morsmåslærere/tospråklige lærere. Tallet varierer med antall elever som til enhver tid går på Introbasen og som får tospråklig opplæring.

Voksenopplæringen

Består i 2015 av 0,8 lærerårsverk.

Voksenopplæringen har ansvar for:

- Opplæring på grunnskolen sitt område for voksne.
- Spesialundervisning etter lov.
- Norskopplæring språklige minoriteter.

	2011	2012	2013	2014	2015
Spesialundervisning	4	4	4	2	1
Norskopplæring	14	18	11	10	8
Årsverk	1,94	1,94	1,94/0,8	0,8	0,8

NAV Randaberg har ansvar for norskopplæring med samfunnskunnskap for voksne innvandrere i introduksjonsprogrammet. Denne tjenesten kjøpes fra Johannes Læringscenter. Skoleområdet har ansvar for voksenopplæring i forhold til opplæringslovens § 4A-1 (grunnskoleopplæring) og 4A-2 (spesialundervisning) for voksne.

I september 2013 gikk en av lærerne i voksenopplæringen av med AFP. Det er ikke tilsatt ny lærer i denne stillingen. Dette har sammenheng med at behovet for voksenopplæring er mindre og det er også behov for spesialkompetanse i enkelte tilfeller som en almen lærer ikke har. I andre tilfeller svarer det seg verken økonomisk eller for den aktuelle søker å ha et tilbud hos oss med for eksempel en deltaker. Det er derfor mer hensiktsmessig å kjøpe tjenester fra Johannes Læringscenter eller andre tilbydere som kan gi et bredere tilbud

Behov for voksenopplæring varierer fra år til år. En del personer har behov for oppfølging i enkelte perioder og de kan da få i sitt enkeltvedtak at de kan få hjelp i de periodene de har slike behov. Dette er en fleksibel og god ordning.

Ved ledig kapasitet tilbyr vi også arbeidsinnvandrere å kjøpe opplæring i form av kurs. En setter da sammen grupper med flere «elever» og kan på den måten gi tilpasset opplæring og rask progresjon. Resultatene av disse kursene ser vi ved at flere av våre kursdeltakere oppnår god nok norskkunnskap raskt og kan dermed komme seg ut i jobb. Manglende norskkunnskap er en stor barriere i forhold til å få jobb.

Skolesjefens stab

Skolesjefen har en stab på til sammen 2,5 årsverk (inkl. skolesjef). Staben har ansvar for skolens ulike satsingsområder, inkluderte skolens IKT-satsing.

Administrering av voksenopplæringen, vedtak i forhold til grunnskoleopplæring for voksne flyktninger og innvandrere ligger til skolesjefens stab.

Økonomi

Samla budsjett i 2015 var 136 949 000 kr.

Skolene får fordelt midler etter en fordelingsmodell som kommunen har brukt en del år. På rektormøtet gjennomgår en hvert år modellen for å sikre at det er en "rettferdig fordeling" mellom skolene.

Hvert år gjennomgås tallmaterieell og det vurderes om det er spesielle forhold ved den enkelte skole vi må tas hensyn til. Dersom det skjer store endringer fra et skoleår til neste skoleår på en skole, kan det være aktuelt å gjøre endringer mellom skolene midt i budsjettåret. Tall som da vurderes er elevantallet totalt, fordeling av barn på barne- og ungdomstrinn, elever med

store behov for en-til-en-oppfølging og elever som har krav på grunnleggende norskopplæring.

22 Skole :	R 2015	B 2015	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond :	139 250	136 949	2 300
Avsatt bunde driftsfond	99		
Bruk bunde driftsfond	-1 156		
Driftsresultat før evt bruk/avsetning til driftsfond :	138 193	136 949	1 243
Bruk/avsetning til driftsfond :	-1 244		
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond :	136 949	136 949	-0

2015 har vært et krevende år økonomisk for Randbergskolen og en har måtte bruke store deler av fondsmidlene til å dekke overforbruket.

Årsakene til at det økonomiske resultatet skyldes i hovedsak tre forhold.

Skoleutgifter knyttet til elever fra Randberg kommune som er i fosterhjem i andre kommuner har økt mye uten at det er tatt høyde for i budsjettet for 2015.

Randberg kommune har elever ved Auglend skole, avdeling for hørselshemmede. De siste årene og spesielt 2015 er disse skoleplassene blitt priset høyt. Det har vært samtaler med Stavanger kommune og det blir i disse dager levert skriftlig klage på kostnadene her. Stavanger kommune har sagt at de ser på systemet for 2016 og vil endre beregningsgrunnlaget.

Skolene har i tillegg utfordringer i forhold til enkeltelever som trenger tett oppfølging hele skoledagen. Ekstrakostnaden ved å ansette flere personer har en da finansiert ved bruk av fond.

Måloppnåelse

Virksomhetsplanen for 2016/18 som legges frem til politisk behandling for sommeren vil også inneholde en kort evaluering av planen for 2014/15. Denne planen inneholder også målformuleringer for de ulike satsingsområdene. Tilstandsrapporten for 2015 inneholder i tillegg oppsummeringer på ulike områder. I denne årsmeldingen trekkes noen sentrale punkt fram.

Læringsmiljø

- Respekt er fortsatt et program som videreføres i Randbergskolen for å sikre et godt og trygt læringsmiljø. I 2015 har vi planlagt samarbeid mellom småskoletrinnet og barnehagene for å gjøre overgang mellom barnehage og skole enda bedre. Personalet på småskoletrinnene vil fra sommer 2016 delta i en felles skolering, kalt "Være sammen", sammen med barnehagepersonalet. Målet er at voksne møter barn på samme måte, at barn trygges og møter voksne som både setter grenser og ser hvert barn.
- God klasseledelse og tydelige, autoritative voksne trygger elevene og bidrar til godt læringsmiljø. Alle nyutdannede har tilbud om veiledning bl.a. for å komme inn i denne rollen, og for å bli trygge klasseledere. Dette området har vi kontinuerlig fokus på.

- Alle skolene deltar i Trivselslederprogrammet, noe som bidrar til aktivitet og positive opplevelser i friminutt/midttid. utfordringen er å få med elever fra ungdomstrinnet, men skolene søker å tilpasse aktiviteter som også fenger denne elevgruppen. Turneringer av ulike slag er eksempel på slike aktiviteter.
- Andre tema som tas opp hvert år er nettreger og bruk av sosiale medier.
- Psykisk helse er et tema særlig ungdomstrinnet har i sine planer, og vi ser at dette blir stadig viktigere for våre ungdommer, og er en utfordring for flere elever. Skolene har system for å møte disse utfordringene, men det krever gode samarbeidsrutiner og systemisk arbeid på flere sektorer.

Læringsresultater

- I Randabergskolen har vi de siste årene hatt særlig oppmerksomhet på resultatene på sentralt gitt eksamen opp mot standpunkt karakterene. Dette for å gi våre elever de samme konkurranseforutsetninger som elever fra omkringliggende kommuner. Det har vært en utfordring at det kan synes som vi i Randaberg har ligget noe lavt på standpunkt karakterer, men dette ser ut til å bedre seg. På nasjonale prøver ligger Randaberg på landssnitt eller bedre, men det er forskjeller mellom skolene og mellom trinnene på den enkelte skole. Det er derfor viktig at vi følger dette og bl.a. fokuserer på hvordan vi vurderer. For å gi lærerne redskap til å reflektere og endre på vurderingskulturen gjennomfører skolene i Randaberg et skolebasert kompetansehevingstiltak i perioden 2015-2017 om vurdering for læring. Det er også et mål at flere og varierte vurderingsformer skal nyttes, ut fra hva forskning viser at har positiv effekt på læring.
- Pedagogisk bruk av nasjonale prøver (NP) kan gi gode innspill i forhold til hvilken kompetanse elevene våre trenger. Fra 2015 har alle lærere kunnskap om analyseverktøy som kan nyttes i forbindelse med nasjonale prøver, - og vi ønsker at NP på denne måten gir oss økt kompetanse på å tilpasse undervisningen mot den kompetansen det er forventet at elevene våre skal håndtere.
- På småskoletrinnet har en god lærertetthet, enten ved å ha små klasser eller flere pedagoger i klassene. Det er i tillegg styrkingsressurser på alle trinn slik at en kan trene på ulike tema/ha korte kurs eller på andre måter tilpasse opplæringen til elever. Skolene har tilgang til, og bruker mange nettressurser som gjør at opplæringen kan være differensiert og variert.
- Alle skolene har veilederressurser og ressurslærere som bistår lærerne i deres arbeid i klasserommet både i fag og på spes.ped.- og sos.ped.feltet.
- Alle skolene har også fokus på tidlig innsats - det at skolen setter i gang tiltak for å unngå at elever i utgangspunktet faller etter i skoleløpet på en slik måte at det vanskeliggjør videre læring. På ungdomstrinnet har vi fortsatt opplegget fra NyGIV-satsingen, som er et prosjekt fra 2012 for oppfølging av de svakeste presterende elevene på 10. trinn for å forberede mot videregående opplæring. I Randabergskolen har vi et godt system rundt dette og mener at det bidrar positivt inn mot videregående opplæring. Ny forskning nå viser at tiltaket på landsbasis ikke har så gode resultat som forventet, men at det i Rogaland ser ut til å være bedre.
- Fra høsten 2015 har pilotprosjektet "Glidelåsen" fulgt opp ungdom i videregående opplæring, der en har vurdert at det foreligger visse risikofaktorer som kan gjøre overgangen grunnskole- videregående skole utfordrende. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom Rogaland fylkeskommune og Randaberg kommune, og har som mål å gi erfaringer for hvordan en kan hindre frafall, og hvilke tiltak som kan nyttes. Dette prosjektet skal vare i 3-5 år, og skal fra 2016 også følges av forskning. Fram til nå har prosjektet gode resultat, alle elever som startet er fortsatt med.

- Skolene viderefører arbeidet med å redusere spesialundervisningen og heller bruke ressurser til tilpasset opplæring. Dette gir en større fleksibilitet, bredere nedslagsfelt og mulighet for å tilpasse undervisningen også til de faglig sterke elevene. Alle skolene har hatt fokus på dette over flere år og kommunen har klart å få en nedgang i elever med spesialundervisning. Fortsatt skiller kommunen seg ut fra andre kommuner med at vi har mange elever på småskoletrinnet som får spesialundervisning. Det er i tråd med tidlig innsats-satsingen og den fortsetter vi med. Målet er å ha færre elever på ungdomstrinnet som har behov for spesialundervisning, bedre ressursutnyttelse og bedre tilpasset undervisning ut fra den ordinære læreplanen.
- Høsten 2015 har vi også forberedt et prosjekt sammen med PPT og Statped Vest. En ser på hvordan en kan styrke samarbeidet mellom skolen og PPT på en slik måte at flere elever kan nyttiggjøre seg det ordinære undervisningstilbudet. Samtidig vil en styrke den tilpassede undervisningen, slik at færre trenger spesialundervisning og ressursene nyttes på hensiktsmessige og gode måter. Gode rutiner er sentralt i dette prosjektet. Prosjektet er under forberedelse og starter opp høsten 2016.

Introbasen

- Introbasen tar mot grunnskoleelever med lite eller ingen norskkompetanse fra hele kommunen, og er lokalisert på Grødem skole. Antall elever på introbasen varierer fra år til år. Alder på elevene samt tidligere skolegang varierer også. Elevene på introbasen er der fire dager pr uke og har en hjemmeskoledag. Dette for å bli kjent med egen skole og klassekamerater. Denne dagen, spesielt den første tiden, er svært utfordrende å få til.
- I 2015 er det laget en plan for hvordan opplæringen organiseres og hvordan samarbeid mellom introbasen og hjemmeskolen ivaretas. Introbasen organiserer også morsmållærere, og har et tett samarbeid med de ulike skolene. Det er også satt i verk tiltak for å gi økt kompetanse til lærere på hjemmeskolen i forhold til å ha flerspråklige elever med ulik språkkompetanse i klassene.
- Organisering av opplæring på grunnskolenivå for flerspråklige vil kunne endres etter hvilke behov som til enhver tid gjelder, som f.eks. antall elever og alder på elevene.

IKT

- Januar 2015 ble det laget en ny IKT-plan for Randabergskolen. Målene for planen er fulgt i 2015. Hovedendringen i planen er at Randabergskolen nå offisielt går over til Google Apps for Education for både elever og ansatte på alle tre skolene. Det blir også kjøpt inn Chromebook i stedet for bærbare PCer til ansatte og elever.
- Høsten 2015 ble det delt ut nye Chromebook-maskiner til alle ansatte og elever på 8. trinn. Dette er fortsattelsen av kommunens satsing på 1-til-1 for alle elever på ungdomstrinnet.
- Randaberg kommune og Lesesenteret ved UiS samarbeider om forskningsprosjektet "Respons", der Lesesenteret forsker på endringer som skjer i klasserommet når elevene får 1-til-1-tilgang til bærbare digitale enheter.
- Arbeidet i Randabergskolen fortsetter å få oppmerksomhet fra sentrale aktører nasjonalt og lokalt - <http://www.iktogskole.no/?p=4107>. Både Sola kommune og Trondheim kommune har IKT-satsingen i Randabergskolen som utgangspunkt for sin egen satsing og vi samarbeider tett om videre utvikling.

Systemarbeid

- Arbeidet med Kvalitetsløsen videreføres. Det meste av skolens dokumenter er lagt inn og det gjøres et aktivt arbeid med å holde dokumentene oppdatert. Avviksmeldinger

blir fort i losen og det gir større mulighet til å følge opp områder som ikke fungerer etter forutsetningene.

- Kvalitetssamtale gjennomføres mellom skolesjef og skolene hvert år, gjennomført første gang i 2010.
- Det er laget kvalitetsmelding også for 2015. Den er politisk behandlet og det er gjennomført et dialogmøte med politikerne i forkant av dette. Både skolene og politikerne gir positive tilbakemeldinger på dialogmøtet.
- I 2012 ble det skoleadministrative systemet Visma FLYT Skole innført på alle tre skolene. Skolene er enda svært positive til systemet og opplever det som et steg i rett retning. Et digitalt opptakssystem for SFO kom på plass våren 2015 og ble brukt til opptaket for høsten 2015. System for utsending av SMS til elever, foresatte og ansatte i skolen er på plass og tatt i bruk, og vi har også fått mulighet til at foreldre kan sende SMS direkte til skolen og læreren gjennom Visma FLYT Skole. Sammen med Visma FLYT Skole har også ansatte i skolen og elever fått tilgang til FEIDE, noe som gjør elektronisk autentisering enklere på en rekke pedagogiske nettsteder.

Kompetanseplan

- Tiltakene i kompetanseplanen er i stor grad gjennomført som planlagt. Fullstendig rapport gis i forbindelse med ny kompetanseplan for 2016/2017.

Planlegging av nye Harestad skole med kulturscene

- I 2015 ble detaljprosjektet slutført og anbud ble lagt ut. 1. byggetrinn ligger innenfor de vedtatte økonomiske rammene for prosjektet.
- Bygging av 1. byggetrinn ble startet i 2015 og byggetrinnet er planlagt å stå ferdig våren 2017.
- 5.-10. trinn på Harestad skole flytter inn i 1. byggetrinn våren 2017 og har oppstart skolestart august 2017.

Ungdomstrinn i utvikling

- Randaberg kommune var fra høst 2014 til januar 2016 med i den nasjonale strategien Ungdomstrinn i utvikling (UiU). Strategien var utarbeidet på bakgrunn av st.meld. 22: Motivasjon – Mestring - Muligheter. Hensikten med satsingen er god praksisendring over tid og å utvikle skolen som lærende organisasjon, slik at alle ledere og ansatte kan samarbeide godt om å forbedre elevenes læring. I Randaberg har alle lærerne vært omfattet av satsingen, også på barnetrinnet. Randaberg kommune valgte lesing som det første felles satsingsområde for skolene, og fra høsten 2015 ble også skriving og vurdering for læring tatt med, da disse områdene henger tett sammen.
- Kommunen har valgt å videreføre modellen fra den nasjonale strategien, og viderefører ordningen med ressurslærere på alle skolene, og tiltak for skolebasert kompetanseheving. Dette finansierer nå skolen. I tillegg er kommunen med i et 2-årig pilotprosjekt med såkalte lærerspesialister, der en får midler til lønn og frigjøring, og disse inngår nå i videreføringen av strategien.
- Evalueringen av deltakelsen i den nasjonale strategien fra Randaberg ble gjennomført høsten 2015, og var svært positiv fra både de enkelte skolene og skoleeier. Endringsarbeid krever tid, og det er hovedgrunnen til at vi velger å videreføre strategien, og legge inn våre målsettinger på områder vi mener er sentrale for god utvikling i Randabergskolen. Derfor må også måloppnåelsen ses i lengre perspektiv.

Nøkkeltall

ØSI-tall	2011	2012	2013	2014	2015
Areverk knyttet til undervisning	147	143	134	130	124
Elevtall	1546	1532	1485	1482	1483
Elever med enkeltvedtak	113	86	97	118	93
Elever som får morsmåts / tospråklig opplæring	32	39	25	35	24
Elever som får GNO	42	53	44	45	47
Barn i SFO	347	360	367	352	350

	2011	2012	2013	2014	2015
Elever fra Randaberg i private skoler utenom kommunen	26	28	24	51*	99*
Elever fra Randaberg som er fosterhjemsplasserte i andre kommuner	10	12	13	15	14
Elever fra Randaberg som går på spesialskole i andre kommuner	2	4	4	4	5

* Tallet er nå det totale antall elever som står folke registret til Randaberg kommune, men som ikke går i Randabergskolen. Dette inneholder tall for elever som går på skole i utlandet eller private skoler som ikke rapporterer til, eller får tilskudd fra, staten.

RANDABERG KOMMUNE
ÅRSMELDING 2015

SIDE 106

KOSTRA

	1127 Randaberg	1127 Randaberg	1127 Randaber g	EKG08 Kostr gruppe 08	EKA11 Rogaland	EAKUO Landet uten Oslo
	2 013	2 014	2 015	2 015	2 015	2 015
Prioritering						
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), i prosent av samlede netto driftsutgifter	24,1	23,7	24,2	21,4	20,3	19,4
Netto driftsutgifter grunnskolesektor per innbygger						
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger	12 600	12 830	12 758	10 721	10 617	10 187
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger	68	25	67	109	166	160
Netto driftsutgifter grunnskolesektor per innbygger 6-15 år						
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år	84 891	87 885	89 534	81 284	80 929	82 568
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år	1 179	433	1 192	2 012	3 011	3 216
Netto driftsutgifter til skolelokaler (222), per innbygger 6-15 år	15 382	14 942	14 292	15 134	15 216	16 943
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger 6-15 år	307	358	437	1 950	1 178	2 148
Dekningsgrader						
Andel elever i kommunens grunnskoler, av kommunens innbyggere 6-15 år	98,0	96,5	96,9	96,5	94,8	96,0
Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring	2,9	3,0	3,2	3,7	6,1	5,3
Andel elever i grunnskolen som får morsmålsopplæring	1,7	2,4	1,6	1,5	2,6	2,3
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	6,5	8,0	6,3	8,2	7,7	7,9
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 1.-4. trinn	7,0	8,1	8,0	5,3	5,8	5,2
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 5.-7. trinn	5,5	6,7	5,2	9,7	9,1	9,2
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 8.-10. trinn	6,8	9,0	5,1	10,7	9,2	10,3
Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt	21,5	18,1	22,7	17,2	16,8	17,6
Andel elever i grunnskolen som får tilbud om skoleskyss	4,7	3,7	4,0	23,6	12,0	23,2
Produktivitet / enhetskostnader						
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per elev	107 789	112 093	112 056	109 544	107 971	113 374
Utdypende tjenesteindikatorer						
Elever per kommunal skole	497	493	494	243	266	217
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10. årstrinn	12,3	12,6	13,1	14,1	13,8	13,5
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-4. årstrinn	12,0	12,4	11,6	13,7	13,6	13,2
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 5.-7. årstrinn	13,2	13,3	13,8	13,6	13,4	13,0
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.-10. årstrinn	11,8	12,1	14,5	15,1	14,6	14,1
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng	41,1	40,0	40,9	..	40,6	40,7

- Netto driftsutgifter til grunnskole (202), i prosent av samlede netto driftsutgifter. Randaberg kommune har fortsatt en ung befolkning noe som betyr at større del av kommunebudsjettet går til skole når en fordeler det på antall personer i kommunen. Her skiller kommunen seg ut både i forhold til Rogaland, kommunegruppen og landet.
- Randaberg kommune har fokus på barn og unge og satser på skole. Det viser igjen i oversikten over driftsutgifter til grunnskolen.
- Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215). En del av personalet i SFO jobber også i skoletiden. Styringstiltak i SFO blir også til en viss grad ført på skolens budsjett. Det gjør at kostnader til skole er høyere enn det reelt er og kostnader til SFO lavere. Skolene får sine økonomiske rammer og disponerer de etter behov.
- Andel elever som får spesialundervisning. Randaberg ligger godt under de andre kommunene. Det er flere elever på 1.-4. som får spesialundervisning, mens det er få på 5.-10. trinn. Dette er en utvikling vi ønsker, jfr. satsingen på tidlig innsats for elever i 1.-4. trinn. Til tross for lav prosentdel elever som får spesialundervisning bruker vi mange timer til dette. Det er fordi de elevene som får spesialundervisning krever svært mange timer, f.eks. elever på ATO.
- Gruppestørrelse. Randaberg kommune har en effektiv skoledrift. Lite ressurser går til administrering og det gir mulighet for tettere oppfølging av elevene og større mulighet til å ha gruppedeling i ulike fag. Når gruppene på ungdomstrinnet er såpass små er dette knyttet til hvordan tallet blir regnet ut - antall elevtimer / antall lærertimer. Det betyr at når kommunen har flere elever på ungdomstrinnet med full dekning (f.eks. i ATO) vil gruppestørrelsen synke markert – uten at undervisningsgruppene i praksis blir endret. I tillegg er det små ungdomstrinn på noen av skolene våre. Det medfører en høyere ressursbruk fordi elevene skal ha mulighet til å velge for eksempel 2. fremmedspråk og valgfag.
- Elever med direkte overgang til videregående skole. Her er det noen variasjoner fra år til år. Det er etablert gode rutiner for kontakt mellom grunnskolen og videregående skoler slik at årsaken til dette er kjent og det jobbes systematisk for å følge opp de ungdommene dette gjelder.
- Grunnskolepoeng. Her er resultatene for 2015 fremdeles gode. Dette henger sammen med en mangeårig satsing for å få standpunkt karakterer og eksamens karakterer til å harmonere bedre. Dette må vi følge opp videre og sikre at denne balansen holder seg.

Kultur

1) Innledning

I 2015 har flyktningarbeidet innenfor kultur stått i fokus, ikke minst gjennom fritidsavdelingens nye prosjekt «Aktiv Fritid for alle». Med stallig støtte fra Bufdir har avdelingen jobbet med integrering av flerspråklige i fritidsaktiviteter. Dette prosjektet har en link til de fleste andre avdelingene og arenaene innenfor kultur i Randaberg, som kulturskole og bibliotek, og ikke minst idrettsarenaen.

Etableringen av Landsbyforeningen i Randaberg AS er en av de viktigste enkelthendelsene for Randaberg kommune i 2015. Med dette har Randaberg fått en sterk pådriver for utvikling av sentrum med den milksen av næring, handel og kultur som må til for å skape en levende landsby. Som følge av dette fikk både Vårmarken og Høstmarken med Landsbyuka et solid løft i fjor.

Med kåringen av danske Rorbæk og Møller Arkitekter som vinnere av arkitektkonkurransen for det maritime vitensenteret i Tungevågen ble en ny viktig milepel nådd for dette prosjektet. Konkurransen fikk stor internasjonal oppslutning og hele 137 bidrag ble sendt inn til konkurransen.

I 2015 gikk rundt 25 prosent av Randabergs kulturkroner til overføringer andre. En del av disse midlene er knyttet til deltakelse i regionale institusjoner, organisasjoner og selskaper. Jærmuseet, Jæren og Ryfylke friluftsrådene, Folkehallene/Randaberg Arena, Region Stavanger og Nordsjøveien er sentrale samarbeidspartnere når det gjelder å utvikle Randaberg som en aktiv og attraktiv landsby. Tilskudd til lokale organisasjoner bidrar på sin side til å stimulere kor og korps, idrettslag, frivillige barne- og ungdomsarbeidet innenfor kristen- og menighetslivet og andre deler av organisasjonslivet.

2) Organisering

Tjenesteområdet for kultur har fire avdelinger: Fritid, Idrett/Randaberghallen, Randaberg folkebibliotek og Randaberg kulturskole. I tillegg er Vistnestunet og Tungenes fyr direkte tilknyttet kultursjefen, uten å være egne avdelinger. Disse to enhetene drives i tett samarbeid med Jærmuseet. Under avsnittet Måloppnåelse er det gitt en nærmere beskrivelse av de ulike avdelingene og enhetenes arbeidsområder. Det overordnede ansvaret for folkehelse er flyttet til Helse og oppvekst. Kultur har hatt en stilling som folkehelserådgiver som opphører fra 2016.

Ansatte og årsverk	Personer	Årsverk
Kultur (Ledelse, allment kulturarbeid, kulturminnevern, folkehelse, Vistnestunet, historisk tun og besøksgård mm)	4	3,1
Randaberg kulturskole	14	7
Idrett/Randaberghallen	16	5,4
Randaberg folkebibliotek	7	4
Fritid	13*	5,7
Totalt	54	24,8

*I tillegg til en medarbeider i prosjektstilling fra sommeren 2015, i tilknytning til prosjektet «Aktiv fritid for alle».

3) Økonomi

Kultur hadde et mindreforbruk på kr 188 000 før avsetninger til driftsfond, og oppnådde med det innsparingsmålet som var satt for 2015 med grei margin. Det er spesielt avdelingene Fritid og Idrett som har hatt noe mindreforbruk, som bl.a. skyldes stillingsvakanser og lavere strømutfgifter enn budsjettet. En del av dette mindreforbruket veies opp av innsparingstiltak som er budsjettet under ansvar 500 Kultur.

50 Kultur :	Rekneskap	Budsjett	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond:	22 736	23 076	-342
Avsatt bunde driftsfond	247		
Bruk bunde driftsfond	-69		
Avsatt driftsfond	125	102	
Bruk driftsfond	-47		
Driftsres. før ev. bruk/avsetning til driftsfond:	22 992	23 180	-188
Bruk/avsetning til driftsfond :	156		
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond:	23 148	23 180	-32

Avsetning og bruk av driftsfond er knyttet til midler som er øremerket, bl.a. gjennom eksterne tilskudd som ikke er brukt opp i 2015, og som dermed settes av på fond. Det største er tilskudd fra Bufdir til prosjektet «Aktiv fritid for alle» der kr 200 000 overføres fond for bruk i 2016.

4) Måloppnåelse

Ansvar 500 Kultur

Tungenes fyr

18 402 besøkende er det nest beste besøkstallet som noensinne er registrert på Tungenes fyr.

Fyret drives i samarbeid med Jærmuseet, og representerer Jærmuseet i Kystverkmuseen. Det har i etatsmuseet et spesielt ansvar for forskning, dokumentasjon, formidling og bevaring av Kystverkets los- og trafikkentralhistorie.

Den franske maritime kunstneren Romaine DeBrest stod bak hovedutstillingen på Tungenes fyr i 2015. «Sommerleir for framtidens fyr» besto av kunstneriske fyrskulpturer laget av gjenbruksmateriale. Sol- og vindenergi skapte bevegelse og lys i skulpturene, som raskt ble en populær attraksjon for kafégjester og turgåere i området.

Konsertserien «Lorsdag på Tungenes» har etter hvert blitt en etablert musikkarena i regionen. Konsertene er stort sett godt besøkte, publikum og artister gir svært gode tilbakemeldinger til oss.

Nærmere 350 elever har deltatt på undervisningsopplegg knyttet til «Mat fra fjæra» og «GPS-navigasjon».

Arkitektkonkurransen for det maritime vitensenteret «Vitenvågen» ble avsluttet i januar og juryen offentliggjorde den 12. mars på en seremoni i Sjøbruksmuseet det danske firmaet Rørbæk og Møller arkitekter som vinnere med prosjektet «Vitenlandskapet». Det ble utarbeidet en kort animasjonsfilm som beskriver prosjektet. Denne ligger ute på Youtube og på www.maritimtvitenscenter.no

Vistnesstunet museumsgård

2015 ble preget av utfordringer knyttet til gårdsdrift og dyrehold. Samtidig hadde gården det høyeste besøket som har blitt registrert siden Randaberg kommune inngikk samarbeidsavtale med Jærmuseet desember 2008. *Jul på Vistnesstunet*, 22. november, satte publikumsrekord med hele 1300 besøkende.

I et samarbeid mellom fylkesmann, Jæren friluftsråd og Randaberg kommune har det blitt utarbeidet en ny forvaltningsplan for det statlig sikra utmarka/naturområdet på Vistnes.

Nesten 900 barn har fått et undervisningsopplegg i tilknytning til temaene *Byggeskikk og arkitekter*, *Fugler rundt Vistnesstunet* og *Køkker i friluft*. Grunnskolen i Randaberg sitt opplegg for elever med spesielle behov ble avsluttet våren 2015. Fra høsten av ble det imidlertid startet opp et ukentlig opplegg for elever ved IO-avdelingen på Randaberg videregående skole, noe som ser ut til å fungere bra for alle parter.

Det ble gjennomført tre uker med feriekubb med til sammen 73 barn totalt. I høstferien ble det gjennomført to dager med «Køkker i friluft» med 21 barn.

I løpet av våren ble utstillingen «Hjå dyrlegen» satt opp i ljoset. For første gang ble det i samarbeid med U159 arrangert *Allehelgensaften/Halloween på Vistnesstunet* med godt oppmøte både fra mellom- og ungdomstrinnet.

Randaberg kulturskole

Kulturskolen gir barn og unge i kommunen fagopplæring innen estetiske fag. Opplærings-tilbudet er av høy kvalitet, og lærerne er spesialutdannet. Det undervises i musikkinstrumenter, solosang, kor, band, bilde og form, ballett og jazzdans. Kulturskolen tilbyr i tillegg musikkgrupper til barn i de kommunale barnehagene, PUH- samspillgruppe for voksne og musikkterapi til barn og unge i barnehage og grunnskole. Randaberg kulturskole er forankret i Opplæringslovens § 13- 6.

Kulturskolen tilbyr grunnskolene samarbeid via «Den kulturelle skolesekken» gjennom forskjellige tilrettelagte kulturtilbud. Kulturtilbudet «Minnes melodis» blir tilbudt til syke- og aldershjem. Kulturskolen arrangerer åpne konserter, utstillinger og arrangementer gjennom hele skoledret. En betydelig aktivitet skjer også ved at elever opptrer i forskjellige sammen-henger, lokalt og regionalt, etter invitasjoner fra private og kommunale instanser.

Fremtidige utfordringer

- Elevens tilknytning til Kulturskolen, og elevens utvikling i faget over flere år, blir sterkt vektlagt. Kulturskolens egenart utgjør en fordypning i estetiske fag og er basert på egenøving og selvdisciplin. Dette betyr at skolelaget står i kontrast til tilbud som kan virke attraktive i kortere perioder. Med elevens beste i fokus vil en arbeide for at fagenes relevans stadig oppdateres, uten å gå på akkord med den grunn-leggende intensjonen med fagtilbudene.

- Arbeide for at ny rammeplan for skoleslaget skal kunne realiseres også med hensyn til fordypningsprogrammet. Talentene må bli ivaretaft ut fra intensjonene i planen på lik linje med øvrige elever. Elever som over flere år viser en særlig interesse for faget, bør få det beste grunnlaget for et framtidig yrkesvalg.
- Arbeide videre for at Randaberg kulturskole også i framtiden skal være et viktig opplæringsstilbud i nærmiljøet for barn og unge i Randaberg kommune.

Randaberg folkebibliotek

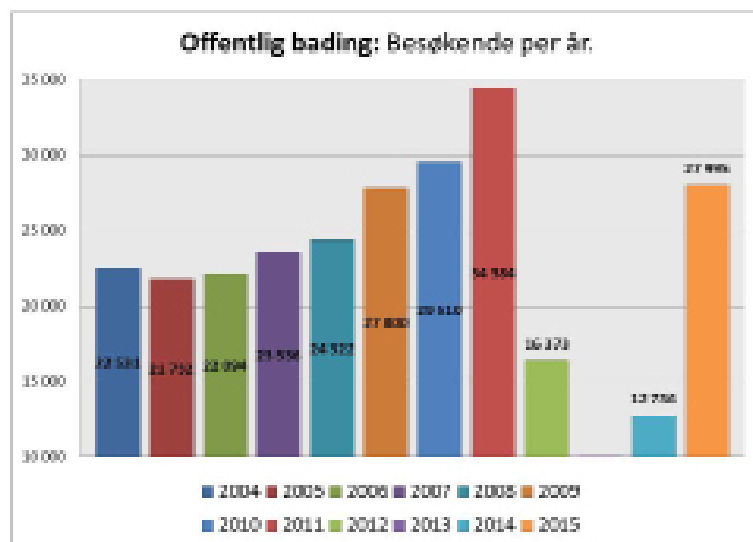
Avdelingen har ansvar for utlån av bøker og andre medier til kommunens innbyggere og litteratur og informasjonsformidling. I tillegg skal det være en uformell møteplass på tvers av generasjonene.

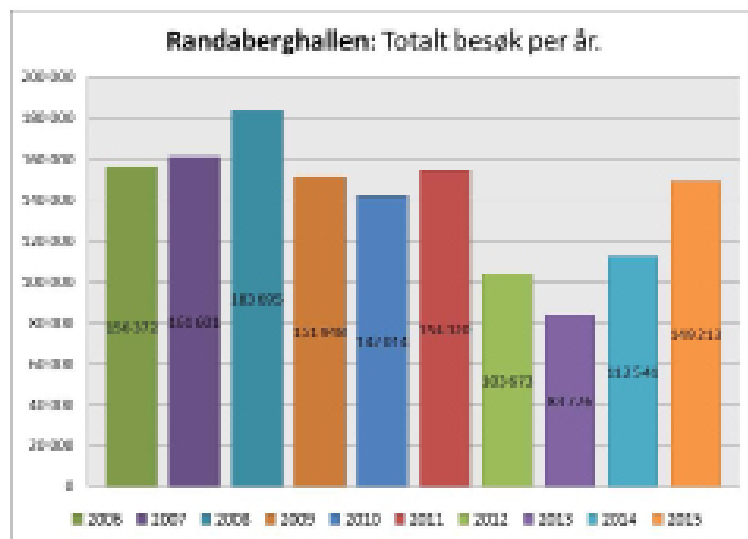
Som det framgår av tabellen i avsnittet *Nøkkel tall* gikk besøket på biblioteket opp fra 2014 til 2015, men det er noe usikkerhet knyttet til tallene for 2014. Biblioteket brukes fortsatt mye til ulike aktiviteter som avis- og tidsskriftlesing, lekselesing og data/internettbruk. Det har blitt en uformell møteplass for noen av pensjonistene i Randaberg. Arrangementene for barn og voksne er godt besøkt. Vi blir også brukt av SFO særlig i forbindelse med skoleferiene. Nedgangen fortsetter i utlån av alle media. Den prosentvis største nedgangen er fortsatt på dvd'er. Utlånet e-bøker er ikke med i statistikken over utlån.

I 2015 fikk Randaberg folkebibliotek tildelt midler til arenautvikling både fra Nasjonalbiblioteket og Rogaland fylke og fra Nasjonalbiblioteket. Disse midlene blir realisert i 2016 til et bredt spekter av arrangementer for voksne, ungdom og familier/barn. Alle aktivitetene gjennomføres delvis med egne krefter og delvis med «innkjøpte» bokpratere/forestillinger

Avdeling idrett/Randaberghallen

Avdelingen har ansvaret for å legge til rette for utvikling av fysisk aktivitet med hovedvekt på barn og ungdom i samarbeid med skolene, med foreningslivet og øvrig publikum.

Besøkstall i svømmehallen gjelder offentlig bading. I tillegg har hallen skolesvømming, svømme- og stupe trening, samt stævner.

Totalt besøk i Randaberghallen er beregnet ut fra automatisk telling i hovedinngangsdører.

Vesentlige endringer fra tidligere år

Besøkstallet er høyere ettersom svømmehallen nå har er tilbake i vanlig drift, og ligger nå på nivå med besøkstallet før rehabiliteringen ble igangsatt. Hallen var stengt fra slutten av juni 2012 til august 2014 pga. rehabiliteringen.

I 2015 har det blitt gjort en del arbeid med utarbeidelse av nye retningslinjer for bruk av Randaberghallen. Dette arbeidet er videreført og fullført i 2016.

Avdeling fritid

Avdelingen har ansvar for:

- Drift av kommunale fritidstilbud
- Tilrettelegging for det frivillige barne- og ungdomsarbeidet gjennom blant annet tilskuddsordninger og gratis lokaler til fritidsaktivitet, og ansvar for dirigent og instruktørordning til skolekorpsetene.
- Fritidskontaktordningen for voksne og tilrettelagte fritidsaktiviteter
- Tilrettelegging for ulike kulturarrangementer i samarbeid med resten av tjenesteområdet. Avdelingsleder er koordinator for «Den kulturelle spaserstokkene»

Viktige hendelser i 2015

- Oppstart «Aktiv Fritid for alle – prosjektet». Mottatt barnefattighdomsmidler fra Bufdir til 65 % stilling fra sommeren 2015 og ut april 2016. Har hatt spesielt fokus på integrering av flerspråklige i fritidsaktiviteter.
- Fritid og Helse og oppvekst har i samarbeid med menighetene i Randaberg startet flere nye tilbud til flerspråklige.

Avdelingen har hatt stort fokus på flyktningarbeidet i 2015. Våren 2015 ble det startet svømmekurs for innvandrerkvinner i tillegg til at sykkelgruppen som startet høsten 2014 ble videreført. Sykkelgruppen møtes nå annenhver onsdag og svømmegruppen annenhver fredag. Begge tiltak drives i samarbeid mellom kommunen og Kvinner møter kvinner.

Menighetene i Randaberg tok kontakt med kommunen våren 2015 med ønske om å bidra frivillig i flyktningarbeidet. Gjennom høsten 2015 har dette ført til oppstart av «Petras Garderobe» som tar imot brukt tøy, møteplassen «menn møter menn», og leksehjelp for ungdomsskoleelever. Kommunen arrangerte også flerkulturell familiedag på Vistnestunet og har startet opp ordningen «Landsbyfadder» der de fleste som har meldt seg er fra menighetene.

5) Nøkkeltall

Tabell: Nøkkeltall for Tungenes fyr og Vistnestunet

Tungenes fyr	Barn	Voksne	Totalt
2011	3 020	15 859	18 879
2012	2 098	15 364	17 462
2013	2 423	8 259	10 682
2014	3 483	14 435	17 918
2015	4 627	13 775	18 402
Vistnestunet	Barn	Voksne	Totalt
2011	2 176	616	2 792
2012	2 891	1 348	4 239
2013	2 798	1 638	4 436
2014	3 582	2 095	5 677
2015	3 939	2 657	6 596

Nøkkeltall Randaberg kulturskole elevutvikling/dekningsgrad	01.10.2013	01.10.2014	01.10.2015
Antall elever i grunnskolen	1498	1480	1475
Elevantall som utløser kontingent	348	350	335
Dekningsgrad av grunnskoleelever	23,20 %	23,60 %	22,70 %

*Antall elever som får kostnadsfri undervisning via Kulturskolens tilbud til ATO-avdelingene er ikke medregnet i elevgrunnlaget. Heller ikke barn i kommunale barnehager som mottar kulturtilbudet "Musikkgrupper i barnehagen" er medregnet.

Tabell: Utlån og besøk Randaberg folkebibliotek

	2013	2014	2015
Besøk	66 201	60 871	66306
Utlån	62 100	59 293	53549

Tabell: Nøkkel tall avdeling fritid

Arrangement/tiltak	2013	2014	2015
U 59 fredagsåpent	-	Snitt 40 per kveld	Snitt 40 per kveld
Skolebøil ungdomsnettet	388 stk	348 stk	385 stk
Ferieaktiviteter	80 stk	94 stk	105 stk
Antall band - svingskoleket	7 stk	7 stk	8 stk
Småjobbsentral	48 stk	31 stk	43 stk
Løste lisenser Motorsenteret	11 stk	16 stk	18 stk

Kommentar:

Småjobb: Av de 43 registrerte arbeidstakerne fikk 31 arbeid, som vil si at 12 stykker aldri fikk jobb. 5 av disse fikk derimot tilbud om jobb, mens 7 fikk aldri et tilbud. De som ikke fikk tilbud var gjerne bare tilgjengelig en dag. 72 % av arbeidstakerne fikk tildeelt oppdrag. I fjor var prosenten på 52 %.

Tabell: Medlemstallutviklingen blant frivillige helse- og ungdomsorganisasjoner som får tilskudd fra Randaberg kommune

Medlemmer i alder 0-25 år	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Idrett	2430	2221	2177	2296	2016	2000
Kor, Korps etc	366	401	342	272	254	263
Andre foreninger (Speider, sjakk,4H)	93	112	106	72	80	96
Barneforeninger/ søndagsskoler	409	325	300	316	280	308
Totalt	3298	3059	2925	2956	2630	2667

6) KOSTRA

Målt i kroner pr innbygger brukt til kulturformål, ligger Randaberg over både gjennomsnittet for Rogaland, Kostragruppe 08 og landet totalt sett. Vi ligger spesielt godt an når det gjelder satsing på folkebibliotek, idrett, aktivitetstilbud for barn og unge og kulturskole. Randaberg ligger lavere enn sammenligningsgrunnlaget når det gjeld er midler brukt til kommunale kulturbygg. Dette henger nok blant annet sammen med at vi ikke har et eget kulturhus.

	Randaberg			Kostragruppe 08	Rogaland	Landet uten Oslo
	2013	2014	2015	2015	2015	2015
Netto driftsutgifter kultursektoren i % av kommunens tot. netto driftsutg.	4,6	4,5	4,8	3,5	4,6	3,8
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	2399	2440	2547	1768	2391	2001
Netto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per innbygger	727	767	891	396	580	440
Netto driftsutgifter til kommunale kulturbygg per innbygger	166	126	160	262	232	237
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger	315	313	320	243	270	266
Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger	6	5,6	5	4,2	4,7	4,4
Besøk i folkebibliotek per innbygger	6,4	5,8	6,2	4,3	6,1	4,6
Netto driftsutgifter til idrett per innbygger	131	150	151	173	221	190

Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger 6-18 år	1558	1645	1497	799	1093	954
Antall frivillige lag som mottar kommunale driftstilskudd	23	26	26	606	952	13173
Netto driftsutgifter til kommunale kulturskoler, per innbygger 6-15 år	2624	2731	2566	2038	2441	2312
Andel elever i grunnskolealder i kommunens kulturskole, av ant barn i 6-15 år	21,9	23	21,3	15,1	15,8	14,3
Netto driftsutgifter til muséer per innbygger	92	104	92	35	82	66

NAV

Innledning

NAV hadde 27 medarbeidere i 2015. Det var 18 ansatte i Randaberg kommune som utgjør 15,6 årsverk og 9 personer som var statlig ansatte som utgjør 8,4 årsverk.

Organisering

Ansatte og årsverk	Personer	Årsverk
Leder	1	1
Jobb- og veiledningssenter	9	7,4
Jobb-og avklaringsenhet	11	10,3
Jobbsentralen	2	1,5
Flyktningteamet	4	3,8
Totalt	27	24

Økonomi

NAV	R 2014	R 2015	B 2015	Avvik
Sum driftsinntekter	-5 884	-7 675	-6 695	-980
Sum driftsutgifter	32 002	39 092	34 556	4 535
Netto driftsutgifter	26 118	31 417	27 861	3 555

NAV hadde et merforbruk på kr 3,5 mill. kr. Dette skyldes blant annet at:

- Det var større aktivitet i forhold til bosetting av flyktninger enn planlagt. Økningen i aktivitet utløser en økning i statlige tilskudd, men NAV sitt budsjett var ikke justert. I tillegg dekker NAV utgifter til enslige mindreårig som gjennomfører opplæring i regi av Johannes læringssenter i Stavanger. Utgifter til dette har blitt belastet NAV uten at NAV har hatt budsjett til det. Fra 2016 er dette innarbeidet i budsjettet.
- Det var en økning i antall personer som mottok sosialhjelp i 2015. I 2015 mottok 135 personer sosialhjelp, i 2014 var er 121 personer.

Måloppnåelse

Brukerundersøkelsen våren 2015

NAV ønsker å gi best mulig service til brukere, og kartlegger i en årlige bruker undersøkelsen hva NAV er gode på og hva NAV må bli bedre på. Formålet er å gi brukerne anledning til å gi tilbakemelding om NAV-kontoret og å få informasjon som brukes i utviklingen av de enkelte NAV-kontor. Spørsmålene dreier seg i hovedsak om hvordan bruker opplever service og tilgjengelighet ved sitt NAV kontor.

Randaberg viser like gode resultater å alle spørsmål angende veiledning som i 2014. Det er lagt vekt på kompetanse utvikling innen veiledning i den grønne landsbyen. I Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen § 14a (NAV-loven) fremgår det at brukere som har fått fastslått at de har et behov for innsats utover standardinnsats for å komme i arbeid og aktivitet, har rett til en

I november arrangerte NAV mini-jobbmesse. Til å ta seg av de jobbsøkende, var disse sentrale, f.v. Signe Lundeborg og Jellmaz Bylykemini fra Assistermeg as, samt Kel Tighe og Eirik Jonasson fra NAV Randaberg.

aktivitetsplan. En aktivitetsplan er et resultat av en samhandlingsprosess mellom veileder og bruker. Bruker må gis mulighet til å reflektere over valgmulighetene og veileder må sjekke ut at relevant informasjon er gitt og forstått. Det er bruker som eier og skal gjennomføre planen. For noen brukere vil en aktivitetsplan bare bestå av noen få oppfølgingspunkter, mens andre fortsatt vil kunne være usikre på individuelt mål og/eller egen gjennomføringsevne. Disse vil dermed trenge mer tid til avklaring. En forberedende aktivitet kan være kjøp av en avklaringsjeneste som framskaffer ytterligere informasjon om brukers muligheter. I sammensatte saker kan det være nødvendig å lage enkle planer som innebære behov for ytterligere veiledning, avklaring eller eventuelt arbeidsutproving med tett oppfølging, små milepæler og mulighet for fleksibilitet. Når planprosessen blir omfattende er det viktig å ikke miste målet om arbeid av synet. Veileder må også være åpen for å justere planene fortløpende etter behov. I noen tilfeller må kanskje også hovedmålet revideres.

Prosjektmidler

Fattigdom er et sammensatt problem, på samfunns- og individnivå. Ansvar for å bekjempe fattigdom er delt mellom flere sektorer og ulike forvaltningsnivåer. Kommunenes innsats i samarbeid med andre aktører, som frivillige organisasjoner, er en viktig forutsetning for å lykkes i arbeidet med å bekjempe fattigdom. Kommunen har ansvar for å samordne tiltak overfor barn og unge når de står i fare for å bli kasteballer mellom flere instanser som deler ansvaret.

Basert på ansvaret som er delegert til kommunene har Randaberg kommune søkt og fått prosjektmidler fra Fylkesmannen for å arbeide med følgende prosjektet:

Prosjekt 1: Unge i arbeid

Prosjekt 2: Utvikling og implementering av Handlingsplan mot barnefattigdom.

Prosjektene er i tråd med regjeringens handlingsplan mot fattigdom.

Prosjekt 3. Liv mellom husene i den grønne landsbyen

Prosjekt 4: Erfaringskonsulent

Prosjekt 5: Rusmiddelpolitisk Handlingsplan

Prosjekt 1: Unge i arbeid og prosjekt 2: Utvikling og implementering av Handlingsplan mot barnefattigdom.

Arbeid er den viktigste strategien i bekjempelsen av fattigdom. Dette samsvarer med Arbeidslinja, NAV sine målsetninger, og er hovedoppgaven i begge prosjektene, bekjempelse av barnefattigdom, og i arbeid med ungdom.

NAV Randaberg erfarer at flere brukere under 25 år som ikke er i opplæring eller jobb, trenger tettere oppfølging enn de får per i dag. De møter så store utfordringer i utdannelses- og yrkesforløpet at de underveis gir opp. Målgruppen er blant annet ungdom som velger bort videregående utdanning, eller avslutter denne for den er fullført. Disse ungdommene vil ofte stå langt fra arbeidslivet, og trenger støtte og motivasjon for å finne sin plass i yrkeslivet.

Dette krever tettere oppfølging enn NAV tradisjonelt har tilbudt. Dette innebærer hyppige treffpunkt, kontakt per telefon, sms og e-post, og krever stor grad av tilgjengelighet av veileder. Prosjektet skal bidra til dette. I tillegg til disse to prosjektene har NAV kommet i gang med et samarbeidsprosjekt med Skole og Rogaland fylkeskommune. Målet med prosjektet er å øke antall ungdommer som gjennomføre videregående skole.

Prosjekt 3. Liv mellom husene i den grønne landsbyen

NAV har avdekket et behov for økt arbeidsinnsats og koordinering av det boligsosiale arbeidet på tvers av tjenesteområder. NAV ser dette blant annet i sammenheng med liten utskifting av leietakere av kommunale boliger, samtidig som kommunen vokser i antall innbyggere og at behovet på kommunale boliger øker. Blant annet er flyktninger en økende gruppe, der det også er omfattende veiledningsbehov.

Tilskuddet brukes til en stilling i NAV. Hovedoppgaver er kartlegging, koordinering og oppfølging. Dette arbeidet må koordineres på tvers av flere instanser, da det ofte er flere tjenester involvert i leietaker av kommunal bolig.

Prosjekt 4: Erfaringskonsulent og prosjekt 5: Rusmiddelpolitisk Handlingsplan

Helse og oppvekst (HOVP) og NAV Randaberg fikk midler til et forprosjekt i 2015.

En 30 % stilling som erfaringskonsulent innen rus/ psykisk helse/ spillavhengighet og en 50 % stilling for veiledning/oppfølging av erfaringskonsulent, samt brukerplan. Prosjektet tar utgangspunkt i at erfaringskonsulenten kan bidra med en komplementær vinkling og dialog i møte med brukerne, samt kompetanscheving til ansatte. I tillegg fikk (HOVP) og NAV Randaberg midler til å utarbeide en rusmiddelpolitisk handlingsplan. Planen vil legges fram høsten 2016.

Samhandling

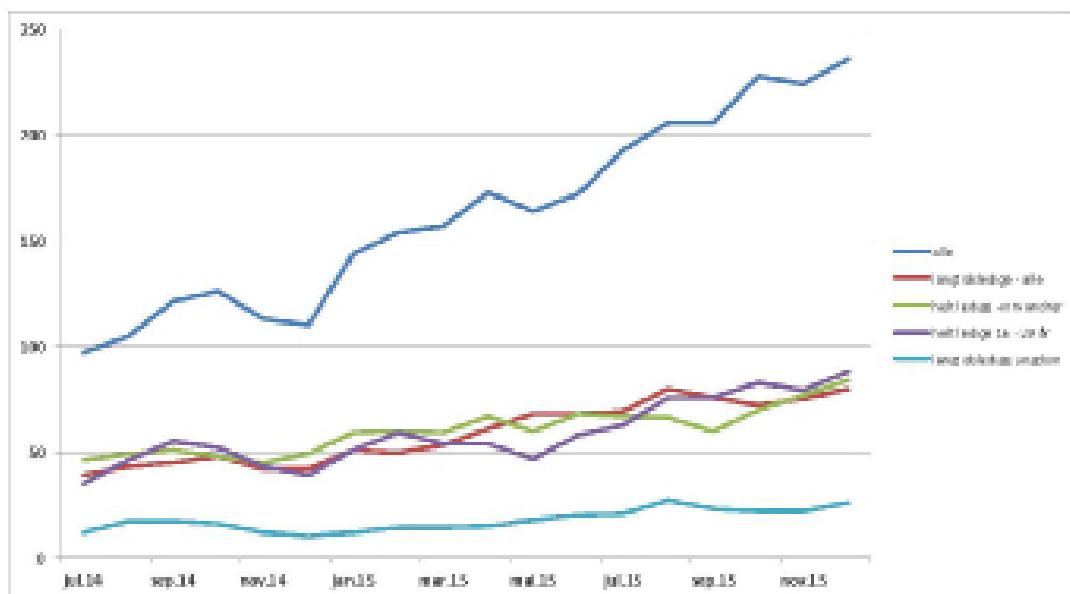
I 2014 har vi jobbet med å øke kompetanse og sikre gode rutiner for samhandling med brukerne og samarbeidspartnere. Vi har fortsatt med gode samarbeidsrutiner med andre enheter i NAV, særlige forvaltningsenheter, kontaktsenter og NAVs markedsteam. I tillegg fortsetter vi arbeidet med Stavanger kommune og lagt godt til rette for samarbeidet om et tilbud til unge rusmisbrukere, K46, og et samarbeid om krisesentertilbud.

Nøkkeltall

Økning i arbeidsledighet

Arbeidsledigheten økte i 2015. NAV Randaberg så at mange av de nye arbeidsledige har lang erfaring og høy kompetanse, men ingen eller lite erfaring med jobbsøking. I løpet av 2015 ble det gjennomført 24 informasjonsmøter med nye arbeidssøkere. Arbeidssøkere som melder seg til NAV kontoret har blitt invitert til fellesmøter. I gjennomsnitt har 16 personer deltatt på hvert møte. Veiledere fra NAV har gitt tips om jobbsøking, kompetanse kartlegging, registrering av CV på nav.no og andre databaser. NAV veiledere har fulgt opp deltakere etter møtene ved enten å ta kontakt pr telefon, eller inviterer deltakere til en samtale på kontoret.

NAV så også en økning i antall ungdom som er ledige og setter ekstra fokus på denne gruppen. Ungdommer i alder 18 – 25 år følges opp av et ungdomsteam i NAV kontoret og er en prioritert gruppe for arbeidsrettet tiltak. Mens antall ungdom som er ledig øker er det nesten ingen økning i antall ungdom som er langtidsledige. Dette er en indikasjon på at NAV Randabergs satsning på ungdomsteam og de nye oppfølgingsmetodene som teamet benytter gir effekt. NAV Randabergs ungdomsteam er foreløpig finansiert av prosjektmidler fra Fylkesmannen. Prosjektet startet i høst 2014, kommunen har fått prosjektmidler i 2015 og 2016.

Bosetting av flyktninger

NAV Randaberg jobbet systematisk og målrettet med bosetting av flyktninger i 2015. 41 flyktninger fikk et nytt hjem i den grønne landsbyen i 2015. Det var flere enn IMDi annodet kommunen om å bosette og utløste ekstra tilskudd fra IMDi på 250 000 kr.

KOSTRA

	1127 Randaber g 2 013	1127 Randaber g 2 014	1127 Randaber g 2 015	EKG08 Kostra gruppe 08 2 015	EKA11 Rogaland 2 015	EAKU0 Lanlet uten Oslo 2 015
Prioritering						
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger	1192	1418	1569	1853	1941	1952
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år	2008	2364	2623	3084	3153	3220
Netto driftsutg. til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb. 20-66 år	558	485	721	1250	973	1200
Andel netto driftsutg. til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	27,8	20,5	27,5	40,5	30,9	37,3
Netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr innbygger 20-66 år	1378	1821	1902	1440	1670	1611
Netto driftsutg. til tilbud til pers. med rusprobl. pr. innb. 20-66 år	73	58	0	394	509	409
Andel netto driftsutgifter til tilbud til personer med rusproblemer	3,6	2,4	0	12,8	16,2	12,7
Dekningsgrader						
Sosialhjelpsmottakere	273	293	313	326	439	270
Andelen sosialhjelpsmottakere i	2,6	2,8	2,9	2,5	2,4	2,5

forhold til innbyggere						
Produktivitet						
Brutto driftsutgifter pr. sosialhjelpsmottaker, i kroner	51840	58512	63601	86418	89816	89404
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker	36287	42116	42572	36631	44736	40951
Korrigerte driftsutgifter til sosialtjenesten pr. mottaker	13636	14635	19153	41517	38946	39771
Lønnsutgifter pr. sosialhjelpsmottaker, i kroner	10855	11962	16042	33818	32758	32034
Utdypende tjenesteindikatorer						
Samlet stonadssum (bidrag + lån)						
Gjennomsnittlig utbetaling pr. stonadsmåned	6416	7494	7291
Gjennomsnittlig stonadslengde mottakere 18-24 år						
Gjennomsnittlig stonadslengde mottakere 25-66 år	5,8	5,8	5,8
Sosialhjelpsmottakere med stonad i 6 måneder eller mer	122	121	135	112	170	92
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde	42,5	47,1	47,3	44,2	46,3	46,5
Kvalifiseringsstonad						
Mottakere av kvalifiseringsstonad per 1000 innbyggere 20-66 år	1,6	1,7	1,2
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger	1192	1418	1569	1853	1941	1952

Utgifter til sosialhjelp øker total sett. Antall sosialhjelpsmottakere økte fra 293 i 2014 til 313 personer i 2015. Den gjennomsnittlige stonadslengden økte ikke, men var den samme som i 2014. Unntak for dette er gjennomsnittlig stonadslengde for personer mellom 18 og 25 år. Her økte en gjennomsnittlig stonadslengde fra 4,9 mnd i 2014 til 5,3 mnd i 2015. Utviklingen henger saman med økningen i arbeidsledigheten i 2015. Fram til 2014 har vi sett en utvikling på at det er flere brukere som får supplerende sosialhjelp over lenger tid. Det vil si at folketrygdytelsen ikkje er stor nok til å dekke løpende utgifter til livsopphold. I 2014 har vi hatt en økning i arbeidsledighet og vi ser at det er en økning i antall mottakere av sosialhjelp.

Gjennomsnittlig deltakelseslengde i introduksjonsprogram har gått litt ned i 2015. NAV Randaberg opprettholder de gode resultatene i introduksjonsprogram og over 60 prosent av deltakere som avsluttet programmet i 2015 gikk til ordinært arbeid eller utdanning. Det vil bli interessant å følge utviklingen i introduksjonsprogrammet når Randaberg bosetter mange flere flyktninger i årene framover, men det kan se ut til at det er et godt grunnlag for god integrering av mange flyktninger i den grønne landsbyen.

Plan og forvaltning

Innledning/økonomi

Driftsresultat:

Plan og Forvaltning	R 2014	R 2015	B 2015	Avvik
Sum driftsinntekter	-5 382	-6 728	-5 729	-899
Sum driftsutgifter	8 843	10 703	10 073	629
Netto driftsutgifter	3 551	3 975	4 344	-369

Økonomirapport fordelt på ansvar:

Ansvar	Ansvar (T)	Revidert		Forbruk i %	Avvik (1000)
		Beløp (1000)	budsjett (1000)		
400	Sum Plan og forvaltning	3 206	2 630	121,87	-575
420	Sum Oppmåling	512	642	79,82	130
430	Sum Byggesaksforvaltning	-878	-195	450,01	683
460	Sum Jordbruk	1 135	1 267	89,55	132
42	Plan og forvaltning	3 975	4 344	91,5	369

Kommentar til økonomi:

Tjenesteområdet har et totalt underforbruk på ca. 369.000 kr, der lønn (permisjoner) og høye gebyrinntekter hos byggesak og oppmåling utgjør hovedpostene.

"Fellesutgifter" budsjetteres på ansvar 400 tjeneste 1200 (400/1200), men regnskapsføres der de brukes. Dette medfører underforbruk på 400/1200 og overforbruk på de andre ansvars- og tjenesteområdene.

Plan (400) fikk inn ca. 37 % av budsjetterte gebyrinntekter, totalt ca. 426.000 kr. Antallet private gebyrbelagte detaljplaner har gått ned på grunn av generell økonomisk nedgang, og at kommunen har tatt igjen planunderskuddet. Det var overforbruk på kjøp av varer og tjenester, jf. tekst om fellesutgifter.

Oppmåling (420) hadde 11 % (kr. 109.000) mer i driftsinntekter enn budsjettert. Utgiftene til kjøp av tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon, var som budsjettert. Øvrige utgifter var tilnærmet lik revidert budsjett.

Byggesak (430) hadde 31 % (889.000 kr) mer i driftsinntekter (byggesaksgebyr) enn budsjettert. Avviket skyldes at mange byggesaknader som kom inn i slutten av 2014, ble byggesakbehandlet og fakturert i 2015. Disse sakene utgjør ca. 600.000 kr av gebyrinntektene for 2015. Det var overforbruk på kjøp av varer og tjenester. Dette skyldes først og fremst kostnader (48.000 kr) til ny ladestasjon for tjenesteområdet sin nye el-bil, men også at denne posten er noe underbudsjettert, jf. tekst om fellesutgifter. Lønnsutgiftene er lavere enn budsjettert. Dette skyldes at avdelingens byggesaksbehandler/jurist gikk ut i videreutdanningspermisjon fra og med 1. oktober og ut året. Fordi regnskapet gir et resultat som er bedre enn revidert budsjett, og fordi øvrige vilkår er oppfylt, er det foretatt avsetning på fond.

Driften på jordbruk (460) er i tråd med budsjettet. Lønnsutgiftene er lavere enn budsjettet. Dette skyldes en pappapermisjon. Gebyrsatsene for saksbehandling etter jordloven og konsesjonsloven fastsettes av departementet i sentrale forskrifter.

42 Plan og forvaltning	Regneskap	Budsjett	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond :	3 864	4 344	(700)
Avsatt bunde driftsfond	16		
Driftsresultat før evt bruk/avsetning til driftsfond :	3 680	4 344	(764)
Bruk/avsetning til driftsfond :	395		
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond :	3 975	4 344	(369)

Saldo på driftsfond 1/1-2015 :	835
Endring i 2015 :	395
Saldo på driftsfond 31/12-2015 :	1 230

Tjenesteområdet hadde et mindreforbruk på ca. 764.000 kr etter avsetning til bundne driftsfond. 100 % av 25 000 kr (resultatkrav sommeren 2015) og 50% av resten av mindreforbruket er satt av på driftsfond.

Etter kalkyle selvkost:

Etterkalkyle selvkost 2015	Reg.pl.	Bygge- og eierseksj.-saker	Kart og oppmåling	Totalt
Gebyrinntekter	425 616	3 788 946	1 037 317	5 251 879
Øvrige driftsinntekter	181 108	29 758	42 202	253 068
Driftsinntekter	606 724	3 818 704	1 079 519	5 504 947
Direkte driftsutgifter	681 741	2 862 780	1 553 274	5 097 795
Indirekte netto driftsutgifter	113 978	191 901	38 918	342 796
Indirekte avskrivningskostnad	3 251	8 759	1 884	13 894
Indirekte kalkulatorisk rente (1,94 %)	263	706	155	1 123
Driftskostnader	799 231	3 064 146	1 592 231	5 455 607
Resultat	-192 507	754 558	-512 712	49 340
Kostnadsdekning i % (alle)	75,9 %	124,6 %	67,8 %	100,9 %
Kostnadsdekning i % (direkte driftsutgifter)	89,0 %	133,4 %	69,5 %	106,0 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd 01.01	-41 738	-823 899	-223 698	-1 089 335
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-192 506	754 500	-512 713	49 341
+/- Kalkulert renteinntekt/-kostnad selvkostfond (2,68 %)	-2 677	-8 664	-9 313	-20 654
Selvkostfond 31.12	-236 921	-78 003	-745 724	-1 080 648

I selvkostkalkylen inngår regnskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter eksklusiv regnskapsmessige avskrivninger, kalkulatoriske avskrivninger og rentekostnader, samt henførte indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter).

RANDABERG KOMMUNE

ÅRSMELDING 2015

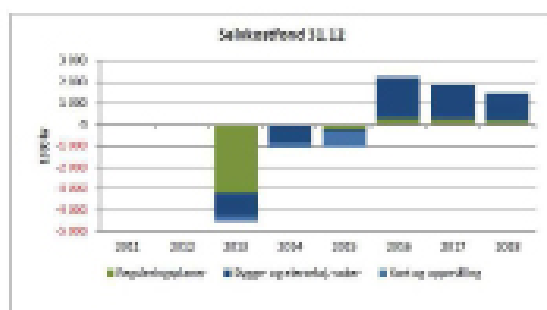
SIDE 124

Samlet sett dekkes 108 % (97,3 % i 2014) av de direkte kostnadene via gebyrinntektene. Når de indirekte kostnadene legges til, reduseres dette til 100,9 % (81,5 % i 2014).

Plan: 89 % av de direkte kostnadene er dekket, men når de indirekte kostnadene legges til, reduseres dette til 75,9 %. I 2014 var tilsvarende tall 145,2 % og 93,3 %. Behandlingsgebyret blir fakturert etter første gangs behandlingen. Når en plansak blir behandlet på nytt, vil tidsbruken bli «utgiftsfort» året før inntekten. Dersom antall private planer varierer sterkt fra år til år, vil balansen i selvkostregnskapet variere forholdsvis mye fra ett år til et annet. Dette vil normalt sett jevne seg ut innenfor hver selvkostperiode.

Byggesak: 133,4 % av de direkte kostnadene er dekket, men når de indirekte kostnadene legges til, reduseres dette til 124,6 %. I 2014 var tilsvarende tall 92,6 % og 75,4 %, jf. kommentar under økonomi ovenfor.

Oppmåling: 69,5 % av de direkte kostnadene er dekket, men når de indirekte kostnadene er legges til, reduseres dette til 67,8 %. I 2014 var tilsvarende tall 93,8 % og 88,2 %.

Prosjektregnskap:

Prosj.nr	Prosjektnavn	Disp 2015 (i 1000)	Medgått 2015	Ubrukt /
4289	Detaljplan utvidelse av Goaveien	-	29 134	-29 134
4295	Detaljplan Visteistolen	-	15 000	-15 000
4296	Oppgradering av Torvmyrveien	-	80 111	-80 111
4300	Områdeplan Rdb sentrum S5	-	906 653	-906 653
4301	Områdeplan Rdb sentrum Nord	-	926 162	-926 162
4303	Utvikling Ryggestranden badhavn	-	53 974	-53 974
4304	Områdeplan R.berg sentrum øst	-	765 796	-765 796
4305	Hovedplan VA, Sentrum øst	-	390 926	-390 926
4310	Områdeplaner	1 300 000	-	1 300 000
5017	Parkering, Randaberg stadion	-	63 890	-63 890
	Sum:		3 231 646	-1 931 646

Merkebruken på ca. 2 mill. kr er finansiert i 2015. Som tabellen viser, er utgiftene i hovedsak knyttet til områderegulering Randaberg sentrum øst med en samlet utgift på ca. kr 1,3 mill. kr, og områdeplanene Randaberg sentrum (delikt S5) og Randaberg sentrum nord med ca. 0,9 mill. kr hver. Utgiftene til områdeplanene er i hovedsak en kombinasjon av eksterne konsulentutgifter og egne lønsutgifter. Omtrent 1 million kr er knyttet til arealer som skal selges (Rbg. S5).

Plan og forvaltning besto i 2015 av følgende avdelinger:

Avdeling	Årsverk	Ansvarsområde
Plan og forvaltning	5,0	<ul style="list-style-type: none"> • Administrasjon, ledelse og økonomi • Næring (fra sommeren av) • Saksbehandling etter plan- og bygningsloven, plandelen • Veiledning og informasjon knyttet til arealplansaker • Prosjektledelse for kommunale arealplaner • Prosjektledelse for kommuneplan og planstrategi • Medvirkning i inter- og fylkeskommunal arealplanlegging • Overordnet miljø- og naturforvaltningsansvar • Planregister • EUs vanndirektiv • Beredskap • Miljørettet helsevern og folkehelse relatert til plan- og bygningsloven • Universell utforming
Byggesak og oppmåling	4,5	<ul style="list-style-type: none"> • Saksbehandling etter plan- og bygningsloven, byggesaksdelen • Tilsyn og ulovlighetsoppfølging knyttet til byggesaker • Veiledning og informasjon knyttet til byggesaker • Byggesaks- og oppmålingsarkivet • Arbeid etter matrikkeloven, som eiendomsdelinger, oppmålingsforretninger og grensepåvisninger • Føring av matrikkelen (eiendommer og bygninger) • Vedlikehold og drift av kommunens digitale kartverk • Oppfølging av tjenesteproduksjon som er kommunalt ansvar, men utført av privat firma (Matricula AS). • Vedlikehold og drift av databasene for kommunale avgifter og eiendomsskatt (KomTek)
Landbruk	1,5	<ul style="list-style-type: none"> • Saksbehandling, godkjenning og kontroll av overføringer til landbruksnæringen. • Utøve kommunens oppgaver i saker etter jordlov, konsesjonslov, odelslov og andre lover og forskrifter knyttet til næringen. • Aktiv medvirkning i næringsutvikling, natur- og miljøforvaltning, vannforvaltning, arealforvaltning og flerbruk av kulturlandskapet. • Sekretariat for villforvaltningen.

Måloppnåelse i 2015

Utfordringer, mål	Kommentarer om måloppnåelse/tiltak
Plan og forvaltning:	
Generelt - plan	Ved årsslutt var 18 planer registrert som «aktive» planer. Fire planer er registrert som «sovende» på grunn av ulike avklaringer. I tillegg kommer tre regionale planer der vi inngår i arbeidsgrupper og gir høringsuttalelser. Kommunens egne planer utarbeides i en kombinasjon av egenproduksjon og kjøpte tjenester.
Interkommunal og fylkeskommunal arealplanlegging Bypakken	Fylkeskommunen har følgende regionale planer under arbeid: Massehåndtering på Jæren, Sjøareal og Friluftsliv og naturforvaltning. Plan for Vannforvaltning ble vedtatt av fylkestinget i desember. Kommunen deltar i arbeidsgrupper og gir høringsuttalelser. Det er opprettet en sykkelgruppe for Bypakke Nord-Jæren. Hovedformålet er å øke sykkelandelen. Sykkelarbeidet skal være et av flere bidrag til at regionen kan nå målet om nullvekst i personbiltrafikken. Sykkelgruppens mandat er blant annet å identifisere og få fram gode sykkelprosjekt. Kommunen skal delta jevnlig i møter og bidra til utforming av styringsdokumenter, sykkelstrategi, handlingsplan, m.m.
Kommunal og regional arealplanlegging. Saksbehandling av private detaljplaner.	Tre områdereguleringer er under arbeid. Områdeplan for Mekjarvik sør ble vedtatt i juni. Områderegulering for Randaberg sentrum øst har krevd store interne ressurser også i år. Del 1 ble vedtatt i februar, del 2 i september. Del 3 ble sendt tilbake til rådmannen av kommunestyret i desember – alternativ busstrase. De offentlige (kommunale og regionale) detaljreguleringene er i all vesentlig grad enten vegplaner eller offentlig bebyggelse. 1/3 av detaljreguleringene som er(/var) registrert i kommunen i 2015, er private plansaker knyttet til boligutbygging. <i>Følgende reguleringsplaner ble vedtatt i løpet av 2015:</i> Områderegulering – Randaberg sentrum øst, del 1 og 2 Områderegulering – Mekjarvik sør Detaljregulering – Fjellprydveien 1 Detaljregulering – Valahaug Detaljregulering – E39 Harestadkrysset Detaljregulering – Goavika småbåthavn Detaljregulering – Rubirveien Detaljregulering – Barnehage i Tarzanskogen Planene medførte en omdisponert av 254,5 daa dyrka og 31 daa dyrkbar jord. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid av private planer var 293 dager. <i>Følgende reguleringsplaner ble lagt ut til offentlig ettersyn i løpet av 2015:</i> Områderegulering – Randaberg sentrum øst Områderegulering – Mekjarvik sør Detaljregulering – Vardheim Detaljregulering – Fjellprydveien 1 Detaljregulering – E39 Harestadkrysset Detaljregulering – Ryggstranda småbåthavn Detaljregulering – Randaberg sentrum S5

	<p>Detaljregulering – Randaberg sentrum S2</p> <p>Detaljregulering – Rubinveien</p> <p>Detaljregulering – Barnehage i Tarzanskogen</p> <p>Regionale myndigheter frammet totalt fem innsigelser til fire av planene; Mekjarvik sør (1), Randaberg sentrum øst (1), E39 Harestadkrysset (2) og barnehage i Tarzanskogen (1).</p>
Kommuneplan	<p>Kulturminneplan, universell utforming, folkehelseforum.</p> <p>Kommunestyret vedtok å legge forslag til planprogram for kommuneplannulleringen ut til offentlig ettersyn i september. Oppstart av nulleringen ble varslet i november.</p> <p>Kommunen har samarbeid med nabokommunene Sola, Sandnes og Stavanger på kommuneplannivå.</p>
Universell utforming	<p>Kommunen deltar i KS sitt nettverk for universell utforming sammen med 11 andre kommuner fra hele landet. Kommunen deltar også i et fylkeskommune nettverk. Hensikten med nettverkene er å komme fram til gode praktiske løsninger for tilgjengelighet.</p>
Beredskap	<p>Kommunen har et samarbeid med Sandnes, Sola og Stavanger om beredskap.</p> <p>Samarbeidskommunene har utarbeidet felles beredskapsstrategi, hvor hensikten er å se hvordan kommunene kan bistå hverandre under kriser.</p> <p>Kommunen har deltatt i koordineringsgrupper i forbindelse med Ebola, og asylsituasjonen. I disse gruppene har også BUS og nødstatene deltatt.</p> <p>Er gjennomført en risiko- og sårbarhetsanalyse for Mekjarvik industriområde. Analysen ble gjennomført sammen med virksomhetene og brannvesenet.</p>
eByggWeb	<p>Digital plandialog via Smart-kommune samarbeidet. Integrering mot sakarkiv gjennomført i forbindelse med oppgradering til ESA8.</p> <p>Gjennomgang/oppdatering av startpakken er gjennomført.</p>
Miljø- og naturforvaltning	<p>Tverrfaglig intern arbeidsgruppe som arbeider med disse spørsmålene / problemstillingene.</p> <p>Randaberg kommune deltar sammen med Sandnes, Sola og Stavanger i «pig free» aksjonen. Hensikten er å redusere antallet som kjører med piggdekk, og på den måten redusere svevestøv.</p>
EUs vandredirektiv	<p>Vandredirektivet pålegger kommunene å delta i utarbeidelse av forvaltningsplan for vannressursene i kommunen. Her skal også det marine aspektet inn. Regional plan for vannforvaltning i vannregion Rogaland 2016-2021 ble vedtatt i fylkestinget i 2015. Tilhørende tiltaksanalyse er også vedtatt. Det utarbeides årlig overvåkingsprogram felles for kommunene innen vannområdet. Hålandsvatnet er del av den årlige overvåkingen.</p>
Rutiner	<p>Rutiner legges fortløpende inn i "Kvalitetsloven" etter hvert som de ferdigstilles. Arbeidet vil bli videreført i 2016.</p>
Byggesak og oppmåling:	

Generelt	2015 hadde en aktivitet som medførte høyere gebyrinntekter enn et «normalår». Nybygg av boliger gjelder Vestre Goa og private mindre felt på Øvre Grødem (Skiftesvikveien) og Nedre Grødem (Stålebrotet og Strandvågen). Aktiviteten innen fortelling, rivning og nybygging har vært normal. Aktiviteten innen delingssaker har vært normal.
eByggWeb	Gjennom Smartkommune-samarbeidet er det testet og tatt i bruk innsynsløsning for byggesaker i nettportalen http://oppsyn.no/smart/ . Hittil er innsynsløsningen tatt i bruk i Sandnes, Stavanger, Time og Gjesdal. Det forventes at de øvrige kommunene i Smartkommunesamarbeidet vil fortløpende knytte seg til innsynsløsningen. Det arbeides også med andre nettløsninger innenfor byggesak, bl.a. med en erstatning for ByggSøk.
Eiendomsskatt	Arbeidet knyttet til eiendomsskatt har blitt utført som planlagt.
Utbygginger	Hele feltutbyggingen for boligområdet i Skiftesvikveien er igangsatt. Utbyggingen på Vestre Goa og Nedre Grødem (Stålebrotet) er så godt som ferdigstilt, men det siste boligblokkfeltet på Vestre Goa er ennå ikke påbegynt. Det er ferdigstilt 108 nye boenheter (111 i 2014). Det er gitt byggetillatelser for 85 nye boenheter (75 i 2014), men ingen av disse boenhetene er leiligheter i boligblokker. Bygging av Nye Harestad skole er igangsatt. Det har vært normal aktivitet knyttet til næringsbygg.
Saksbehandling etter plan- og bygningsloven	362 delegerte vedtak (287 i 2014). Den store endringen fra 2014, skyldes først og fremst et stort antall endringer av ansvarlige foretak i byggeprosjekter. Vedtak om endringer rapporteres ikke i KOSTRA. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid har vært 25 kalenderdager for saker med 3 ukers frist og 53 kalenderdager for saker med 12 ukers frist. HNK behandlet 12 saker (14 i 2014) - 5 klagesaker (5 forskjellige saker), 1 dispensasjonssøknad og 6 orienteringsaker.
Saksbehandling etter matrikkeloven	Matricula AS utfører alle oppmålings tjenester for Randaberg kommune. Oppmålingsenheten er saksansvarlig for alle oppmålingstjenestene, og samarbeidet med Matricula AS fungerer svært effektivt og godt.
Rutiner	Arbeidet med "Kvalitetsloven" er påbegynt, men er kommet kortere enn forventet.
Landbruk:	
Generelt	Driften har gått som planlagt på landbruksiden. Det jobbes med tilskudds-saker, delingssaker og konsesjon.
Biologisk mangfold, natur- og miljøforvaltning	Skjutselsplan for utmarks og friluftsområdet ved Vistneslunet er godkjent av Fylkesmannen. Vi har bidratt en del i utarbeidelsen av denne. Det er Jæren Friluftsråd som har ansvaret for de fleste tiltak i planen, men kommunen bidrar med å organisere noe rydding av problemugras som friluftsrådet ikke har kapasitet til. Arbeidvillige ungdommer fra småjobbsentralen fjernet i juni ett tonn med hovedsakelig tistel. Det er stadig økende fokus på biologisk mangfold og de mange artene

	<p>som er i ferd med å forsvinne. Det er gjennomført en ny naturtypekartlegging av kommunen. Resultatet er tilgjengelig i Temakart Rogaland</p> <p>http://www.temakart-rogaland.no/default.aspx?gui=1&lang=3</p> <p>Oppgavene vil øke framover spesielt i forhold til vannforvaltning. Regional plan for vannforvaltning i vannregion Rogaland 2016-2021 med tilhørende tiltaksanalyse ble vedtatt i fylkestinget i 2015.</p> <p>I 2016 vil det bli ansatt en vannkoordinator felles for kommunene som skal følge opp det kommunale ansvaret som går på overvåkingsprogrammet, ta seg av felles søknader til Miljødirektoratet om midler til vannområdet etc. Klepp kommune har arbeidsgiveransvar for denne 50 % stillingen.</p> <p>Det er startet opp arbeid med innsamling av data knyttet til Hålandsvatnet. Målet er å finne fagrgrunnlag så bredt og godt at det kan utarbeides ny tilførselsanalyse. Tilførselsanalysen vil igjen danne grunnlag for en tiltaksplan for Hålandsvatnet. Prosjektet er et samarbeid mellom Stavanger og Randaberg kommuner, Fylkeskommunen og Fylkesmannen samt prosjektet Frivillige tiltak i landbruket. Parallelt med dette jobber vi med å finne lokale tiltak for å redusere avrenning av jord og næringsstoffer fra landbruket. I 2015 ble det anlagt en sedimentasjonskum som skal redusere næringsstoffer til vannet. Hålandsvatnet er med i årlig overvåking i overvåkingsprogrammet i Jæren vannområde.</p>
Jordsmonnkartlegging	<p>Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) gjennomførte jordsmonn-kartlegging på dyrka mark i Randaberg i 2015. Personell fra NIBIO gikk over den dyrka marka for å kartlegge utbredelsen av ulike jordtyper. Av denne kartleggingen får vi fram informasjon om jordressursen på jordbruksarealet, driftstekniske begrensninger for jordbruksproduksjon, dreneringsforhold og tørkeutsatthet. I tillegg får vi informasjon om ulike begrensninger ved arealet: dybde til fast fjell, innhold av grovt materiale, organiske jordlag, leirinnhold, karbonatinnhold, planering eller påkjørt jord og helling. Denne informasjonen vil bli tilgjengelig på Internett før sommeren 2016. Informasjonen vil være nyttig for mange, alt fra bonden som dyrker jorda, til forvaltning og planleggere av byggeprosjekter.</p>
Kvalitetsloven	<p>Arbeidet med gjennomgang av rutiner, maler og saksgang er igangsatt.</p>
Oppdatering av AR5	<p>Det er gjennomført årlig ajourhold av AR5-basen.</p>

KOSTRA-tall i 2015

	1127 Randaber g	1127 Randaber g	1127 Randaber g	EKG08 Kostra gruppe 08	EKA11 Rogaland	EAKUO Landet uten Oslo
	2 013	2 014	2 015	2 015	2 015	2 015
Plansaksbehandling (funksjon 301)						
Saksbeh.gebyr, privat reg.plan, boligformål. jf. PBL-08 § 33-1.	97 500	100 500	130 600
Netto driftsutgifter til plansaksbehandling per innbygger	512	329	458	202	291	219
Brutto driftsutg. til plansaksbehandling (funk. 301), per innb.	472	391	505	288	378	294
Brutto driftsinntekter til plansaksbehandling, per innbygger	-2	67	53	101	107	95
Bygge-, delesaksbeh. og seksjonering (funksjon 302)						
Saksgebyret for oppføring av enebolig, jf. PBL §93 pkt. a.	17 040	17 460
Netto driftsutgifter til bygge-, delesaksbeh. og seksjonering per innbygger.	-99	19	-92	-5	35	8
Brutto driftsutg. til bygge-, delesaksbeh. og seksjonering (funk. 302), per innb.	215	259	261	245	250	261
Brutto driftsinntekter til bygge-, delesaksbeh. og seksjonering, per innbygger	317	241	358	258	223	264
Kart og oppmåling (funksjon 303)						
Standardgebyr for kombinert kart- og delingsforetn., tilsvarende en boligomt 750 m2.	17 600	18 100
Netto driftsutgifter til kart og oppmåling per innbygger.	22	21	59	88	71	84
Brutto driftsutg. til kart og oppmåling (funk. 303), per innb.	110	180	160	226	195	225
Brutto driftsinntekter til kart og oppmåling, per innbygger	107	195	123	150	133	151

Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling (funksjon 326)						
Netto driftsutgifter til landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling	1 014	1 149	1 147
Brutto driftsutgifter til landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling	1 132	1 183	1 149

Plan og forvaltning:

Det har ikke vært vakante stillinger eller permisjoner i 2015. Randaberg har forholdsvis mange egen initierte planer i tillegg til regionale planer sammenlignet med andre kommuner. Dette medfører høyere brutto driftsutgifter til plansaksbehandling per innbygger og dertil lavere brutto driftsinntekter. Økningen i driftsutgifter fra 2014 til 2015 skyldes at ett årsverk (tjeneste 1900) nå forutsettes fordelt ut på interne prosjekter. I 2014 var i utgangspunktet alle lønnsutgiftene budsjettert på tjeneste 3010 (endringen fikk tilbakevirkende kraft for 2014).

Byggesak:

Det har ikke vært vakante stillinger i 2015. Byggesaksbehandler/jurist har hatt permisjon for videreutdanning (1 år) fra og med 1. oktober. Netto driftsutgifter per innbygger ligger betydelig lavere enn gjennomsnittet i kommunegruppe 08, gjennomsnittet i Rogaland og gjennomsnittet i landet. Dette skyldes høye gebyrinntekter. Av samme grunn er brutto driftsinntekter per innbygger betydelig høyere enn gjennomsnittet i kommunegruppe 08, gjennomsnittet i Rogaland og gjennomsnittet i landet. Brutto driftsutgifter per innbygger ligger nær gjennomsnittet for alle tre gruppene.

Oppmåling:

Det har ikke vært vakante stillinger eller permisjoner i 2015. Netto driftsutgifter per innbygger ligger lavere enn gjennomsnittet i kommunegruppe 08, gjennomsnittet i Rogaland og gjennomsnittet i landet. Brutto driftsinntekter per innbygger ligger litt lavere enn gjennomsnittet for kommunegruppe 08, gjennomsnittet i Rogaland og gjennomsnittet i landet. Brutto driftsutgifter per innbygger ligger 29 % lavere enn gjennomsnittet for kommunegruppe 08 og gjennomsnittet i landet, og 18 % lavere enn gjennomsnittet i Rogaland.

Landbruk:

Det har ikke vært vakante stillinger i 2015. Rådgiver landbruk har hatt «pappapermisjon» 01.04-29.08. Staten overfører årlig ikke-oremerkede midler til kommunene til drift av landbrukskontoret. Mulighetene for inntekter på saksbehandling er små, da saksbehandlingsgebyrene bestemmes sentralt av staten. De statlige overføringene til Randaberg kommune dekker kommunens utgifter til drift av avdeling landbruk.

RANDABERG KOMMUNE
ÅRSMELDING 2015

SIDE 132

	1127 Randaber g	1127 Randaber g	1127 Randaber g	ERG08 Kostrå gruppe 08	EKA11 Rogaland	EAKUO Landet uten Oslo
	2 013	2 014	2 015	2 015	2 015	2 015
Plansaksbehandling (funksjon 301)						
Antall reguleringsplaner sendt på høring	4	3	10
Område- og detaljreguleringsplaner vedtatt av kommunen siste år	7	4	8	8	9	5
Gjennomsnittlig saksbeh.tid for private forslag til detaljreg. Kalenderdager	200	319	293
Bygge-, delesaksbeh. og seksjonering (funksjon 302)						
Gj.snittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist. Kalenderdager	38	42	46
Andel søkn. om tiltak der komm. har overskredet lovpålagt saksbehandlingstid	1	0
Kart og oppmåling (funksjon 303)						
Gj.snittlig saksbehandlingstid for opprettelse av grunneiendom (kalenderdager)	35	41	46
Antall utstedte målebrev siste år per 1000 eiendommer i kommunen	6	25	8
Landbruksforv. og landbruksbasert næringsutvikl (funksj 326)						
Landbruksseiendommer	233	227	225
Jordloven - deling - søknader	5	3	1

Jordbruksbedrifter	79	69	68
Jordbruksbedrifter med husdyr	57	51	50
Jordbruksareal i drift	14 310	13 927	13 787
Dyrka og dyrkbar jord godkjent omdisponert etter jordloven og etter plan- og bygningsloven	53	30	285

Plan og forvaltning:

Kostra-tallene viser en oppgang i antall planer utlagt til offentlig ettersyn og antall vedtatte planer. Antall planer under behandling er tilnærmet konstant. Størrelsen og dermed ofte kompleksiteten, varierer mye. Antall planer som blir lagt ut til offentlig ettersyn og vedtatt, vil dermed variere fra år til år. Planene som rapporteres under offentlig ettersyn, må har avsluttet innenfor rapporteringsåret. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for private detaljplaner (inkl. Vegvesenet sine) har gått noe ned.

Ryggesak:

Det er ikke oppgitt sammenlignbare tall fra andre kommunegrupper. For vanlige byggesaker har gjennomsnittlig saksbehandlingstid har gått opp fra 42 kalenderdager i 2014 til 53 kalenderdager i 2015. Dette skyldes først og fremst flere søknader til behandling i 2015.

Oppmåling:

Det er ikke oppgitt sammenlignbare tall fra andre kommunegrupper. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid har gått opp fra 41 kalenderdager i 2014 til 46 kalenderdager i 2015.

Landbruk:

Antallet søknader etter jordloven og konsesjonsloven varierer lite. De fleste delingssaker som behandles etter jordloven er rasjonaliseringssaker. I 2015 behandlet vi kun én sak. Dette vises også i stabile tall i antall landbruksseidommer. Nedgangen som har vært i antall jordbruksbedrifter totalt og antall jordbruksbedrifter med husdyr, ser ut til å stoppe opp. Dette kan ha sammenheng med et vanskelig arbeidsmarked i regionen med lite alternative arbeidsplasser. En trend vil likevel ikke bli tydelig før den vises over flere år.

Dyrket jord omdisponert etter plan- og bygningsloven er knyttet til reguleringsplaner som er godkjent i rapporteringsåret. Slike tall vil derfor ha store variasjoner fra år til år. For 2015 var antall da omdisponert veldig høyt først og fremst på grunn av store planer som E-39 og Sentrum øst.

Teknisk

Innledning/økonomi

Tekniske tjenester	R 2014	R 2015	B 2015	Avvik
Sum driftsinntekter	-64 772	-68 632	-59 179	-9 453
Sum driftsutgifter	86 929	91 367	79 718	11 649
Netto driftsutgifter	22 158	22 735	20 539	2 196

Økonomirapport fordelt på ansvar (alle beløp i kr 1000):

Ansvar	Ansvar (T)	Beløp (1000)	Revidert budsjett (1000)	Forbruk i %	Avvik (1000)
480	Sum Teknisk drift	6 134	4 885	125,58	-1 250
481	Sum Prosjektledelse	0	53	0	53
352	Sum Boliger	-8 730	-7 749	112,66	981
440	Sum Vedlikeholdsavdeling	11 292	9 551	118,24	-1 742
441	Sum Renholdsavdeling	14 030	13 800	101,67	-230
442	Sum Driftsutgifter vedlikehold	8	0	0	-8
41	Tekniske tjenester	22 735	20 539	110,69	-2 196

Kommentar til økonomi:

Tekniske tjenester har brukt rundt 10 % mer enn budsjett totalt sett, og oversikten over viser hvordan forbruket er fordelt på ansvarsområdene.

Til tross for innstramminger for renhold og vedlikehold er resultatet negativt. Det er utarbeidet vedlikeholdsplan for byggene, og det er utarbeidet renholdsplaner for alle byggene. Det er også arbeidet med å kartlegge potensiell energisparing for de kommunale formålsbyggene.

Tjenestene vann, avløp, slam og renovasjon er selvkostfinansierte. Det er gjennomført etterkalkyle, det vil si at faktiske utgifter og inntekter sammenstilles. Overskudd og underskudd skal fremføres; overskudd avsettes til bundne driftsfond som kan benyttes til å dekke utgifter til tjenesten i løpet av de neste årene og underskudd skal dekkes inn i løpet av de neste årene.

Retningslinjer for beregning av selvkost, H-3/14, legges til grunn for beregning av selvkost.

Resultat for 2015 er følgende for selvkosttjenestene:

Vann

Det er brukt mindre enn budsjettet for tjenesten vann, samtidig som inntektene fra vanngebyrer ble større enn budsjettet.

Resultat for 2015 blir derfor overskudd, og det settes av til bundet fond.

Avløp

For tjenesten avløp er det brukt mindre midler enn budsjettet, og inntektene har vært høyere enn

budsjettert.

Etterkalkylen viser overskudd, dette avsettes til bundet driftsfond.

Slam

For tjenesten slam (tømming av septiktanker) var det ved års-start midler på fond, og det var budsjettert med bruk av fondsmidler. For 2015 ble det brukt fondsmidler.

Renovasjon

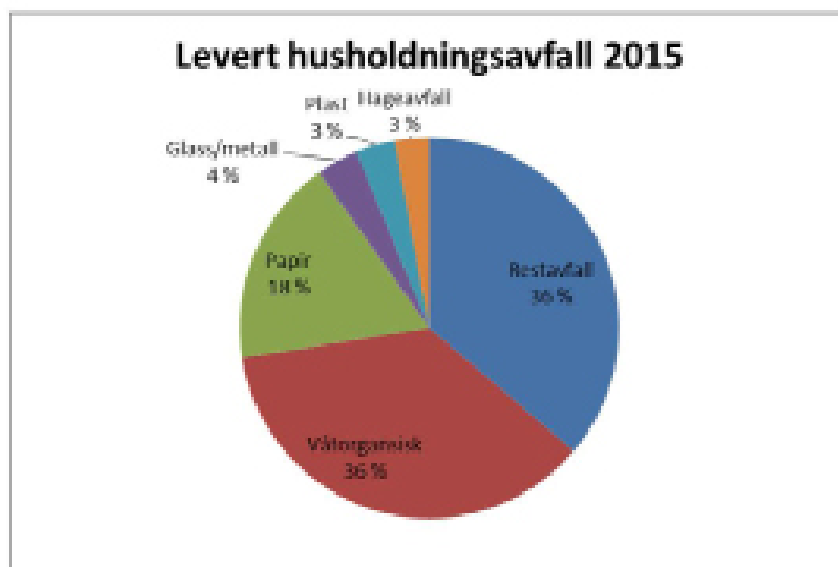
Renovasjonstjenesten har hatt større utgifter enn budsjettert, og så å si like store inntekter som budsjettert. Det settes av midler til fond.

Tekniske tjenester har i 2015 bestått av følgende:

	Årsverk	Ansvarsområde
Avdeling Bygg og eiendom	34,5	<ul style="list-style-type: none"> • Forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygg og institusjoner • Renhold i kommunale bygg • Utleie, drift og vedlikehold av kommunale boliger • Utleie og drift av framleieboliger og næringslokaler
Avdeling Teknisk drift	21	<ul style="list-style-type: none"> • Forvaltning, drift og vedlikehold, prosjektering og oppfølging av anlegg innen fagområdene: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kommunale veier, gang- og sykkelveier ○ Anlegg for vannforsyning ○ Anlegg for avløpshåndtering ○ Renovasjonstjeneste for privathusholdninger ○ Fri- og grøntområder ○ Kommunale lekeplasser ○ Turveier ○ Utearealer ved skoler og kommunale barnehager • Prosjektoppfølgning ved utbygging av infrastruktur i nye boligområder. • Innspill til planer og utbyggingsavtaler
Prosjekt- administrasjon	3	<ul style="list-style-type: none"> • Prosjektledelse/ -administrasjon for byggeprosjekter

Nøkkel tall for tjenesteområdet	2013	2014	2015
Areal kommunal bygningsmasse [m ²]	65 000	65 000	67 500
Antall kommunale boliger [stk]	173	179	186
Antall framleieboliger [stk]	34	32	35

Antall leiekontrakter [stk]	210	224	233
Vannmengde [m ³]	1 898 378	1 619 340	1 614 525
Avløpsmengde [m ³]	969 443	872 039	967 577
Avfallsmengde totalt [tonn]*	2 967	3113	3 139
restavfall	870	977	1 170
papiravfall	631	568	571
våtorganisk avfall	1 118	1176	1 173
plast	121	119	109
glass/ metall	117	114	116

Måloppnåelse i 2015

Tjeneste	Prosjektnavn	Kommentarer om måloppnåelse/ tiltak
Bygg	Ekstraordinært vedlikehold	Budsjettmidler som benyttes til flere tiltak: <ul style="list-style-type: none"> • byttet tak gymsal Harestad skole • kjøkken/fellesstue ferdig Bo3 Vardheim

Tjeneste	Prosjektnavn	Kommentarer om måloppnåelse/ tiltak
		<ul style="list-style-type: none"> • 2 nye leil. i Ryggjaturvn. 5 ferdigstilt • rehabilitering 1 leilighet i Ryggjaturvn. 10 etter brann
	FDVI-system (Forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling)	Modulene for utleie og FDV er i aktiv bruk. Systemet brukes til å registrere avvik, bestille oppdrag, håndtere planlagte vedlikeholdsrutiner, samt intern kontroll på de ulike bygg. I 2015 ble flere bygg ble lagt til systemet.
	Hovedplan bassenger	Basert på tilstandsvurderinger av de kommunale svømmebassengene ble det utarbeidet en hovedplan for svømmebassengene. Planen ble behandlet politisk.
	Vedlikeholdsplan	Basert på kartlegging av kommunale bygg og boliger utført i 2014 og 2015 er det utarbeidet vedlikeholdsplan. Planen er behandlet politisk, og legges til grunn for utarbeiding av budsjetter.
	Brann tekniske utbedringer	Brannvarslingsanlegg er oppgradert, hovedsakelig ved at de analoge anleggene er faset ut.
	Rehabilitering svømmehallen	Svømmehallen i Randaberghallen ble åpnet høsten 2014, i 2015 ble resterende arbeider med brannluker og kuppel bestilt og delvis utført.
	Sunnhetsgrenden (Vardheim)	Prosjektet skal tilrettelegge for fremtidens tjenesteutøvelse innen helse og omsorg i Randaberg. Prosjektet skal ivareta en rekke funksjoner på Vardheim-området, blant annet helsesenter, sykehjem, omsorgsboliger etc. Det er besluttet at 1. byggetrinn skal legges til området 4G parken og 2. byggetrinn på 4C (eksisterende sykehjem). Detaljprosjektering foregikk i 2015, med sikte på oppstart bygging i 2017. Det er besluttet at også tannlegekontor skal inkluderes i bygget, og det er startet prosjektering for dette. Budsjettvedtak har endret byggestart, den skal skje i 2016.
	Harestad skole og kulturscene	Videre befolkningsvekst i sentrumsområdet, blant annet gjennom utbyggingsområdet «sentrum øst», medfører behov for større skolekapasitet. Dette vil løses gjennom bygging av 1. byggetrinn av ny Harestad skole. Prosjektet inkluderer også en fullverdig kulturscene. Det har foregått prosjektering og prosjektarbeid med tanke på byggestart i 2015, og 1. spadestikket ble tatt på høsten. Bygget ble ferdigprosjektert og entreprisene lyst ut. Det gjenstår noen entrepriser som lyses ut under utførelsen. Arkeologiske utgravinger er gjennomført på kortere tid enn forutsett. Det er også utført grunnforhandlinger gjennom avtale om frivillig skjønn.

Tjeneste	Prosjektnavn	Kommentarer om måloppnåelse/ tiltak
	Barnehage og ressurscenter i Tarzanskogen	Det skal gjennom prosjektet realiseres 6-avdelings barnehage, 2 barneboliger og ressurscenter for familier og barn med spesielle behov i «Tarzanskogen». I 2015 ble det utarbeidet detaljprosjekt og utlysningsskildringer, og tiltaket ble lyst ut som totalentreprise. Planlagt oppstart vinter/ vår 2016.
	Påbygg 2.etg Randaberg Arena	Det er bygd nye lokaler til deler av helse og oppvekst, skoleadministrasjon og PPT. Byggearbeid ble utført i 2015, og bygget ble overtatt i desember 2015.
	Nordheiå bofellesskap	Ved Nordheiå bofellesskap skal det bygges ytterligere 2 boenheter. I 2015 ble det kontrahert totalentreprenør, og byggearbeid startet opp. Planlagt ferdigstilling i mars 2016. Samtidig ble det utført tiltak for radon.
	Kjøp utleieboliger	Vi har overtatt 6 leiligheter i Jon Torbergsonsv.9 og kjøpt leilighet i Randabergveien 374.
	Nye leiligheter Torset	Torset består av 6 leiligheter, og er utvidet med 3 leiligheter og utbedret personalbase. Tiltaket er utført og bygget ble overtatt våren 2015. Det gjenstår arbeid etter overtagelse og ventilasjonsanlegg. Fortsetter i 2016.
Vann- og avløp	Sanering Sørlibakken	Det er startet planlegging og prosjektering av rehabilitering av vann- og avløpsanlegget i Sørlibakken. Arbeidet ble utført i 2015.
	Sanering vann- og avløpsanlegg i Viste hageby	Det er prosjektert for utskifting av flere deler av vann- og avløpsanlegget i Viste Hageby. Arbeidet ble startet i 2015 med planlagt ferdigstilling i 2016.
	Sanering sentrum	Gjelder separering av avløpsvann og utskifting av vannledninger i sentrum. Det er satt i gang prosjekteringsarbeid for ledningsanlegg i Rådyrveien og Hareveien. Det er utført arbeid på vann- og avløpsanlegg i Varen.
	Asbestsanering Avløpssanering	Prosjektering av utskifting av vann- og avløpsanlegget i Barlindveien, Syressveien, Furustien og Kongleveien pågår. Planlagt utførelse i 2016.
Tilrettelegging for boligbygging	Grødem terrasse	Det skal legges til rette for salg av tomter og utbygging i Rubinveien på Grødem. Det er utarbeidet detaljreguleringsplan for tilkomstvei, og har pågått grunnforhandlinger. Det er planlagt utskifting av eksisterende kommunalt ledningsanlegg.
	Grødem allè,	Områdene bygges ut i privat regi, tekniske tjenester bidrar til

Tjeneste	Prosjektnavn	Kommentarer om måloppnåelse/ tiltak
	Harestadvika boligfelt, Valahaug, næringsområde Mekjarvik Nord	følgende: <ul style="list-style-type: none"> • innspill til reguleringsplaner • godkjenning av tekniske planer • bidra til utarbeidelse av utbyggingsavtaler • overtakelse av tekniske anlegg
Park	Oppgradering lekeplasser Rehabilitering utearealer barnehager Utearealer skole	Det ble gjennomført oppgradering av noen kommunale lekeplasser i 2015. Det er behov for nye avtaler for kjøp av tjenester for kontroll av lekeplassutstyr og oppgradering av lekeplasser. Ubrukte midler overføres til prosjekter i 2016.
	Blomsterprogrammet	Omfatter beplantning i sentrum, torget, ved portalene og Goa skole. Ble utført som planlagt.
	Belysning tursti Endrestø-Viste	Etablering av lysanlegg ble gjennomført i 2015. Noen punkter ble ikke oppført på grunn av avklaringer, men prosjektet er ikke avsluttet. Planlagt ferdigstilt i 2016.
	Gapahuk i myra	Plan for gapahuk i myra er utarbeidet, konkurranse for arbeidet vil gjennomføres.
	Lekeplass, minipark på torget	Tiltaket er under planlegging, og planen vil legges frem i HNK.
Kommunale veier, gang- og sykkelveier	Gang- og sykkelvei langs Tungenesveien	Gjelder etablering av g/s-vei i henhold til kommuneplan. Prosjektet har vært under utførelse i 2015. Samtidig skiftes vannledning og det legges ny avløpsledning samtidig.
	Asfaltering	Det ble utført asfaltering av kommunale veier og gang- og sykkelveier i 2015. Resterende midler overføres til 2016. Det er gjennomført tilstandskartlegging kommunale veier og gang- og sykkelveier. Rapporten vil danne grunnlag for vedlikeholdsplaner og budsjetter.
	Nyanlegg gatelys	Det er skiftet ut eldre lyspunkter og punkter med kvikksølv-armatur. Deler av midlene benyttet til utskifting i forbindelse med andre prosjekter.
Renovasjon	Nedgravd stasjon for fritidsavfall	I forbindelse med gang- og sykkelvei til Tungenes er det regulert inn et nedgravd anlegg for avfall fra fritidsboliger. Denne er planlagt og bestilt.
	Utskifting av bossbil	Det er gjennomført konkurranse for innkjøp av ny bossbil, og den bestilt. Leveres tidlig 2016.

